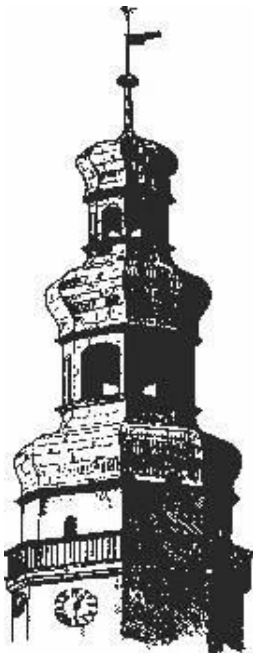

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XI/81/07
Rady Miejskiej w Oławie
z dnia 28 sierpnia 2007 r.

INSTYTUT ZARZĄDZANIA I SAMORZĄDNOŚCI®
INSTITUTE OF MANAGEMENT AND SELF-GOVERNING

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA OŁAWA

Sierpień - 2007

Spis treści

Wstęp	4
CZĘŚĆ I DIAGNOZA MIASTA	5
1. Podstawowe informacje o mieście	6
1.1. Położenie miasta	6
1.2. Dziedzictwo historyczne	7
1.3. Środowisko przyrodnicze	9
1.4. Status administracyjno – prawny	11
1.5. Finanse lokalne.....	11
1.6. Współpraca z jednostkami samorządowymi	17
2. Obszar gospodarczy	19
2.1. Potencjał gospodarczy.....	19
2.2. Użytkowanie i przeznaczenie terenów	20
2.3. Struktura podmiotów gospodarczych i główni pracodawcy.....	23
2.4. Infrastruktura techniczna	24
2.5. Infrastruktura drogowa	27
2.6. Zasoby mieszkaniowe	1
3. Obszar społeczny	30
3.1. Demografia	30
3.2. Bezrobocie.....	33
3.3. Edukacja	34
3.4. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna.....	36
3.5. Kultura, sport i rekreacja	37
3.6. Bezpieczeństwo	42
4. Promocja Miasta Oława	44
CZĘŚĆ II ANALIZA SWOT	49
5. Analiza SWOT, czyli słabe i mocne strony Miasta Oława	50
5.1. Wyniki analizy SWOT	50
5.2. Wyniki analizy SWOT z uwzględnieniem obszarów (celów) strategicznych miasta Oława	52
CZĘŚĆ III CELE STRATEGICZNE	56
6. Strategia Rozwoju Miasta Oława	57
6.1. Wizja i misja	57
6.2. Cele strategiczne	59
6.3. Cele operacyjne, zadania strategiczne	60
6.4. Drzewo celów Miasta Oława	64
6.5. Spodziewane efekty	68
CZĘŚĆ IV POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI	71
7. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi i programami	72
7.1. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015	72
7.2. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia	73
7.3. Programy Operacyjne.....	75
7.4. Strategia rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020	78
7.5. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego	80
7.6. Strategia rozwoju Powiatu Oławskiego	83
7.7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oława	85
7.8. Pozostałe dokumenty, szczebla lokalnego, powiązane ze Strategią rozwoju miasta Oława	89

CZĘŚĆ V MONITORING I PROMOCJA STRATEGII	91
8. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	92
8.1. System monitorowania Strategii	92
8.2. Sposoby oceny Strategii	93
8.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi	94
8.4. Public relations Strategii	95
Spis tabel, rysunków i wykresów	96

Wstęp

Strategia rozwoju miasta jest dokumentem, który wyznacza długofalowe kierunki rozwoju oraz pozwala na kompleksowe podejście do rozwiązywania bieżących i przyszłościowych problemów. Stanowi jedną z ważniejszych wskazówek, które wyznaczają tor ewoluowania gminy. Rozpowszechniona w teorii i praktyce planowania terytorialnego kategoria planowania strategicznego, obejmuje zarówno politykę formułowania celów rozwoju, jak i procedurę oraz instrumenty zarządzania rozwojem. Efektem planowania strategicznego na szczeblu gminnym jest strategiczny plan działań, w praktyce określany skrótowo jako strategia rozwoju gminy – Strategia Rozwoju Miasta Oławy.

Strategiczny plan rozwoju lokalnego jest swego rodzaju scenariuszem rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, określającym m.in. docelową wizję rozwoju, strategiczne i operacyjne cele rozwoju, zadania strategiczne oraz sposób ich realizacji. Podmiotem strategii rozwoju lokalnego jest lokalna społeczność, która uczestniczy w realizacji zadań strategicznych poprzez swoją aktywność gospodarczą i społeczną. Społeczność ta jest również odbiorcą powstających w efekcie rozwoju jednostki (Miasta Oława) nowych, lepszych warunków do prowadzenia działalności gospodarczej oraz wyższych walorów użytkowych gminy, które decydują o jakości życia tejże społeczności. Przedmiotem strategii rozwoju lokalnego jest rzeczywistość określona w wymiarach: gospodarczym, społecznym i ekologicznym.

Potrzeba tworzenia strategii wynika ze zmian ustrojowo - gospodarczych, które dokonały się w Polsce na przełomie ostatniego piętnastolecia. Planowanie strategiczne stało się ważnym elementem na szczeblu samorządowym. W obecnych warunkach gospodarki rynkowej oraz demokratycznego - samorządowego modelu ustrojowego, tylko takie podejście gwarantuje gminom działania w oparciu o faktyczne potrzeby ich obszaru, pozwala na kompleksowe i racjonalne podejmowanie decyzji, zapobiega sytuacjom kryzysowym oraz identyfikuje potencjalne zagrożenia. Wychodząc od diagnozy stanu obecnego, przeprowadzona zostaje szczegółowa analiza słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń stojących przed jednostką samorządową. Wypracowywane zostają potencjalne kierunki rozwoju. Prace nad strategią odbywały się poprzez konsultacje decydentów Miasta Oławy z partnerami społeczno - gospodarczymi oraz mieszkańcami. Było to pomocne w kształtowaniu się priorytetów, przy porządkowaniu zadań oraz zasad zachowań władz gminy i administracji samorządowej w dłuższej perspektywie.

Aktualna i dobrze opracowana strategia to również dokument ważny i niezbędny w kontekście członkostwa Polski w Unii Europejskiej, gdyż w założeniach polityki unijnej szczególne znaczenie ma wzmocnienie krajów członkowskich na poziomie regionalnym i lokalnym. W tej sytuacji przed jednostkami samorządu terytorialnego (gminami) otworzyły się nowe perspektywy rozwojowe m.in. dzięki możliwości wsparcia z funduszy Unii Europejskiej. Jednak, aby skutecznie korzystać z dostępnych funduszy należy pokazać kompleksowe podejście do problemów oraz zintegrowaną politykę działań we wszystkich obszarach podległych gminie.

CZĘŚĆ I

DIAGNOZA MIASTA

1. Podstawowe informacje o mieście

1.1. Położenie miasta

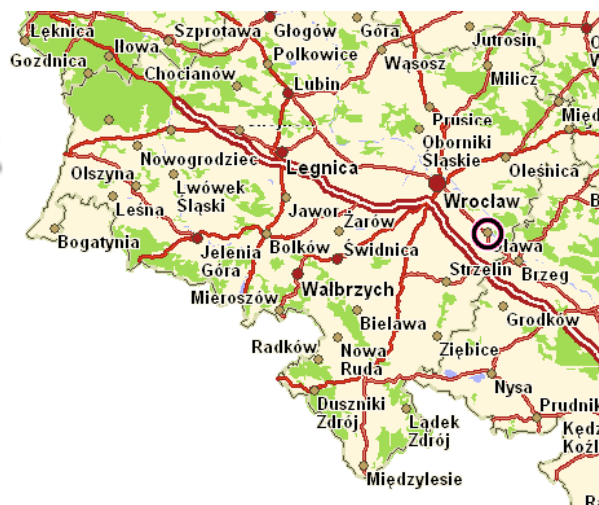
Liczące blisko 31 tys. mieszkańców miasto Oława położone jest we wschodniej części województwa dolnośląskiego, w dolinie Odry w obrębie Kotliny Śląskiej. Zajmuje powierzchnię 27,3 km². Administracyjnie miasto Oława graniczy z gminą wiejską Oława oraz w północno-wschodnim fragmencie wzdłuż rzeki Odry z gminą Jelcz-Laskowice. Oława jest siedzibą powiatu, który tworzą: Gmina Miejska Oława, Gmina Miejsko-Wiejska Jelcz - Laskowice, Gmina Oława oraz Gmina Domaniów. Powiat oławski liczy 72 tys. mieszkańców i zajmuje obszar 524 km².

Oława znajduje się w obrębie europejskiego korytarza transportowego wschód-zachód, który tworzą: magistrala kolejowa E-34 (będąca fragmentem szlaku Berlin-Katowice-Budapeszt), droga krajowa nr 94 Wrocław-Opole i oddalona 10 km na południe autostrada A4 oraz sławna rzeka Odra.

Rys. 1. Lokalizacja miasta Oława na tle Polski i powiatu

Znaczącym czynnikiem determinującym życie społeczne i gospodarcze miasta jest zarówno bliskość do stolic województw dolnośląskiego i opolskiego – Wrocławia (27 km) i Opola (55 km), jak i usytuowanie miasta w obszarze między rzekami Odrą i Oławą. Poniżej zaprezentowana została lokalizacja Gminy Miejskiej Oława na tle regionu.

Rys. 2. Poglądowa lokalizacja miasta Oława na tle regionu / Źródło: www.gminy.pl/

1.2. Dziedzictwo historyczne¹

Oława posiada długą i bogatą historię. Po raz pierwszy odnotowane zostało jako Olewa w 1149 r. Olewa była darowizną Piotra Włostowica na rzecz opactwa w Ołbinie. Obecne miasto istniało, jako gród i osada targowa powstałe przy zbiegu rzek Odry i Oławy, od XII wieku. Po tym, jak w 1206r. Henryk Brodaty zamienił swoje ziemie w okolicach Psiego Pola na Oławę, zasiedlona została głównie przez tkaczy walońskich, których dziedzictwem jest herb miasta przedstawiający białego, galijskiego koguta w czerwonym polu. W 1241 r. Oława została zniszczona przez Mongołów, jednak udało się podnieść z gruzów i rozpocząć dynamiczny rozwój. Potwierdzeniem takiego stanu rzeczy może być fakt, że ówczesna Oława posiadała własną mennicę i monetę - brakteaty z wizerunkiem herbowego koguta. Dalszy rozwój nastąpił za sprawą Henryka IV Probusa, który w 1282 r. nadał przywilej budowy 12 kramów sukienniczych oraz korzystania z łąk, wód i roli. Pierwszy Burmistrz i Rada zafunkcjonowali w Oławie od 1317 r. Wiek XV i XVI nie oszczędził Oławy w zakresie przykrych dla miasta wydarzeń. W 1429 r. Oława została zdobyta i spalona przez husytów, w 1437 r. i znów w 1588 r. wyludniona epidemią dżumy. Z kolei z roku 1502 niemal połowa miasta Oława spłonęła w wielkim pożarze. W czasie wojny 30-letniej, Oława kilkakrotnie przechodziła z rąk do rąk. 19 maja 1634 r. została podpalona i doszczętnie zniszczona przez wycofujące się oddziały płk. von Rostocka, a 17 czerwca 1642 przez Szwedów Jerzego Wrangla. Od roku 1248 do 1675 Oława znajdowała się administracyjnie w obrębie księstwa legnicko – brzeskiego, władanego przez najdłuższą linię Piastów śląskich. Ostatnim przedstawicielem tej dynastii był, urodzony właśnie w Oławie, Jerzy IV Wilhelm. W latach 1691-1737, po wygaśnięciu dotychczas panującej dynastii, Oława została własnością żonatego ze szwagierką cesarza Leopolda I Jakuba Sobieskiego, syna króla Polski, Jana III. Po wojnach śląskich od 1742 wraz z większością Śląska, Oława znalazła się w granicach Królestwa Prus i otrzymała nazwę Ohlau. Od XV wieku, podobnie jak w wielu innych miastach Dolnego Śląska, nastąpił w Oławie silny rozwój sukiennictwa, potem w XVII - XVIII wieku przeróbki bawełny. Uruchomienie w 1842r. pierwszej w obecnych granicach Polski linii kolejowej z Wrocławia do Oławy przyspiesza rozwój przemysłu. Samo miasto zostaje skanalizowane, pojawiają się pierwsze instalacje gazowe, następuje dalsza rozbudowa urządzeń wodnych na Odrze (druga śluza i most) a pod koniec XIXw. zostają założone instalacje elektryczne. W XXw. Oława wchodzi jako pręźnie rozwijające się miasto o charakterze przemysłowym.

W czasie I wojny światowej miasto nie ponosi uszczerbku, ale kolejna wojna światowa nie oszczędza już miasta. Oława zostaje w znacznym stopniu zniszczona. Po raz kolejny następuje odbudowa miasta, powstają nowe osiedla mieszkaniowe (Chrobrego i Sobieskiego). W okresie powojennym w Oławie stacjonują jednostki armii radzieckiej. Po opuszczeniu przez nie miasta w 1992r. Oława przestaje być siedzibą garnizonu.

---

¹ Na podstawie informacji udostępnionych przez <http://pl.wikipedia.org> oraz <http://www.um.olawa.pl>.

W lipcu 1997 r. Oławę nawiedza powódź tysiąclecia. Determinacja mieszkańców w walce z żywiołem zjednoczyła całe społeczeństwo Oławy. Nieliczne przerwania wałów poza obrębem miasta nie miały większego wpływu na stan techniczny infrastruktury miejskiej. Wiedza i doświadczenie zdobyte w tych ciężkich chwilach zaowocowały bardzo szybką modernizacją i naprawą wałów, zapewniającą bezpieczeństwo miasta w przypadku ponownego wysokiego stanu wód.

Zabytki Oławy

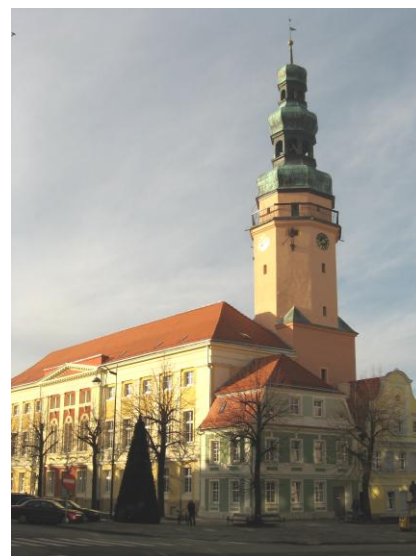
Miasto Oława, o blisko 800 letniej tradycji, posiada kilka cennych zabytków architektury średniowiecznej i późniejszej, zwłaszcza z okresu największej świetności Oławy, początku XVIII wieku, gdy władali nią synowie Jana III Sobieskiego. Z Oławy wywodzi się błogosławiony Bernard Lichtenberg, ofiara nazizmu hitlerowskiego.

Jako najważniejsze z zabytków miasta należy wskazać:

- Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia - trójnawowa bazylika z początku XIV w. Pięcioprzęsłowy korpus w układzie pseudohalowym zakończony jest dwuprzęsłowym prezbiterium, z dobudowaną do niego zakrystią i wieżą. Całkowita długość budowli wynosi około 50 m, szerokość 30 m.
- Kościół p.w. Apostołów Piotra i Pawła - pl. Zamkowy 16 - Powstały z przebudowanej sali rycerskiej zamku w XIX w.
- Zamek - Pałac Luizy - siedziba władz miasta - pl. Zamkowy 15 - Zamek w południowo-zachodniej części miasta posiadał dwie wieże bramne, z który jedna była połączona z fortyfikacjami miejskim, wewnątrz dziedzińca otoczonego murami znajdowały się budynki mieszkalne.
- Ratusz-kilkakrotnie przebudowywany, obecnie neoklasycy budynek z I połowy XIX w. Do dzisiaj zachowała się w stanie oryginalnym wieża ratuszowa pochodząca z XVII wieku. Na ośmiobocznej wieży przyciąga wzrok, jeden z dwóch w Europie, mechanizm zegarowy.
- Kościół p.w. św. Rocha - 1706 r., barokowy. - ul. 1 Maja
- Kościół p.w. św. Józefa
- Wieża ciśnień
- Dworzec kolejowy
- Pręgierz
- Kamienice

Rys. 3. Sanktuarium p.w. Matki Boskiej Pocieszenia

Rys. 4. Ratusz

1.3. Środowisko przyrodnicze²

Ukształtowanie terenu, gleby

Oława leży w obrębie rozległej równiny rozciągającej się po obu stronach rzeki Odry, zwanej Kotliną Śląską. Teren miasta, mimo niewielkich różnic wysokości, jest znacznie urozmaicony pod względem morfologicznym. Wynika to z nakładania się w tym rejonie procesów akumulacyjnych - erozyjnych rzeki Odry i Oławy, dodatkowo w rejonie Śródmieścia rzeźba jest zmieniana przez długoletnią działalność człowieka. Gleby terenu gminy są średniej jakości, są to głównie gleby bielicowe i brunatne, wytworzone z piasków gliniastych i lekkich glin. W dolinach rzecznych występują żyzne gleby o klasie bonitacyjnej IIIa i IIIb. Gleby najniższej jakości (klasa IV i V) pokrywają użytki zielone.

Klimat

Obszar objęty zasięgiem gminy położony jest w Sudeckiej krainie klimatycznej w strefie silnego wpływu Przedgórze Sudeckiego oraz średnich modyfikujących wpływów oceanicznych, kształtujących miejscowe cechy klimatu na tym obszarze. Klimat kształtują, więc te same masy powietrza jak na całym Dolnym Śląsku średnia roczna temperatura na Przedgórzu Sudeckim wynosi ok. 8.0 °C. Klimat okolic można zaliczyć już do nizinnego. Najdłuższy w kraju okres wegetacyjny oscylujący w granicach 220 dni (z temperaturą większą od 5°C) oraz niemal równa średniej krajowej roczna suma opadów wynosząca 580 mm sprzyjają rozwojowi rolnictwa w tych okolicach. Średnie temperatury lipca to 17,5 °C a stycznia 1,2-1,8 °C, dużą zmienność mogą wykazywać temperatury w okresie zimy mniejsze niż w okresie lata. Wiatry przeważają południowo - zachodnie i zachodnie i północno - zachodnie mające największy wpływ na kształtowanie się opadów. Najrzadziej występują wiatry wschodnie.

Wody powierzchniowe

Gmina miejska Oława leży na obszarze zlewni dwóch rzek Odry i Oławy. Największy ciek regionu to **Odra**, która na wysokości Oławy znajduje się w swoim środkowym biegu płynąc szerokim korytem utrzymującym generalnie kierunek ze wschodu na zachód. Rzeka płynie przez gminę szerokim tarasem zalewowym, łagodnymi łukami, wypełniając całą pradolinę Odry oddzielającą Równinę Wrocławską od Równiny Oleśnickiej. Rzeka **Oława** należy do głównych lewostronnych dopływów środkowej Odry. Początek swój bierze powyżej miejscowości Lipniki w gminie Ziębice pow. Ząbkowice. Uchodzi do Odry na obszarze Wrocławia. Całkowita długość rzeki wynosi 91,7 km

Wody podziemne

Cała zlewnia Oławy należy do subregionu przedsudeckiego w obszarze regionu wrocławskiego. Miasto Oława znajduje się w strukturze hydrogeologicznej dolina Oławy - piętro czwartorzędowe. W zlewni Oławy można wydzielić poziomy wodonośny w utworach czwartorzędowych, trzeciorzędowych. Poziom głębszy - trzeciorzędowy reprezentowany jest przez przewarstwienia

² Na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla miasta Oława

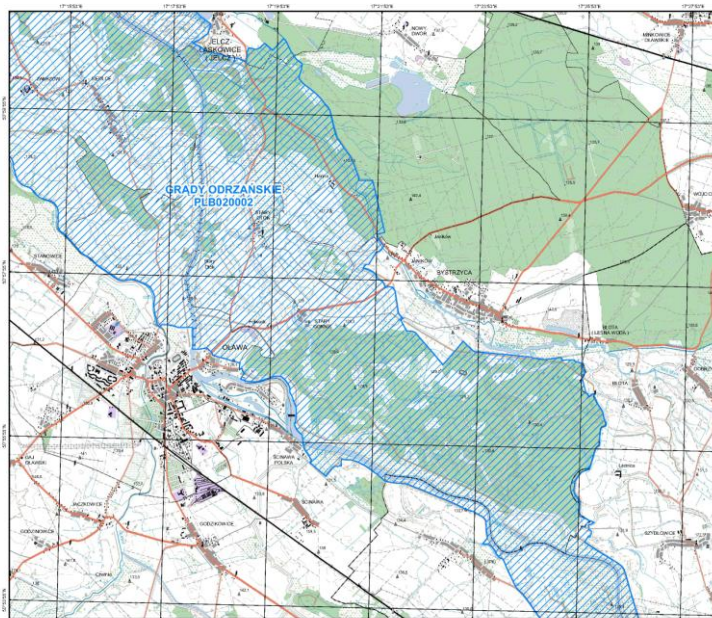
piaszczyste wśród warstw ilów. Poziom czwartorzędowy znajduje się w piaszczystych utworach wodonośnych, występujących na różnych głębokościach: od kilku do kilkunastu metrów, o różnej miąższości i niewielkim zasięgu. W obrębie dolin rzeki Odry i Oławy oraz terasy nadzalewowej, poziom wody gruntowej tworzy generalnie zwierciadło swobodne w przepuszczalnych utworach piaszczystych na głębokości 0,5 m do 2 - 3 m. Oława leży w obrębie Niecki Wrocławskiej, bogatej w wodę i intensywnie eksploatowanej przez duże aglomeracje miejskie oraz zakłady przemysłowe, co decyduje w głównej mierze o zasobności tego terenu w wody podziemne.

Flora i fauna

Położenie miasta Oławy w dolinie rzek Odry i Oławy stwarza zróżnicowane warunki środowiska przyrodniczego, bogate pod względem liczebności przedstawicieli flory i fauny. Zachowane fragmenty naturalne środowiska przyrodniczego, charakterystyczne dla dolin rzecznych, znajdujące się w pobliżu Oławy, objęte zostały szczególną ochroną.

Kilkaset metrów od ostatnich zabudowań Oławy, na wschód i południowy wschód od miasta rozciągają się rozległe obszary leśne typu łąkowego o dużych walorach wypoczynkowych i turystycznych. Na obszarach tych wyodrębniono cenne rezerваты przyrody: Zwierzyniec i Kanigóra, a także rezerwat przyrodniczo-archeologiczny o nazwie Grodzisko Ryczyńskie, gdzie na początku XII wieku istniał potężny gród kasztelański. Wymienione rezerваты wchodzą w skład Obszaru Specjalnej Ochrony w ramach programu **Natura 2000**. Tworzą bowiem tzw. **Grądy Odrzańskie** (kod obszaru PLB020002).

Jest to około 70-kilometrowy odcinek doliny rzeki Odry pomiędzy Wrocławiem a Dobrzniem Małym, jeden z najcenniejszych obszarów przyrodniczych na całym odcinku górnej Odry. Obszar zajmuje 20 461,3 ha, z tego na województwo dolnośląskie przypada 12 581,5 ha. Na terenie powiatu oławskiego ochroną objęte jest 8 180,2 ha, w tym 1000,3 ha na terenie Miasta Oława, co stanowi ponad 1/3 jego obszaru i obejmuje północno-wschodnią część miasta.

Rys. 5. Obszar Natura 2000

1.4. Status administracyjny – prawny

Na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym dnia 20 stycznia 2003 roku Uchwałą Nr V/53/2003 Rady Miejskiej w Oławie przyjęto Statut Miasta Oława. Dokument ten zgodnie z ww. ustawą definiuje obszar Miasta Oława, określa obszary obowiązków i zadań, precyzuje władze gminy, organizację wewnętrzną, tryb prac organów gminy oraz inwentaryzuje mienie komunalne i gospodarkę finansową Miasta Oława. Władze Gminy: Rada Miejska oraz Burmistrz Miasta Oława. Rada Miejska składa się z 21 radnych wybieranych przez mieszkańców miasta Oława.

Do wykonywania swoich zadań Rada ze swojego grona powołuje stałe i doraźne Komisje do określonych zadań, które są wewnętrznymi organami Rady, ustalając przedmiot ich działania oraz skład osobowy. Rada może powołać następujące komisje stałe:

- Komisję Finansów, Rozwoju Gospodarczego i Promocji,
- Komisję Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska,
- Komisję Oświaty, Zdrowia, Opieki Społecznej i Rodziny,
- Komisję Kultury, Sportu, Rekreacji i Młodzieży,
- Komisję Prawa i Porządku Publicznego.

W kompetencji komisji leży inicjatywa uchwałodawcza oraz kontrolna. Natomiast Burmistrz odpowiada za realizację zadań, wynikających z podjętych uchwał oraz potrzeb gminy. Ponadto kieruje gospodarką finansową gminy.

1.5. Finanse lokalne³

Finanse gminy są jawne i są one sformułowane w formie uchwały budżetowej na dany rok budżetowy. Zgodnie ze Statutem Miasta Oława za gospodarkę finansową gminy odpowiada Burmistrz Miasta Oława. Budżet gminy jest to roczny plan związany z:

1. Dochodami i wydatkami oraz przychodami i rozchodami;
2. Przychodami i wydatkami:
  - a) zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych i środków specjalnych;
  - b) funduszy celowych jednostek samorządu terytorialnego.

Poniżej zaprezentowano, w jaki sposób kształtowały się i będą kształtować dochody i wydatki budżetu Miasta Oława na przestrzeni lat 2005 - 2009. Oddaje to stabilną sytuację finansową gminy.

---

³ Na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Oławie

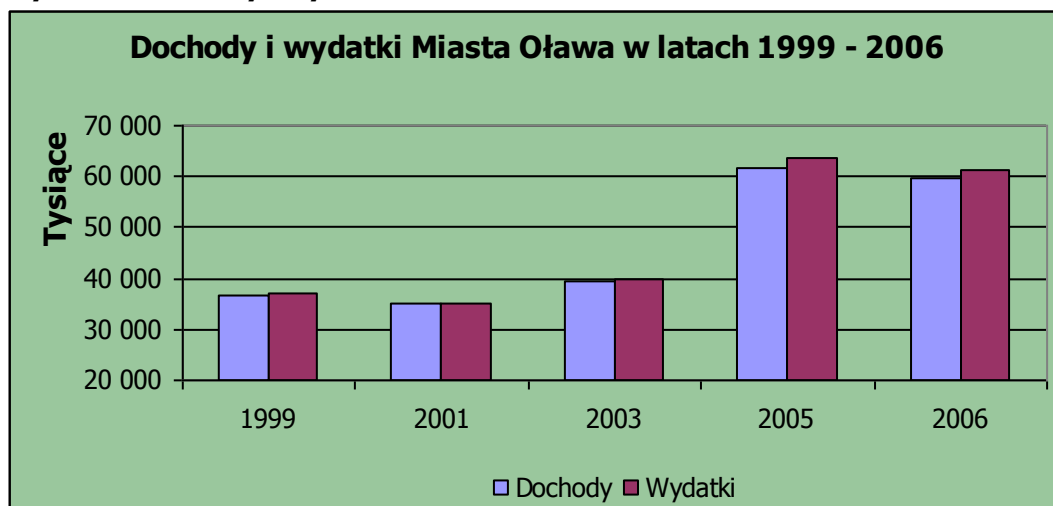
Tabela 1. Sytuacja finansowa miasta Oława w latach 2005 – 2009

(w tys. zł)

Lp.	Wyszczególnienie	2005	2006	I kw. 2007	2008	2009
				Prognoza		
A	Dochody ogółem, w tym:	61 491,0	59 625,2	63 068,7	63 500,0	64 000,0
1.	Dochody własne	44 116,2	41 255,3	42 459,8	42 750,0	43 050,0
B	Wydatki ogółem, w tym:	63 470,2	61 271,5	69 580,2	60 367,8	60 350,0
1.	Wydatki bieżące	48 030,5	50 237,4	58 565,6	52 001,6	52 350,0
2.	Wydatki inwestycyjne	15 439,7	11 034,1	11 014,6	8 366,0	8 000,0
D	Przychody	5 933,2	6 053,2	8 574,9	0	0
E	Spląty kredytów, pożyczek, poręczeń, wykupu papierów wartościowych	2 583,0	1 332,0	2 063,4	3 132,0	3 650,0
F	Spląty odsetek	549,5	561,9	650,0	600,0	500,0

Źródło: Opracowanie na podstawie informacji z UM w Oławie.

Wykres 1. Dochody i wydatki miasta Oława w latach 1999 - 2006

Źródło: Opracowanie na podstawie informacji z UM w Oławie oraz danych GUS.

Analizując budżet miasta w ostatnich pięciu latach widzimy, że od 2005 r. zaznaczył się wyraźny wzrost dochodów, który w ostatnich trzech latach osiągnął stabilizację i utrzymuje się na zbliżonym poziomie. W 2005 r. – 61,5 mln zł, w 2006 r. 59,6 mln zł, a na rok 2007 zaplanowanych zostało 62,7 mln zł.

DOCHODY

Dochody budżetowe ogólnie można podzielić na:

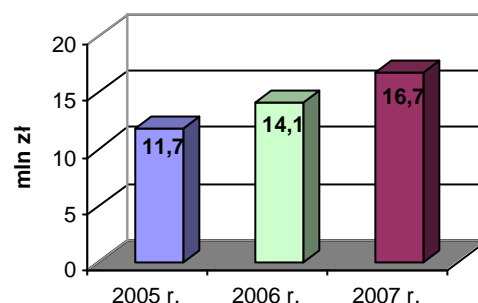
- **dochody własne**, czyli te, których źródła znajdują się na terenie działania samorządu, są to dochody z majątku komunalnego, podatków i opłat lokalnych oraz udziały w podatkach państwowych
- **dochody uzupełniające**, są to pieniądze, które gmina otrzymuje z zewnątrz najczęściej z budżetu państwa, stanowią formę wyrównywania niewystarczających dochodów własnych (subwencje, dotacje itp.)

Źródła dochodów własnych:

1) Udział w podatkach państwowych

W 2007 r. budżet miasta zasili 36,22% zapłaconego przez mieszkańców podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). Jest to tzw. udział w podatku dochodowym. Poza mieszkańcami podatek dochodowy płacą też firmy mające siedzibę na terenie miasta. Jest to tzw. udział w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), który w 2007 r. wynosi 6,71%.

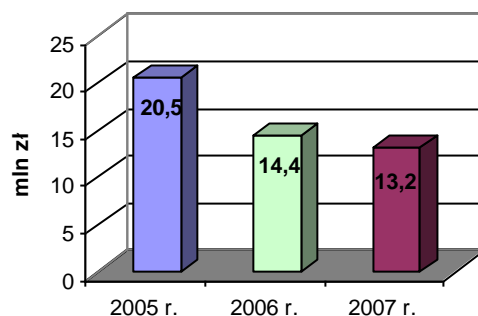
Wykres 2. Wpływy z tytułu udziału w podatkach państwowych w latach 2005 - 2007

2) Dochody z majątku

Miasto dysponuje znacznym majątkiem, w jego skład wchodzi mienie poszczególnych jednostek organizacyjnych miasta, działki oraz nieruchomości zabudowane. W niektórych przypadkach stanowi on źródło dochodów, np. z tytułu sprzedaży nieruchomości, opłat za wieczyste użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykres przedstawia wpływy do budżetu z tytułu dochodów z majątku.

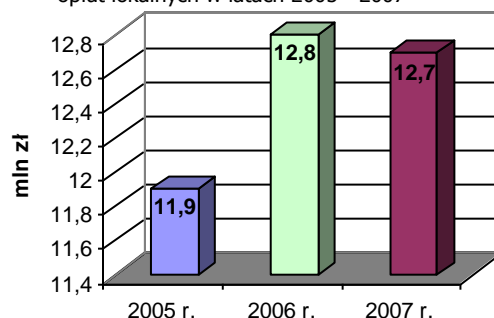
Wykres 3. Wpływy do budżetu z tytułu dochodów z majątku w latach 2005 - 2007

3) Podatki i opłaty lokalne

Podatki i opłaty lokalne uważane są za podstawowe dochody budżetów gmin, gdyż w całości oddane zostały samorządom terytorialnym, a ponadto władze lokalne, w tym wypadku Rada Miejska mają wpływ na wysokość stawek tych podatków. Podatkami i opłatami lokalnymi są: podatek od nieruchomości, od środków transportowych, posiadania psów, podatek rolny i leśny, opłata targowa i opłaty administracyjne za czynności urzędowe.

Wykres 4. Wpływy do budżetu z podatków i opłat lokalnych w latach 2005 - 2007

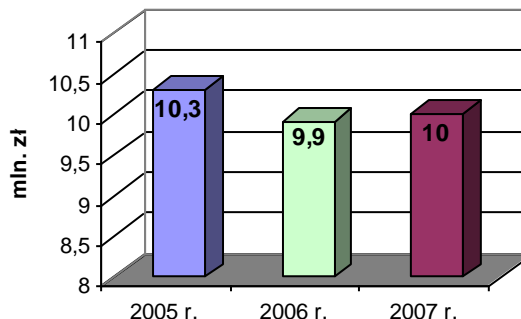

Źródła dochodów uzupełniających

4) Subwencje

Subwencje stanowią formę zasilania finansów miejskich z budżetu państwa. Istotą subwencji jest wyrównywanie różnic w budżetach poszczególnych gmin oraz zapewnienie środków na funkcjonowanie oświaty. Największa subwencja przeznaczona jest na wydatki związane z oświatą, stanowi ona uzupełnienie wydatków, jakie miasto musi ponieść na szkolnictwo.

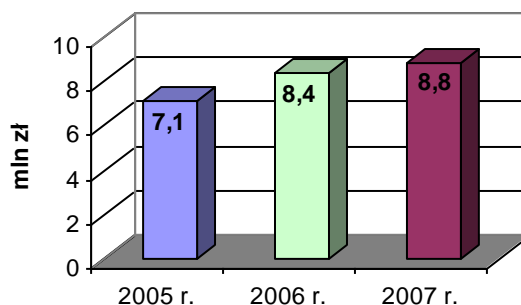
Wykres 5. Wpływy do budżetu w postaci subwencji w latach 2005 - 2007

5) Dotacje

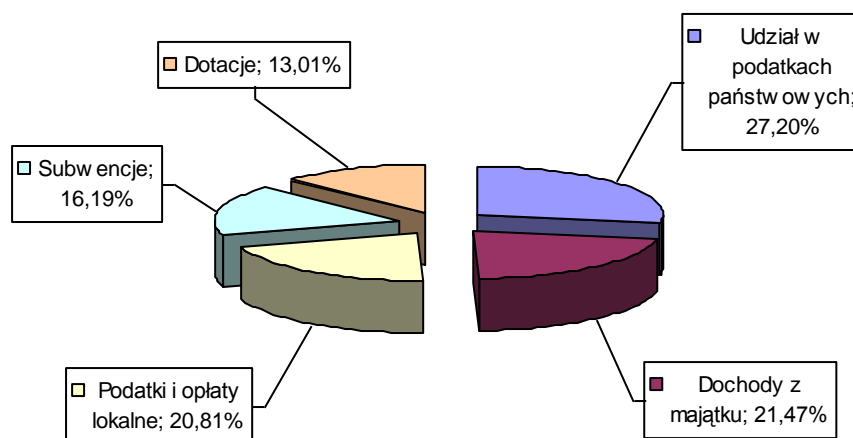
Dotacje pochodzą podobnie jak subwencje z budżetu państwa, ale mają charakter celowy tzn. muszą zostać wydatkowane na ściśle określony cel. Przeznaczone są one na zadania zlecone miastu przez administrację rządową oraz na zadania własne miasta. Za pomocą dotacji finansowane są m.in. zadania z zakresu: pomocy społecznej (w tym wypłaty zasiłków), ewidencji ludności, obrony cywilnej.

Wykres 6. Wpływy do budżetu z tytułu dotacji w latach 2005 - 2007

Plan dochodów budżetowych na 2007 r. został określony w wysokości 61 372 902 zł

Wykres 7. Struktura dochodów budżetowych w roku 2007

WYDATKI

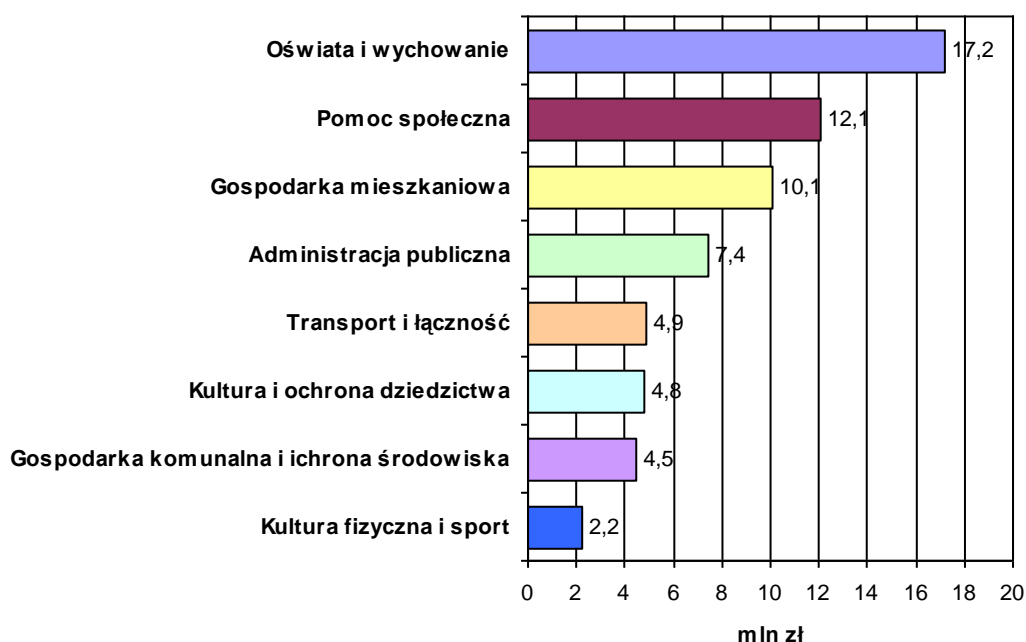
Ostatnie lata przyniosły Oławie zarówno wzrost dochodów, jak i wzrost wydatków. Rosnące z roku na rok wydatki miasto przeznacza głównie na: oświatę i wychowanie, pomoc społeczną, gospodarkę komunalną i mieszkaniową, administrację publiczną, transport, ochronę zdrowia, kulturę i sport, bezpieczeństwo, obsługę długu.

Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę najważniejszych rodzajów wydatków miasta.

Tabela 2. Planowane na 2007 rok wydatki w ważniejszych działach budżetowych w porównaniu z wydatkami w roku 2006

Nazwa działu	Wydatki w 2006 r.	Planowane wydatki na 2007 r.	% wzrost/spadek
Transport i łączność	5 205 841	4 856 950	-6,7%
Gospodarka mieszkaniowa	8 298 178	10 100 100	21,7%
Administracja publiczna	6 954 327,94	7 373 858	6,0%
Bezpieczeństwo publiczne	585 826	677 000	15,6%
Oświata i wychowanie	16 889 006	17 242 467	2,1%
Ochrona zdrowia	1 396 287	1 884 957	35%
Pomoc społeczna	10 084 108	12 137 900	20,4%
Edukacyjna opieka wychowawcza	1 040 211	998 700	-4%
Gospodarka komunalna i środowisko	3 181 399	4 532 132	42,5%
Kultura i dziedzictwo narodowe	5 068 966	4 855 450	-4,2%
Kultura fizyczna i sport	1 110 110	2 241 705	102%

Wykres 8. Obszary działalności gminy związane z największymi wydatkami w 2007 r.

Zobowiązania i perspektywa finansowa

Z prognozy zadłużenia miasta Oława wynika, że zadłużenie na koniec poszczególnych lat nie przekracza granicy ustalonej w art. 170 ust. 1 Ustawy o finansach publicznych tj. 60% planowanych dochodów budżetowych. Łączna kwota długu na koniec 2007 roku wynosi 17 782 200 zł, co stanowi 29,0% zaplanowanych na 2007 rok dochodów budżetowych.

Również wskaźnik obsługi długu w 2007 roku budżecie latach następnych nie przekracza dopuszczalnej granicy określonej w art. 169 ust. 1 Ustawy o finansach publicznych, tj. 15%.

W budżecie na 2007 r. zaplanowano:

- wydatki na obsługę długu w wysokości 650 000 zł,
- rozchody z budżetu z tytułu spłat pożyczek i kredytów zaciągniętych w latach ubiegłych w wysokości 2 063 350 zł.

Zatem łączna kwota wydatków i rozchodów obciążających w 2007 roku budżet wynosi 2 713 350 zł, co stanowi 4,4% planowanych dochodów.

Co roku Burmistrz przed Radą Miejską przedstawia sprawozdanie z wykonania budżetu za dany rok. Prorozwojowa polityka finansowa polegać powinna na zwiększeniu wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem budżetu miasta. Polityka ta winna zmierzać w pierwszym rzędzie do długookresowej;

- Maksymalizacji dochodów budżetowych,
- Racjonalizacji wydatków bieżących,
- Poprawy efektywności wykorzystania środków finansowych na inwestycje

Wyrazem długookresowej strategii inwestycyjnej miasta jest Wieloletnie Plan Inwestycyjny. Umożliwia on skuteczną koordynację procesów inwestycyjnych, przyczyniając się tym samym do poprawy efektywności wydatkowania ograniczonych środków z budżetu miasta.

Wejście Polski do Unii Europejskiej dało szansę gminom na wzmocnienie swoich finansów. Będąc pełnoprawnym członkiem Wspólnoty możliwości dofinansowania są znacznie większe, nie tylko w kontekście wielkości dostępnych środków finansowych, ale również w obszarze zadań, które można dzięki nim zrealizować. W perspektywie finansowej 2007 – 2013 do dyspozycji będą przede wszystkim środki z następujących funduszy:

1. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
2. Europejskiego Funduszu Społecznego;
3. Funduszu Spójności;

Poza funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej, gminy mogą jeszcze czerpać środki z programów wspólnotowych, kredytów preferencyjnych na inwestycje proekologiczne, kredytów zwykłych (komercyjnych), obligacji komunalnych oraz w wyniku podejmowania wspólnych przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno – prywatnego.

1.6. Współpraca z jednostkami samorządowymi⁴

Samorząd miasta Oławy utrzymuje dobre i ścisłe kontakty zarówno z byłymi mieszkańcami naszego miasta mieszkającymi tutaj do 1945 r., obecnie żyjących w Niemczech, jak i z Polakami mieszkającymi na dawnych ziemiach polskich (obecnie Litwa). Kontakty z ziomkami niemieckimi sprowadzają się przede wszystkim do ich wizyt w mieście swojej młodości. Wyrazem naszej współpracy jest tablica pamiątkowa, na której napis w dwóch językach upamiętnia byłych mieszkańców Oławy (do 1945 r.) pochowanym na tej ziemi. Ważnym elementem jednoczącym byłych i obecnych mieszkańców naszego miasta jest postać antyfaszysty niemieckiego prałata urodzonego w Oławie błogosławionego księdza Bernarda Lichtenberga. Natomiast współpraca z przedstawicielami polskiej mniejszości na wschodzie to przede wszystkim wizyty polskich dzieci (chór średniej szkoły z Niemieży). Kontakty między młodzieżą polską mieszkającą w kraju i na obczyźnie to często dla obu stron doskonała lekcja patriotyzmu, ale także wychowania obywatelskiego do życia w zjednoczonej Europie. Obecnie miasto nawiązało współpracę partnerską z czterema miastami: Złoczowem (Ukraina), Oberasbach (Niemcy), Czeską Trybową (Czechy i Sighetul Marmatiei (Rumunia).

Złoczów (Ukraina)

Złoczów (Złocziv) to 24 tysięczne miasto na Ukrainie położone w obwodzie lwowskim nad rzeką Złoczówką (dopływem Bugu). Uzyskał prawa miejskie w 1523 roku za czasów Zygmunta Starego. Wówczas jego właścicielem był Władysław Siemieński. Następnymi właścicielami miasta była rodzina Górków. Od 1592 roku historia Złoczowa związana jest z rodem Sobieskich (w pobliskim Olesku urodził się późniejszy Król Polski Jan III Sobieski). Był to okres najbujniejszego rozwoju miasta. W późniejszym czasie Złoczów był własnością Radziwiłłów i Komarnickich. W okresie rozbiorów miasto znajdowało się w zaborze austriackim, po 1918 roku - ponownie w granicach Rzeczypospolitej. W czasie II wojny światowej wielonarodową ludność miasta dotknęły liczne nieszczęścia, typowe dla tych terenów: wywózki, egzekucje, mordy i pogromy. W latach 1945 - 1991 Złoczów należał do ZSRR, a od 1991 do niepodległej Ukrainy.

Oberasbach (Niemcy)

Oberasbach to 17 tysięczne miasto w Niemczech w Bawarii w Okręgu Metropolitalnym Norymbergii. Pierwsze stałe osady założyli tu Frankończycy w 6-7 wieku. Dzisiejszy herb wynika z pieczęci, która obok cesarskich kolorów złotego i czarnego, pokazuje lwa łowiącego ryby. W 1279 cała posiadłość rodziny Altenberg została przekazana norymberskiemu klasztorowi Klary. Już w średniowieczu powstały tu dwa kościoły: św. Wawrzyńca w Oberasbach i św. Jana w Altenbergu. Obszar Oberasbach był obwarowany ciężkim murem obronnym. W 1805 pod naciskiem Napoleona margrabia Karl Aleksander odstąpił Prusakom południowoniemiecką posiadłość.

⁴ Na podstawie <http://www.um.olawa.pl>.

Pod panowaniem Bawarczyków zostało wówczas pięć miejscowości: Oberasbach, Unterasbach, Altenberg, Kreutles i Neumuhle tworzących jedną gminę. Po reformie obszaru w 1976 roku dołączono Oberasbach do gminy Rehdorf. Dziś Oberasbach uważane jest za nowoczesną i atrakcyjną miejscowość, na co składa się zarówno bogactwo gospodarcze jak i piękno miasta. Stało się to też podstawą do tego, by 30 kwietnia 1994 roku Oberasbach otrzymało prawa miejskie.

Česká Trzebova (Czechy)

Czeska Trzebova to 18 tysięczne miasto na granicy Czech i Moraw, nad rzeką Trzebowką w długiej kotlinie, między dwoma grzbiecami górskimi. Pierwsza czeska osada powstała na prawym brzegu rzeki około 1200 roku. Z tego okresu pochodzi najstarszy zabytek - romańska rotunda św. Katarzyny. Osada rychło spłonęła i na lewym brzegu Trzebowki powstało miasto na prawie niemieckim; początkowo jako własność klasztoru zbrasławskiego, później - licznych rodów szlacheckich, książęcych i biskupstw.

Miasto znane było przez stulecia jako ośrodek tkactwa i garncarstwa. Jego prawa potwierdziła w 1768 roku cesarzowa Maria Teresa, lecz jako samodzielny organizm miejski Czeska Trzebova istnieje od 1845r. Był to czas otwarcia linii kolejowych Praga - Ołomuniec i Praga - Brno, dzięki którym miasto stało się ważnym węzłem kolejowym i czemu zawdzięcza cały swój późniejszy rozwój.

Obecnie największymi zakładami Czeskiej Trzebowej są: fabryka systemów grzewczych "KORADO" i zakład tekstylii "PRIMONA". Dumą miasta są trzy wyższe uczelnie: filia Uniwersytetu Pardubickiego, szkoła kolejowa i socjalna. W mieście jest wiele obiektów kulturalnych (m.in. stadion, korty, basen z aquaparkiem, kręgielnia, strzelnica i obiekty hippiczne).

Sighetul Marmatiei (Rumunia)

Sighetul Marmatiei (czyt.: sigietul marmaczej; z węg.: sighet - wyspa). Miasto rumuńskie, położone nad rzeką Cisa, przy północnej granicy z Ukrainą. Liczba mieszkańców - 50 tys.

Prawa miejskie otrzymało miasto w 1352r. W swojej historii pełniło ważne funkcje polityczne i administracyjne: było siedzibą województwa, później - do 1950r. - stolicą regionu. Do statusu miasta okręgowego powróciło w 1968r. Z końcem XVI w. Sighetul stało się głównym zagłębieniem soli. Aż do połowy XX wieku było największym miastem w okręgu oraz ważnym centrum handlowym i przemysłowym. Od 1838 do 1920 r. funkcjonowała w mieście pierwsza wyższa uczelnia - Akademia Prawa. W 1860 r. została tu otwarta pierwsza w Rumunii Szkoła Pedagogiczna. W 1861 r. swą działalność rozpoczęło pierwsze w Transylwanii Rumuńskie Stowarzyszenie Kulturalne.

Obecnie, wraz z napływem zagranicznego kapitału, wzrasta liczba i znaczenie prywatnych przedsiębiorstw. Rozwinęły się takie dziedziny przemysłowe jak: produkcja mebli, materiałów budowlanych, tekstylii. W mieście działa dziewięć stowarzyszeń, 2 kluby sportowe i ukazują się dwa lokalne tygodniki.

2. Obszar gospodarczy

2.1. Potencjał gospodarczy

Oława jest ważnym ośrodkiem gospodarczym regionu dolnośląskiego. Miasto jest integralnie związane z aglomeracją wrocławską i pełni istotne funkcje produkcyjne, usługowe i administracyjne w strukturze województwa. Posiada rozwiniętą infrastrukturę miejską. Oprócz atrakcyjnych obszarów pod inwestycje niewątpliwym atutem gminy jest także jej dogodne położenie, niedaleko Wrocławia, w pobliżu ciągu komunikacyjnego o charakterze ponadregionalnym (autostrada A4), oraz przebiegająca przez miasto magistrala kolejowa E-34 oraz droga krajowa nr 94. Ponadto czynnikiem determinującym rozwój gospodarczy miasta jest powstanie w Oławie podstrefy Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej INVEST-PARK – Podstrefa „Oława”.

Atuty gminy:

- znakomite położenie geograficzne,
- bliskie sąsiedztwo Wrocławia,
- dogodna komunikacja kolejowa, drogowa i wodna,
- odległość od autostrady A4 -10 km
- dobrze wykształcona kadra pracownicza

Planowane kierunki inwestowania:

- zwiększenie wpływów do budżetu miasta poprzez stworzenie dogodnych warunków do inwestowania,
- racjonalizacja rozwoju mieszkalnictwa na obszarze miasta poprzez wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
- rozwój infrastruktury technicznej poprzez rozbudowę i modernizację systemu komunikacyjnego.

Ułatwienia dla inwestorów:

- przygotowanie terenu pod inwestycje,
- zwolnienie z podatku od nieruchomości w przypadku rozpoczęcia działalności w mieście (Uchwała Nr XIII/12/2003 Rady Miejskiej w Oławie z dnia 29 września 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości).
- pomoc przy załatwianiu spraw formalno – prawnych przez miejscowe urzędy

2.2. Użytkowanie i przeznaczenie terenów⁵

Powierzchnia całkowita miasta Oława obejmuje teren o powierzchni 2734 ha. W strukturze użytkowania gruntów przestrzeń rolnicza stanowi 56,3% powierzchni. Pomimo położenia znacznej części obszaru municypalnego na terenach zalewowych doliny, użytki zielone (głównie łąki) zajmują tylko 4,3% powierzchni całkowitej. Nieco większa część powierzchni przypada na lasy – około 5%.

Miasto Oława, historycznie ukształtowane w sposób naturalny, jest złożone z części nazywanych w terminologii przestrzennej jednostkami funkcjonalno - przestrzennymi. Różnią się one główną funkcją terenu, sposobem zagospodarowania, zagęszczeniem zabudowy oraz powierzchnią i warunkami naturalnymi. Takich jednostek wyodrębniono 8 a ich granice przebiegają wzdłuż naturalnych (rzeki Odra i Oława) lub sztucznie wytworzonych (tory kolejowe, drogi, ulice i granice administracyjne miasta) podziałów:

- jednostka centralna O - Oława Centrum –Stare Miasto,
- jednostka śródmiejska I - Oława Śródmieście,
- jednostka mieszkaniowa II - Oława Zachód,
- jednostka mieszkaniowa III - Oława Zaodrze,
- jednostka przemysłowa IV-Oława Przemysłowa,
- jednostka południowa V - Oława Południe,
- jednostka peryferyjna VI - Oława Nowy Otok,
- jednostka przyrodnicza VII - Oława Północ.

Rys. 6. Plan Oławy

W strukturze przestrzennej i w układzie urbanistycznym miasta istotną rolę odgrywa rzeka Odra rozdzielająca tereny zainwestowane. Tereny zurbanizowane przecina też ważna magistrala kolejowa o międzynarodowym znaczeniu (linia Wrocław – Kraków). Z układu drogowego najważniejsze są drogi wojewódzka nr 396 i krajowa nr 94. Ta ostatnia (relacji Wrocław – Oława - Opole), o szczególnie wysokim natężeniu ruchu, przebiega przez tereny zabudowane.

Miasto, z racji swojego fizyczno - geograficznego położenia, nie dysponuje zbyt rozległymi terenami o odpowiednich warunkach fizjograficznych dla zabudowy. Najkorzystniejsze pod tym względem grunty rozciągają się generalnie na południowy zachód od linii kolejowej. Równocześnie występują tam najkorzystniejsze warunki glebowe dla produkcji rolniczej.

⁵ Na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla miasta Oława

Największe tereny rozwojowe, zwłaszcza dla nowych, większych aktywności gospodarczych znajdują się w południowo-wschodniej, jest to tzw. strefa przemysłowa miasta. Mając na względzie zagospodarowanie tego obszaru, w 2004 roku podjęto intensywne działania zmierzające do pozyskania inwestorów zewnętrznych. Efektem tego było utworzenie w grudniu 2004 r. w tej części miasta **PODSTREFY Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej "INVEST-PARK"**. Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna "INVEST - PARK" jest jedną z najszybciej rozwijających się stref przemysłowych w Polsce. Została ona ustanowiona Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15. kwietnia 1997 roku. Położona jest w południowo - zachodniej Polsce.

Podstrefa Oława składa się z trzech Obszarów o łącznej powierzchni 178 ha.

Obszar I - położony w Oławie o łącznej powierzchni 81,5050 ha, podzielony na 5 kompleksów:

- Kompleks nr 1 - pow. 29,9680 ha - przy ul. Ofiar Katynia w Oławie (ELECTROLUX Sp. z o.o.);
- Kompleks nr 2 - pow. 5,1187 ha - przy ul. Ofiar Katynia w Oławie;
- Kompleks nr 3 - pow. 2,0375 ha - przy ul. Ofiar Katynia w Oławie (ROSA EUROPE Sp.z o.o.);
- Kompleks nr 4 - pow. 5,5014 ha - przy ul. Zielnej w Oławie (UWE POLSKA Sp. z o.o., DMM PLASTIC SSE Sp. z o.o.);
- Kompleks nr 5 - pow. 38,8794 ha - obejmujący grunty należące do SCA HYGIENE PRODUCTS Sp. z o.o.

Obszary II i III zlokalizowane są na terenie gminy Oława w obrębie ewidencyjnym Stanowice oraz Godzikowice.

Zgodnie z kontraktem podpisanym z firmą Electrolux Poland Sp. z o.o., Miasto Oława w krótkim czasie wykonało szereg prac związanych z przygotowaniem terenów pod inwestycje m.in.:

- makroniwelację terenu o powierzchni 30 ha,
- bocznice kolejową o długości 1.470 m wraz z robotami odwodnieniowymi i oświetleniem terenu,
- drogi dojazdowe,
- uporządkowanie systemu odprowadzania wód opadowych z terenów aktywności gospodarczej.

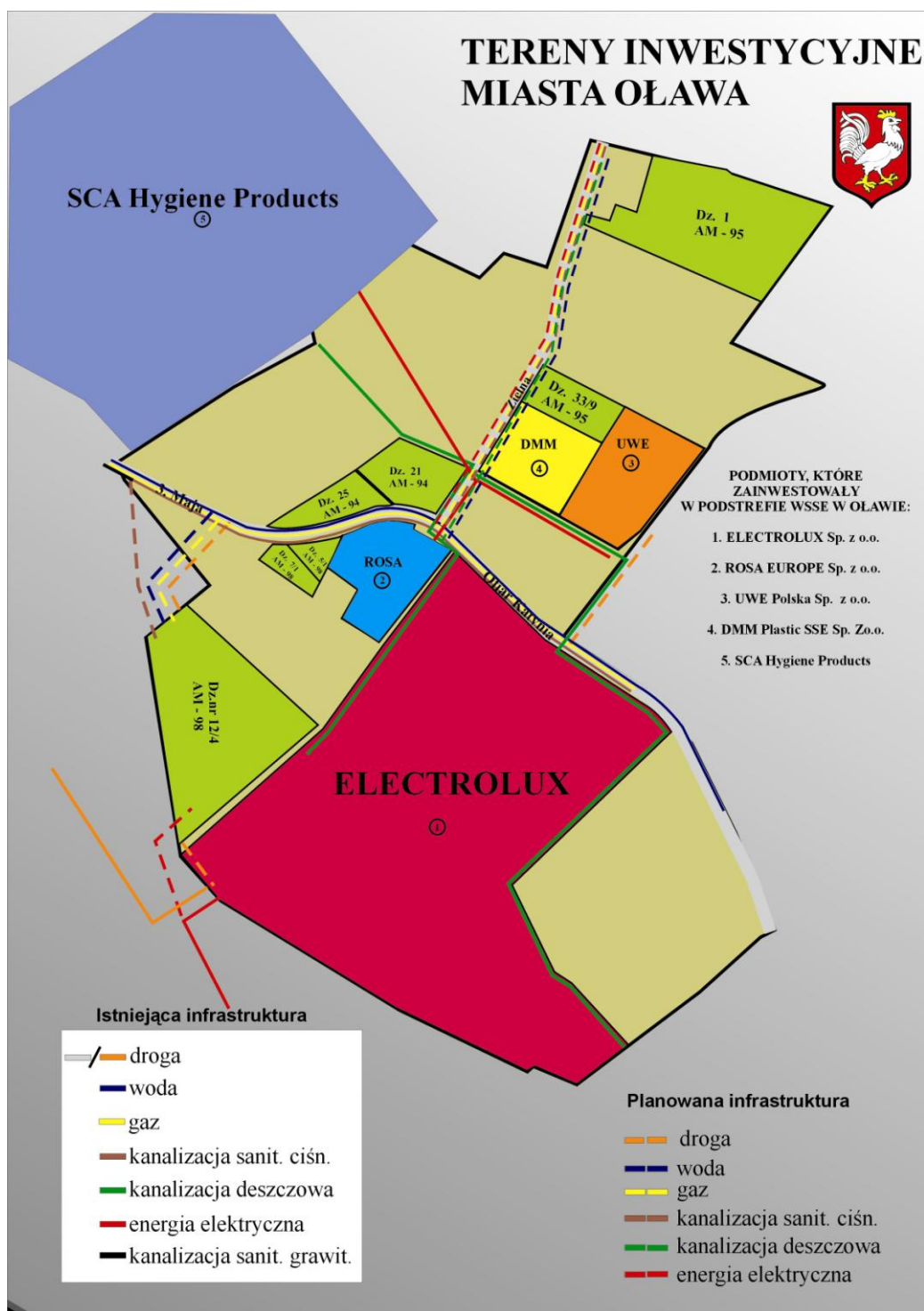
Ponadto wykonano:

- magistralę gazową doprowadzającą gaz do podstrefy– inwestor–DZG Wrocław,
- zasilanie energetyczne–inwestor-Energia Pro,
- magistralę wodną oraz system odprowadzania ścieków sanitarnych–inwestor–ZWiK Sp. z o.o.

Electrolux Poland Sp. z o.o. zainwestował w Oławie ok. 40 mln euro. Dzięki tej inwestycji przybyło w mieście około 400 nowych miejsc pracy. Jednocześnie cały czas trwały intensywne prace, zmierzające do pozyskania nowych inwestorów. Jednym z nich został kooperant Electrolux'u - firma ROSA EUROPE Sp. z o.o., która na obszarze około 2 ha przy ul. Ofiar Katynia wybuduje zakład produkujący elementy wyposażenia pralek. Następnym inwestorem została firma UWE Polska Sp. z o.o., która z kolei na obszarze około 2,5 ha przy ul. Zielnej wybuduje zakład, produkujący elementy do urządzeń

chłodniczych i klimatyzacji. We wrześniu 2006 r. podpisano kontrakt z kolejnym inwestorem DMM Plastic Sp. z o.o., kooperantem producentów sprzętu AGD, który nabył od miasta działkę o pow. 2 ha, przy ul. Zielnej. Wszystkie te działania mają przede wszystkim na celu zagospodarowanie całości terenów przemysłowych i pobudzenie działalności gospodarczej, a tym samym podniesienie jakości życia mieszkańców.

Poniżej zaprezentowano ilustrację terenów inwestycyjnych WSSE – Podstrefa „Oława”.

Rys. 7. Lokalizacja terenów inwestycyjnych miasta Oławy

2.3. Struktura podmiotów gospodarczych i główni pracodawcy

Na terenie miasta działalność gospodarczą prowadzi dość znaczna ilość przedsiębiorców. Według danych udostępnionych przez Główny Urząd Statystyczny, podsumowujących rok 2006, na terenie Miasta Oławy funkcjonowało ogółem 3427 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. W tej kategorii mieściły się zarówno podmioty funkcjonujące w sektorze publicznym, ich liczba wyniosła na koniec 2006 r. 150, jak i w sektorze prywatnym, tutaj liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wyniosła 3277. Poniżej wyszczególnione zostały wybrane grupy podmiotów gospodarczych (ilościowo), z uwzględnieniem sektora, w którym funkcjonują (sektor publiczny / sektor prywatny).

Tabela 3. Podmioty gospodarcze w mieście Oława wg form organizacyjno-prawnych

REGON		2006
Sektor publiczny	państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	66
	spółki handlowe	4
Sektor prywatny	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2683
	spółki handlowe	146
	spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	46
	spółdzielnie	16
	fundacje	1
	stowarzyszenia i organizacje społeczne	47
inne		418
Razem:		3427

Główni pracodawcy⁶

Gospodarkę miasta kształtują przede wszystkim większe zakłady produkcyjne branży samochodowej, AGD, papierniczej, tworzyw sztucznych, chemicznej, czy spożywczej, a działalność tych przedsiębiorstw i ich rozwój ma dominujący wpływ na rynek pracy w Oławie i okolicach.

Na przestrzeni minionych lat rozpoczęło swą działalność na tym terenie kilka firm zagranicznych, m.in.:

- Autoliv Poland Sp. z o.o. w Oławie,
- Electrolux Poland Sp. z o.o. w Oławie,
- Rosa Europe Sp. z o.o.,
- SCA Hygiene Products Sp. z o.o. w Oławie,

⁶ Na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Oławie oraz www.um.olawa.pl

- SCA Packaging Poland Sp. z o.o. w Oławie,
- Schmitt Asphalttechnik Polska Sp. z o.o. w Oławie.

Dodatkowo, można wyróżnić szereg podmiotów gospodarczych działających w pełnym wachlarzu branż, prowadzących działalność handlową (hurtową i detaliczną) oraz usługową i produkcyjną.

Do tych najbardziej znanych należą:

- Metalerg J.M.J. Cieślak S.J.,
- Rotex,
- Przedsiębiorstwo Prywatne Zakpol",
- Ergis-Eurofilms S.A. Oddział w Oławie,
- Boryszew SA Oddział Huta Oława,
- Zakład Naprawczy Taboru Kolejowego „Oława” Sp. z o.o.,
- ATEX Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Przerobu Żłomu Metali „Centrozłom Wrocław” Przedsiębiorstwo Państwowe,
- „ERJOT”,
- CDN - Artykuły budowlane i wyposażenia wnętrz,
- Hotel Marta,
- "VIKTOR" Usługi Hotelarskie,
- Gospodarstwo agroturystyczne "Winna Góra".

2.4. Infrastruktura techniczna⁷

Gospodarka wodna

Miasto Oława zaopatrywane jest w wodę z własnych ujęć wód podziemnych oraz dodatkowo z ZPW Mokry Dwór we Wrocławiu i wodociągu we wsi Godzikowice. Dostawa wody z ZPW Mokry Dwór odbywa się magistralą przesyłową śr. 500 mm, ułożoną w latach 1987/88. Magistralą tą pobierane jest przeciętnie około 2500-3000 m³/dobę (maksymalny pobór 8000 m³/d).

Sieć wodociągowa jest dobrze rozbudowana (układ pierścieniowo-rozgałęziony). Długość sieci wodociągowej magistralnej i ulicznej wynosi 53 km przyłączy. Sieć rozdzielcza posiada przekroje 100 mm, 150 mm, 200 mm i 250 mm. Z siecią rozdzielczą współpracuje stacja podwyższania ciśnienia w rejonie osiedla Sobieskiego przy ul. Zacisznej.

Tabela 4. Wodociągi

Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	53
Podłączenia budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1287
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [m ³]	1160200
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	30458

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2005 r.

⁷ Na podstawie Programu Ochrony Środowiska dla miasta Oława, Sprawozdania z realizacji programu rozwoju Oławy w latach 2003 – 2006 oraz danych GUS.

Gospodarka ściekowa

Oława posiada mechaniczno - biologiczną oczyszczalnię ścieków. Przepustowość oczyszczalni wynosi $Q=10250\text{m}^3/\text{d}$ – obecnie eksploatuje się ją na poziomie ok. $7000\text{-}8000\text{m}^3/\text{d}$. Zlokalizowana jest ona w północno - wschodniej części miasta, na lewym brzegu rzeki Odry. Łączna długość sieci kanalizacyjnej wynosi 44,9 km. Kanalizacja sanitarna składa się z dwóch niezależnych układów zakończonych przepompowniami końcowymi, przetwarzającymi ścieki na oczyszczalnię.

Oława posiada rozdzielczy system kanalizacji, istnieją również odcinki kanalizacji ogólnospławnej powstałej głównie w wyniku odprowadzania ścieków bytowo – gospodarczych bezpośrednio lub poprzez osadniki gnilne do kanalizacji deszczowej. Odprowadzanie ścieków bytowo gospodarczych odbywa się też sporadycznie do szamb bezodpływowych, okresowo opróżnianych, w różnym stanie technicznym i różnych warunkach eksploatacyjnych. Część ścieków zrzucanych jest również do rowów melioracyjnych, kanalizacji deszczowej lub do rzeki Odry.

Pozostała część ścieków powstających na terenie miasta odprowadzana jest do oczyszczalni ścieków. Aktualnie miasto przygotowało program rozbudowy gospodarki wodno-ściekowej i modernizacji oczyszczalni ścieków. W ramach tego programu planowane jest przede wszystkim uzbrojenie w infrastrukturę wod.-kan. nowopowstałych osiedli mieszkaniowych oraz modernizacja części osadowej oczyszczalni ścieków. Projekt przewidziany jest do dofinansowania z Funduszu Spójności UE.

Tabela 5. Kanalizacja

Długość czynnej sieci [km]	44,9
Liczba połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	1065
Ścieki odprowadzone [m^3]	1567300
Liczba ludności korzystającej z sieci	28077

Zródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2005 r.

Gospodarką wodno – ściekową na terenie miasta zarządza Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., spółka prawa handlowego będąca w 100% własnością miasta.

Gospodarowanie odpadami

Miasto posiada uporządkowaną gospodarkę odpadami. W 2001 r. dokonano zamknięcia znajdującego się na terenie miasta wysypiska śmieci, a następnie poddano je rekultywacji technicznej i biologicznej. Dzięki temu teren byłego składowiska został przywrócony do stanu biologicznie czynnego. Obecnie odpady wywożone są do nowopowstałego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych w miejscowości Gać. Zakład ten obsługuje kilka gmin i odpowiada wszelkim obowiązującym standardom w zakresie ochrony środowiska. Zlokalizowane tam składowisko ma powierzchnię ok. 11.5 ha i pojemność określoną na 1154.0 tys. m^3 odpadów.

Zaopatrzenie miasta w energię ciepłą

Największym dostawcą ciepła w Oławie jest Miejski Zakład Energetyki Ciepłej – Oława Sp. z o.o. Funkcjonuje on jako spółka prawa handlowego, a miasto jest jego jedynym właścicielem.

Największym eksploatowanym obecnie przez spółkę źródłem ciepła jest ciepłownia rejonowa przy ul. Nowy Otok 1, wyposażona w dwa kotły wodne typu WR-10 o łącznej wydajności 25 MW. Dostarcza ona wodny czynnik grzewczy dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej. W okresie letnim, po likwidacji kotłowni osiedlowej na osiedlu Sobieskiego wodę ogrzewa kocioł olejowy. Parametry pracy sieci ciepłowniczej wynoszą 150o/70°C. Przekroje magistralnej sieci ciepłowniczej wynoszą 2 x Dn 500, 2 x Dn 300 i 2 x Dn 250. Poza tym na terenie miasta istnieją lokalne kotłownie węglowe w budynkach mieszkalnych i przy zakładach produkcyjnych. Planuje się sukcesywną likwidację tych kotłowni (przerabianie ich na węzły ciepłownicze) i zaopatrywanie obiektów w ciepło z MZEC lub lokalnych i zakładowych kotłowni na gaz lub olej opałowy.

Zaopatrzenie miasta w gaz

Zaopatrzenie miasta w gaz odbywa się z gazociągu przesyłowego gazu koksowniczego relacji Zdieszowice - Wrocław (Ołtaszyn). Jest to gazociąg wysokoprężny o średnicy Dn 350. Na terenie miasta znajdują się cztery stacje redukcyjno - pomiarowe: ul. Zaciszna (dawna Broniewskiego), ul. Gazowa, ul. Opolska, ul. Nowy Otok.

Projektowana jest również budowa nowej stacji przy ul. Lipowej - stacja redukcyjno – pomiarowa o przepustowości 2000 m³/h. Miasto posiada sieć rozdzielczą bardzo dobrze rozbudowaną będącą w dobrym stanie technicznym. Przekroje gazociągów niskiego ciśnienia wynoszą od Dn 80 do Dn 400. Z uwagi na brak sieci gazowej z gazu przewodowego nie korzystają mieszkańcy osiedla Zwierzyniec. Przepustowość istniejącej sieci gazowej pozwala na ogrzewanie mieszkań gazem praktycznie na całym obszarze miasta za wyjątkiem budownictwa zlokalizowanego w północno – wschodniej części Oławy za Odrą, w rejonie ulicy Oleśnickiej i Bażantowej (ograniczona przepustowość gazociągu ułożonego przez rzekę Odrę i w ulicy Oleśnickiej o Dn 150 i 100).

Zaopatrzenie miasta w energię elektryczną

Podstawowym źródłem zaopatrzenia gminy w energię elektryczną jest GPZ "Oława", pracujący na napięciach 110/10 KV z dwoma transformatorami po 16 MVA. W perspektywie planowane jest zwiększenie napięcia do 110/20 KV. Sieć zasilana jest z kierunków:

- EE3 /C 125/ - jednotorowa linia 40 KV Siechnice - Oława. Przewidziana do wykorzystania jako linia 20 KV. Zasila rozdzielnię sieciową na terenie miasta Oława;
- EE4 /S 105, S 101/ - dwutorowa linia 110 KV relacji Klecina - Siechnice - Nysa z odgałęzieniem do GPZ "Oława".

W perspektywie przewiduje się wymianę przewodów na nowe o większym przekroju:

- EE5 /S 101, S 102/ - linia 110 KV Oława - Brzeg, z odgałęzieniem w rejonie wsi Chwalibóżyce do Nysy, gdzie staje się dwutorową;

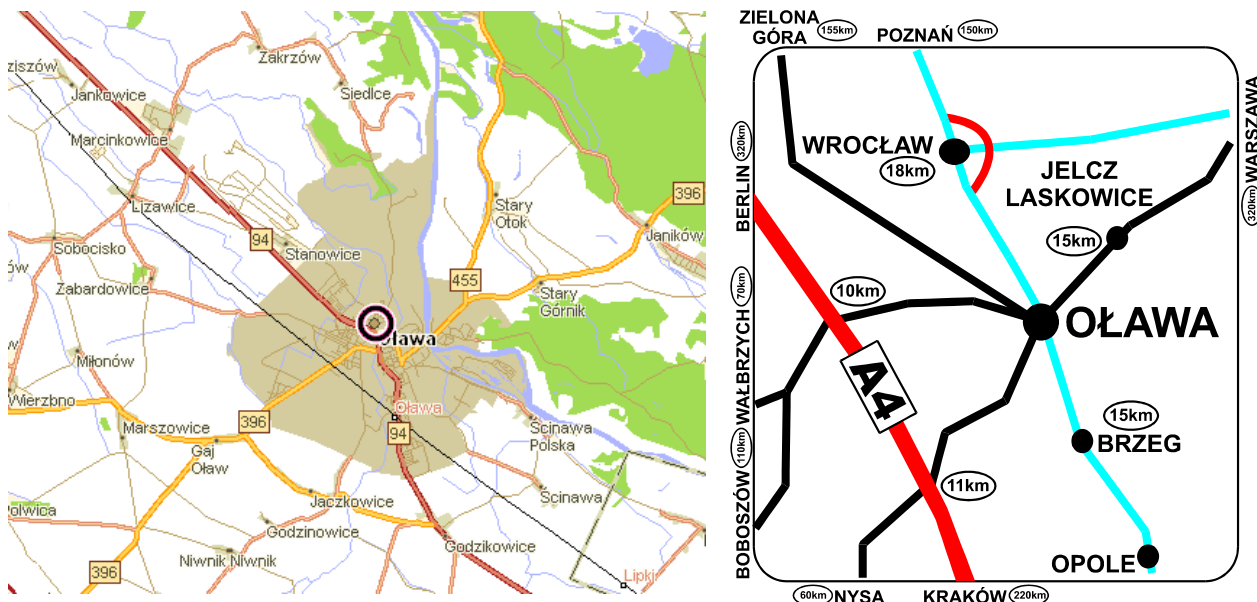

- EE6 /S 106/ - jednotorowa linia 110 KV relacji Jelcz - Oława, zasilająca GPZ "Oława";
- EE7 /S 102, S 105/ -jednotorowa linia 110 KV stanowiąca odczep sieci przelotowych;
- EE8 - linia napowietrzna, jednotorowa 440 KV relacji Opole - Wrocław. Przelotowa w stosunku do terenów gminy.

2.5. Infrastruktura drogowa

Przez Dolny Śląsk, w tym Oławę przebiegają ważne szlaki komunikacyjne. Układ komunikacyjny obejmuje zarówno ruch tranzytowy międzynarodowy, jak i ruch o znaczeniu krajowym i regionalnym. Poniżej zaprezentowano poglądową mapę terenu z zaznaczeniem ważnych szlaków drogowych.

Rys. 8. Poglądowa mapa okolic Oławy z zaznaczeniem ważnych szlaków

Rozwój gospodarczy kraju i awans cywilizacyjny społeczeństwa spowodował znaczny rozwój motoryzacji (przyrost liczby samochodów osobowych w latach 90-tych wyniósł 70%), a transport drogowy stał się dominujący, zwłaszcza w obliczu malejącej roli w transporcie PKP. Rozwój sieci komunikacyjnej nie nadążył niestety za wzrostem natężenia ruchu. Stan techniczny infrastruktury drogowej w kraju, regionie, a dalej – Oławie jest daleki od pożądanego, a nakłady są niskie w stosunku do potrzeb.

Tabela 6. Drogi gminne [km]

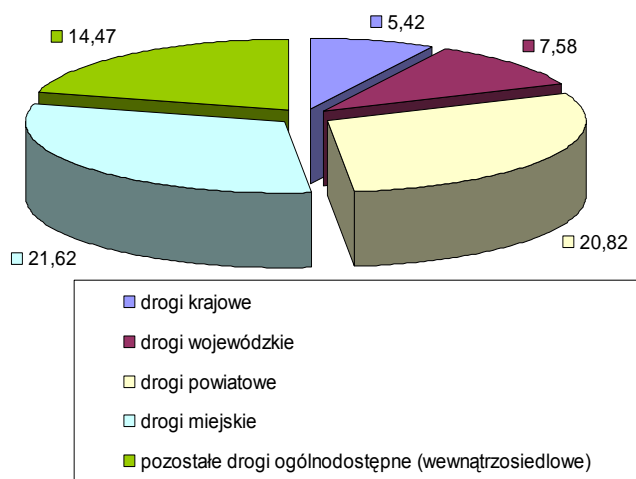
Drogi gminne	[km]
o nawierzchni twardej	24
o nawierzchni twardej ulepszonej	23
o nawierzchni gruntowej	13

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2005 r.

Przez miasto Oława przebiegają następujące drogi:

- krajowa nr 94: Wrocław - Opole, o parametrach kl. GP (kl.III),
- wojewódzka: nr 396: Bierutów - Oława - Strzelin oraz Oława - Jelcz-Lasowice – Wrocław, o parametrach kl. G (kl. IV)
- powiatowe o parametrach kl. Z i L (kl. VI-V): nr 47 320: prowadząca do Siedlec (wylot ul. Siedlecką); 47 351: prowadzące do Ścinawy przez Ścinawę Polską - ul. Zwierzyniecką i ul. Portową; 47 352: prowadzące bezpośrednio do Ścinawy - ul. 3 Maja i Ofiar Katynia; 47 374: prowadząca przez Zabardowice do Lizawic.
- Pozostałe drogi, to drogi miejskie i osiedlowe

Struktura dróg publicznych na terenie Oławy (długość w km).

2.6. Zasoby mieszkaniowe

Zdecydowana większość budowanych w ostatnich latach mieszkań w Oławie jest efektem działalności inwestorów indywidualnych. Dodatkowo od kilku lat w mieście rozwija się budownictwo w formie Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS). Niemniej jednak podobnie jak w całym kraju, w Oławie odczuwalny jest deficyt mieszkań, zwłaszcza socjalnych.

Na terenie Oławy, formę budownictwa w ramach TBS realizuje Towarzystwo Budownictwa Społecznego, „TBS” Spółka z o.o. w Kamiennej Górze, której miasto jest udziałowcem. Udziały miasta w TBS wynoszą obecnie około 10 mln zł. Spółka ta w 2003 roku zakończyła budowę budynku mieszkalnego przy ul. Piotra Własta, w którym znajduje się 98 mieszkań o powierzchni 3985 m². Natomiast w 2005 roku wybudowano zespół budynków mieszkalnych wielorodzinnych wraz z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu przy ul. Zacisznej – Iwaskiewiczza. W skład zespołu wchodzi cztery budynki mieszkalne po 28 mieszkań w każdym budynku - łącznie 112

mieszkań, o całkowitej powierzchni użytkowej 5.439,2 m² oraz wolnostojący lokal usługowy o powierzchni użytkowej 77,20 m². Razem więc nasze miasto wzbogaciło się o 210 mieszkań o łącznej powierzchni 9400 m².

W najbliższych miesiącach TBS rozpocznie kolejne inwestycje mieszkaniowe, a mianowicie:

- Przygotowywana jest inwestycja związana z modernizacją budynku przy ul. Andersa. Zadanie polega na przebudowie dwóch budynków na cele mieszkalne. W wyniku tej inwestycji powstanie 21 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 974,20 m² oraz lokal użytkowy o pow. 79 m².
- Planowane jest przedsięwzięcie polegające na adaptacji i przebudowie budynków w kompleksie powojkowym przy ul. 3 Maja, pozostawionym przez Wojska Federacji Rosyjskiej. Adaptacja polegać będzie na przebudowie obiektu i dostosowaniu go na potrzeby mieszkalne. Planuje się, że w I fazie adaptacji powstanie 35 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 1.785,20 m². Również poddasze zagospodarowane będzie na cele mieszkalne, z kolei na parterze budynku zlokalizowane będą lokale usługowe.

W ostatnich latach zasadniczo usprawniono system zarządzania mieniem komunalnym. Budynkami komunalnymi (110 budynków) od 2003 r. zarządza wyłoniona w przetargu firma „Atena”. Budynkami wspólnotowymi (152 budynki), w których są również lokale komunalne, od kwietnia 2003 roku zarządzają wybrani przez właścicieli licencjonowani zarządcy nieruchomości.

Taka forma zarządzania majątkiem komunalnym sprawdziła się. Zdecydowanie większą ilość środków finansowych wykorzystuje się na konserwację i bieżące utrzymanie budynków. Jednocześnie z budżetu miejskiego przekazywane są także środki na fundusz remontowy każdej wspólnoty. Pozwala to zarządom wspólnot na planowe i systemowe wydawanie funduszy na remonty budynków, przy jednoczesnym wykorzystaniu środków uzyskanych z kredytów. Te działania są już widoczne w mieście, ponieważ w ostatnich latach (2003-2006) w budynkach komunalnych i wspólnotowych wykonano remonty wartości 9,5 mln zł (w poprzednich 4 latach była to kwota 2 mln zł), m.in.:

- remonty dachów w 110 budynkach (kapitalne i duże naprawy),
- termomodernizacje (ocieplenie ścian i dachów budynków, remont c.o.) w 25 budynkach,
- odnowienie elewacji w 30 budynkach,
- remont ponad 100 klatek schodowych,
- montaż centralnego ogrzewania.

Wyżej wymienione działania poprawiły stan techniczny budynków, a także estetykę miasta, które staje się coraz bardziej uporządkowane i kolorowe.

Zmieniono system zarządzania środkami finansowymi pochodzącymi z czynszów. Są one wpłacane na rachunek Urzędu Miejskiego, a następnie przekazywane w odpowiednich częściach wspólnotom mieszkaniowym oraz zarządcy budynków komunalnych.

3. Obszar społeczny

3.1. Demografia

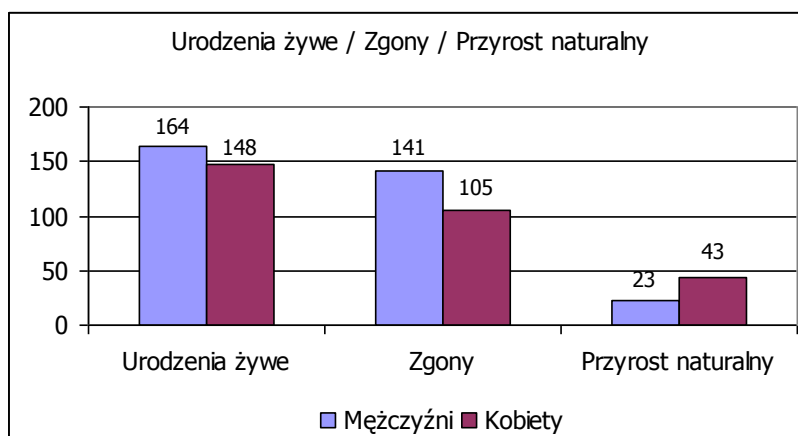
Najważniejszym czynnikiem, świadczącym o potencjale regionu, miasta, jest społeczność zamieszkująca jego obszar. Opisana poniżej struktura demograficzna miasta została opracowana na podstawie bilansów stanu i struktury ludności faktycznie zamieszkałej na terenie Gminy Miejskiej Oława w oparciu o Narodowy Spis Powszechny z uwzględnieniem zmian spowodowanych ruchem naturalnym i migracjami, różnicy między liczbą zameldowanych na pobyt stały a liczbą osób faktycznie mieszkających, rejestrów PESEL, sprawozdań urzędów stanu cywilnego i sądów wojewódzkich oraz informacji udzielonych przez Urząd Miejski w Oławie, a dotyczą one stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku. Poniżej, w formie tabel i wykresów, zostały zaprezentowane niektóre z parametrów określających strukturę i kondycję demograficzną miasta Oława.

Tabela 7. Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania

Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania	30866
w tym mężczyźni	14862
w tym kobiety	16004
Urodzenia żywe	312
w tym chłopcy	164
w tym dziewczęta	148
Zgony	246
w tym mężczyźni	141
w tym kobiety	105
Przyrost naturalny	66
w tym chłopcy	23
w tym dziewczęta	43

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu za 2006 r.

Wykres 9. Urodzenia żywe/zgony/przyrost naturalny

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu za 2006 r.

Analiza demograficzna społeczności zamieszkującej obszar miasta Oława pozwala stwierdzić, że jest to struktura z niewielką przewagą populacji kobiet, jeśli chodzi o liczbę kobiet i mężczyzn odpowiednio wynoszą one 16004 i 14862 (wg faktycznego miejsca zamieszkania).

Korzystnie przedstawia się odnotowana na koniec roku 2005 liczba urodzeń żywych, w tym zakresie przeważają chłopcy, 164 urodzeń do 148 urodzeń dziewcząt. Zauważalny jest także dodatni przyrost naturalny, po stronie chłopców 23, liczba urodzeń i zgonów po stronie kobiet zbilansowała się na koniec przytaczanego okresu na poziomie 43.

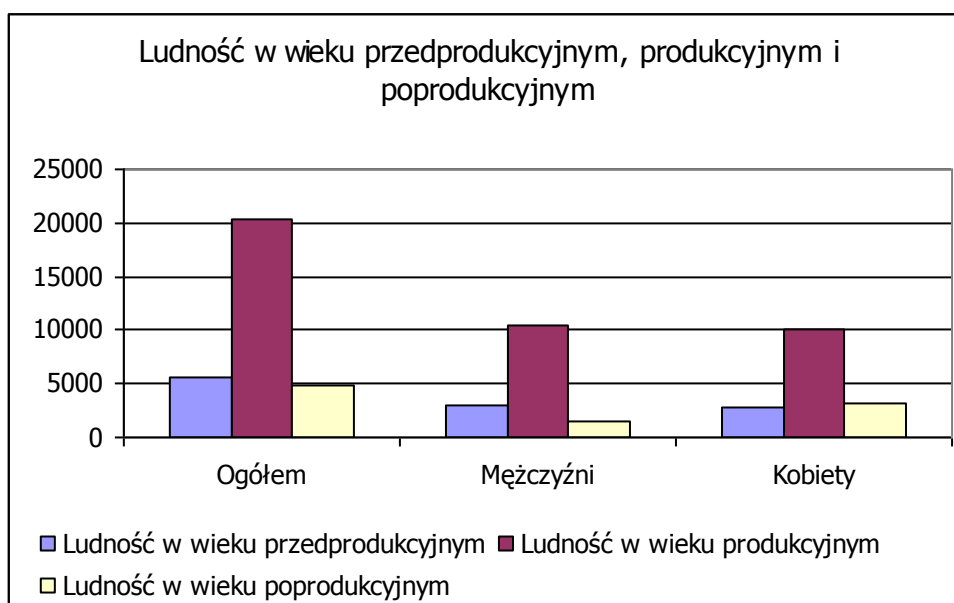
Stan i przyrost ludności w mieście Oława oraz zmiany jej struktury są czynnikami w znacznym stopniu wpływającymi na procesy społeczne i gospodarcze. Nie należy jednak zapominać o gospodarczym potencjale, jaki drzemie w społeczności zamieszkującej dany obszar. W celu uzyskania informacji na temat przełożenia struktury demograficznej na gospodarkę dokonano analiz, których wyniki zaprezentowano poniżej.

Tabela 8. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	5641	2919	2722
Ludność w wieku produkcyjnym	20422	10377	10045
Ludność w wieku poprodukcyjnym	4803	1566	3237

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu za 2006 r. oraz danych dostarczonych przez UM w Oławie.

Wykres 10. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, poprodukcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu za 2006 r.

Na podstawie zestawień dotyczących ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym można sporządzić zestawienie tzw. wskaźnika „kondycji demograficznej” gminy. Wskaźnik ten liczy się jako stosunek liczby ludności w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Zestawienie dotyczące tego wskaźnika przedstawia poniższa tabela.

Tabela 9. Wskaźnik "kondycji demograficznej" miasta Oława

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2004 rok	49,74	42,42	57,27
2005 rok	49,77	42,48	57,27
2006 rok	51,14	43,22	59,32

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu za 2006 r.

Dla dokładniejszego zilustrowania wagi wskaźnika „kondycji demograficznej” przedstawiono również wartości, jakie przyjmuje on dla województwa dolnośląskiego.

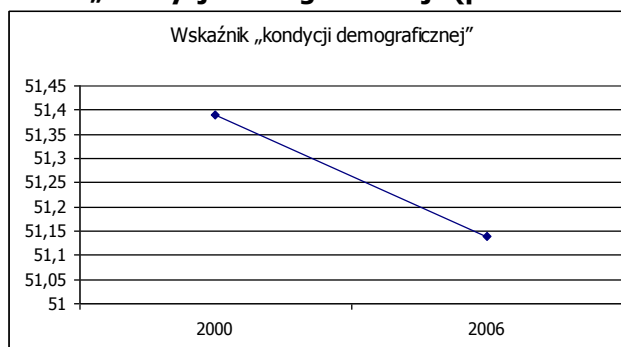
Tabela 10. Wskaźnik "kondycji demograficznej" dla województwa dolnośląskiego

	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
rok 2004	53,57	44,60	62,92
rok 2005	52,43	43,55	61,67
rok 2006	51,90	42,64	61,56

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wyraźnie widać, że wartości wskaźnika „kondycji demograficznej” osiągnęte przez Gminę Miejską Oława korzystnie odbiegają od tych realizowanych przez województwo dolnośląskie, szczególnie widać to na przykładzie wskaźnika dotyczącego kobiet: Gmina Miejska Oława 59,32 (2004 – 57,27), województwo dolnośląskie 61,56 (2004 - 62,92). Tutaj rozbieżności są największe. Warto jednak podkreślić, że w stosunku do wartości wskaźnika z roku 2000 (opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2000 r.) nastąpiła poprawa z 51,39 do 51,14. Stąd obserwujemy korzystną tendencję, której utrzymanie powinno zostać zachowane w celu poprawy sytuacji gospodarczej regionu.

Wykres 11. Wskaźnik „kondycji demograficznej” (porównanie lat 2000 i 2006)

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Urzędu Statystycznego we Wrocławiu za 2006 r.

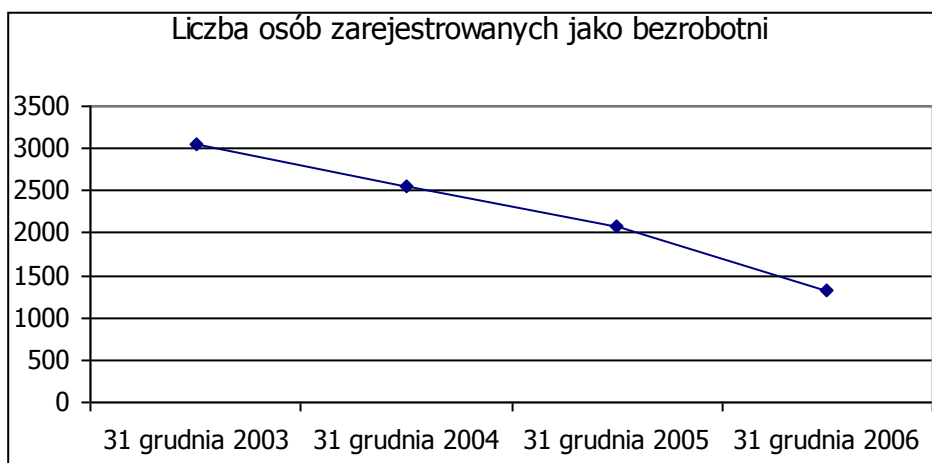

3.2. Bezrobocie

Bezrobocie jest w chwili obecnej problemem dotyczącym niemal wszystkie gminy w kraju. Niestety nie ominął on także Gminy Miejskiej Oława. Liczba bezrobotnych w grudniu 2006 roku wyniosła 1320 osób (dane na 31.12.2006 r. wg Powiatowego Urzędu Pracy w Oławie).

Analizując dane dotyczące poziomu bezrobocia na terenie gminy można przypuszczać, że najbardziej dramatyczny okres ma już za sobą. Od roku 2003 liczba osób bezrobotnych systematycznie spada, osiągając w kolejnych latach odpowiednie wartości: 3051 osób w roku 2003, 2546 osób w roku 2004, oraz 2090 osób w roku 2005. Tendencja ta utrzymuje się, według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oławie na dzień 31 grudnia 2006 roku, jako bezrobotnych zarejestrowanych było 1320 mieszkańców Miasta Oława. Można domniemywać, że obecna tendencja będzie się utrzymywać. Poniżej zilustrowano na wykresie tendencje, jakie wykazuje liczba bezrobotnych, na podstawie minionych okresów.

Wykres 12. Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oławie

Powyższe dane uzupełnia informacja dotycząca stopy bezrobocia, jakie panuje w chwili obecnej w regionie. Stopa bezrobocia, jako wielkość statystyczna opisująca nasilenie zjawiska bezrobocia w danej populacji, jest najczęściej definiowana jako stosunek liczby osób bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Tak zdefiniowaną stopę bezrobocia oblicza się różnie, w zależności od przyjętej definicji osoby bezrobotnej.

Najczęściej praktykowane przez Powiatowe Urzędy Pracy jest podawanie stopy bezrobocia rejestrowanego, do wyliczenia której przyjmuje się, że bezrobotny, to osoba, która jest aktualnie zarejestrowana jako poszukująca pracy.

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące Gminy Miejskiej Oława na tle Województwa Dolnośląskiego.

Tabela 11. Stopa bezrobocia w gminie i województwie

Stopa bezrobocia [%]	31.12.2003 r.	31.12.2004 r.	31.12.2005 r.	31.12.2006 r.
Gmina Miejska Oława	25,5	24,3	20,4	13,3
Województwo Dolnośląskie	22,5	22,3	20,5	16,8

Źródło: Opracowanie na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Oławie

3.3. Edukacja

Szkolnictwo podstawowe i ponadpodstawowe

Miasto Oława posiada rozwiniętą sieć szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego i stanowi ważny ośrodek szkolnictwa dla swoich mieszkańców oraz gmin ościennych.

W szkołach podstawowych i gimnazjach ogółem zatrudnionych jest 357 pracowników, z czego 263 nauczycieli i wychowawców. Kadra pedagogiczna posiada odpowiednie kwalifikacje.

W Oławie istnieją następujące placówki oświatowe:

- Zespół Szkół Ogólnokształcących - 1 placówka,
- Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych- 2 placówki,
- Gimnazja - 3 placówki (w tym dla jednego organem prowadzącym jest Gmina Wiejska Oława),
- szkoły podstawowe - 6 placówek,
- szkoła podstawowa przy szpitalu - 1placówka,
- szkoła muzyczna I stopnia - 1 placówka,
- przedszkola miejskie - 4 placówki,
- żłobek miejski - 1 placówka.

Ogólną charakterystykę zarówno szkół podstawowych, jak i gimnazjów miejskich, w zakresie ilości szkół, liczby oddziałów oraz ilości uczniów zawiera poniższa tabela.

Tabela 12. Porównanie ilości uczniów w oławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2004-2005 oraz 2006-2007

Nazwa placówki	2004 - 2005		2006-2007	
	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów
Szkoła Podstawowa nr 1	297	12	296	12
Szkoła Podstawowa nr 2	548	23	502	21
Szkoła Podstawowa nr 3	67	6	49	6
Szkoła Podstawowa nr 4	199	10	161	8
Szkoła Podstawowa nr 5	409	18	386	18
Szkoła Podstawowa nr 8	604	26	557	25
Razem	2124	95	1951	90
Gimnazjum nr 1	588	22	540	21
Gimnazjum nr 2	607	24	533	21
Razem	1195	46	1073	42
Ogółem	3319	141	3024	132

Z powyższych danych wynika, że w ostatnich latach zaznaczył się spadek liczby uczniów. Stan taki jest wynikiem niekorzystnych trendów demograficznych. Niemniej jednak należy zauważyć, że w ostatnim czasie daje się zauważyć w Oławie dodatni przyrost naturalny, ponadto dynamiczny rozwój miasta może spowodować napływ siły roboczej, czego skutkiem będzie zahamowanie tendencji spadkowych jeśli idzie o ilość uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Przedszkola

W mieście funkcjonują cztery przedszkola publiczne:

- Przedszkole Miejskie Nr 1 (Oława, ul. Iwaszkiewicza 11),
- Przedszkole Miejskie Nr 2 (Oława, ul. Lipowa 20a),
- Przedszkole Miejskie Nr 3 (Oława, ul. Chrobrego 30a),
- Przedszkole Miejskie Nr 4 (Oława, ul. 1 Maja 33),

Tabela 13. Przedszkola w mieście Oława

Przedszkola	Podporządkowane samorządowi gminnemu
Przedszkola	4
Oddziały w przedszkolach	20
Miejsca w przedszkolach	501
Dzieci w przedszkolach	494
Dzieci 6 - letnie w przedszkolach	51

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych Głównego Urzędu Statystycznego za 2005 r.

3.4. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

Opieka zdrowotna

Sieć placówek ochrony zdrowia w mieście tworzą przede wszystkim Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital w Oławie świadczący usługi zdrowotne dla ponad 72 tys. mieszkańców, wraz ze znajdującym się przy nim Oddziałem Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu. Dodatkowo w mieście funkcjonuje 6 Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz jedna Niepubliczna Przychodnia Leczniczo – Rehabilitacyjna, ponadto prowadzone są praktyki lekarzy rodzinnych i specjalistów (położniczo – ginekologiczne, stomatologiczne). Na terenie miasta usługi medyczne świadczone są przez ok. 120 lekarzy.

Oławski szpital przechodzi obecnie proces restrukturyzacji, w proces ten zaangażowali się organ założycielski - Powiat Oławski oraz samorządy gminne wchodzące w skład powiatu. Planowanym rezultatem tej współpracy będzie oddłużenie szpitala. Oprócz tego niezbędne będzie w najbliższych latach zrealizowanie określonych inwestycji, które pozwolą na prawidłowe funkcjonowanie szpitala.

Realizacja celów strategicznych szpitala ma przyczynić się do:

- poprawy dostępu do specjalistycznych badań i technologii medycznych (działanie zgodne z polityką wyrównywania szans w udzielaniu świadczeń zdrowotnych)
- rozwoju systemu ratownictwa medycznego (w przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia skutkującego skróceniem czasu oczekiwania na specjalistyczną pomoc)
- zapewnienia opieki nad osobami starszymi i obłożnie chorymi

Pomoc społeczna

Miasto Oława realizuje zadania związane z pomocą społeczną poprzez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Oławie, który jest samodzielną jednostką budżetową podległą Burmistrzowi Miasta Oława. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej następuje dwuwariantowo: przez pomoc środowiskową i przez pomoc instytucjonalną.

Pomoc środowiskowa – mając na celu stworzenie właściwych warunków życia osobom i rodzinom w miejscu zamieszkania. Polega to na zaspokojeniu podstawowych potrzeb biologicznych, ekonomicznych, społecznych, psychicznych i kulturalnych oraz na pomocy w załatwianiu codziennych spraw bytowych, a gdy to jest konieczne – także pielęgnacyjnych.

Pomoc instytucjonalna – ma na celu zapewnienie opieki w domach pomocy społecznej lub innych ośrodkach opiekuńczych osobom całkowicie lub częściowo niezdolnych do samodzielnej egzystencji.

Pomoc społeczna udzielana jest w formie świadczeń niepieniężnych oraz świadczeń pieniężnych, a także w innych formach dostosowanych do indywidualnych potrzeb i sytuacji osób, rodzin wymagających pomocy.

Świadczenia niepieniężne obejmują:

Pomoc rzeczową, polegającą na dostarczeniu: żywności, odzieży, pomieszczeń mieszkalnych, opału, narzędzi pracy, leków, artykułów sanitarnych, środków ułatwiających obsługę, środków rehabilitacyjnych. Świadczenia niepieniężne obejmują także pracę socjalną polegającą na działalności zawodowej, a w szczególności na:

- usługach korekcyjnych, polegających na wspomaganiu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- usługach korekcyjnych, polegających na umożliwieniu osobom, rodzinom dokonania zmian postaw i zachowań koniecznych do przezwyciężenia ich problemów,
- doradztwie, polegającym na umożliwieniu zdobycia poprzez osoby, rodziny znajdujące się w trudnych sytuacjach życiowych wiedzy i umiejętności koniecznych do przezwyciężenia ich trudności.

Świadczenia pieniężne udzielane są w formie:

1. Zasiłków stałych, okresowych i celowych.
2. Zasiłków przyznawanych w formie decyzji administracyjnej, wydawanej przez kierownika ośrodka opieki społecznej.

Informacje na temat pomocy społecznej na terenie Miasta Oława uzupełniają dane przedstawione poniżej w formie tabeli.

Tabela 14. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej

Placówki stacjonarnej pomocy społecznej	
Placówki pomocy społecznej	1
Dom pomocy społecznej	1
Miejsca (łącznie z filiami)	106
Pacjenci	106

Źródło: Opracowanie na podstawie Banku Danych Regionalnych GUS za 2005 r.

3.5. Kultura, sport i rekreacja

Lokalna polityka kulturalna, której zadaniem jest stymulowanie rozwoju twórczości kulturalnej oraz ułatwianie i organizowanie mieszkańcom kontaktów z różnymi dziedzinami sztuki w Oławie, realizowana jest przez następujące instytucje kultury: Ośrodek Kultury w Oławie, Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia imienia Jadwigi Szajny-Lewandowskiej, Powiatową i Miejską Bibliotekę Publiczną, Izbę Muzealną Ziemi Oławskiej stanowiącą część biblioteki, oraz lokalne organizacje pozarządowe.

Ośrodek Kultury w Oławie jest instytucją mającą na celu pozyskiwanie i przygotowanie środowiska lokalnego do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenie jej wartości. Ośrodek Kultury realizuje zadania w następujących dziedzinach: edukacji kulturalnej i wychowaniu przez sztukę, tworzeniu dóbr kultury, oraz upowszechnianiu kultury. Ośrodek prowadzi działalność na terenie całego miasta na rzecz wszystkich jego mieszkańców, realizując swoje zadania między innymi poprzez:

- organizowanie imprez (wernisaży, recitali, koncertów, spektakli, wystaw, pokazów filmowych, spotkań itp),
- współpracę z miastami partnerskimi, promując miasto na płaszczyźnie kulturalnej,
- organizowanie zajęć edukacyjnych i rekreacyjnych, takich jak: kursy języków obcych, warsztaty muzyczne i teatralne, plenery plastyczne,
- organizowanie imprez rozrywkowych,
- realizowanie okolicznościowych imprez zleconych.

Oprócz stałych zajęć w ramach różnych sekcji Ośrodek Kultury organizuje cykliczne imprezy kulturalne takie jak: Tęczowe Ferie dla uczniów klas I-IV ze szkół podstawowych, Wielką Majówkę w okresie letnim, oraz cotygodniowe Pikniki pod Dębem - plenerowe spotkania z mieszkańcami Oławy. Szczególnie ważną imprezą, wpływającą na budowanie poczucia tożsamości kulturowej, jest święto miasta Oławy pod nazwą Dzień Koguta, które odbywa się corocznie w czerwcu. Przy Ośrodku Kultury w Oławie działa **Galeria „OKO”**.

Ważnym ośrodkiem życia kulturalnego w mieście Oława jest także **Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia imienia Jadwigi Szajny-Lewandowskiej**. Szkoła oprócz rozwijania uzdolnień muzycznych dzieci i młodzieży spełnia znaczącą funkcję związaną z upowszechnianiem muzyki w środowisku, poprzez organizację koncertów, konkursów, prelekcji. Uczniowie szkoły muzycznej są corocznie uczestnikami „Konfrontacji Instrumentów Dętych”- imprezy o charakterze ponadlokalnym, organizowanych przez szkołę przesłuchań i turniejów.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Oławie jest kolejną placówką kulturalną naszego miasta. Funkcjonuje w niej siedem działów udostępniania usytuowanych w siedzibie głównej w Rynku, w dwóch filiach oraz Oddział Dziecięcy z wypożyczalnią i czytelnią. Oprócz podstawowej działalności biblioteka zajmuje się popularyzacją wiedzy o mieście i regionie, poprzez gromadzenie księgozbioru regionalnego, kartotek, kalendarium wydarzeń historycznych, a także dokumentów życia społecznego. Dział Dokumentów Życia Społecznego gromadzi: monografie, przewodniki, plakaty, afisze, zaproszenia, ulotki, programy imprez, jednodniówki, druki okolicznościowe, materiały z sesji, konferencji, kalendarze, fotografie dotyczące Oławy i Ziemi Oławskiej. Informacje dotyczące bieżącej działalności Biblioteki przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Oławie (dane za 2005 rok)

Wyszczególnienie	Ilość
Księgozbiór	
Biblioteka w Ratuszu	51.337 woluminów
Wypożyczalnia dla dorosłych (ul 1 Maja)	21.741 woluminów
Filia nr 2 (ul. Iwaszkiewicza)	16.433 woluminów
Ogółem	89.511 woluminów
Zbiory audiowizualne	4.450 jednostek
Dokumenty życia społecznego	13.054 jednostek
Czytelnicy	
Biblioteka w Ratuszu	4.951
Wypożyczalnia dla dorosłych (ul. 1 Maja)	2.960
Filia nr 2 (ul. Iwaszkiewicza)	1.665
Ogółem	9.576
Wypożyczenia na miejscu w czytelnicy	
Biblioteka w Ratuszu	31.298 woluminów
Filia Nr 2(ul. Iwaszkiewicza)	2. 691 woluminów
Ogółem	33.989 woluminów
Wypożyczenia na zewnątrz	
Biblioteka w Ratuszu	74.190 woluminów
Wypożyczalnia dla dorosłych (ul. 1 Maja)	39.995 woluminów
Filia nr 2 (ul. Iwaszkiewicza)	30.026 woluminów
Ogółem	144.211 woluminów
Wypożyczenia zbiorów audiowizualnych	2.295 jednostek
Odwiedziny w Izbie Muzealnej Ziemi Oławskiej	969

W Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej organizowane są ponadto różne formy pracy, w tym:

➤ Wystawy (okolicznościowe, tematyczne)	200
➤ Lekcje biblioteczne	60
➤ Konkursy czytelnicze	5
➤ Spotkanie z pisarzem	1
➤ Udział w kampanii "Cała Polska czyta dzieciom"	
➤ Ferie w bibliotece -podczas ferii zimowych codziennie odbywały się zajęcia dla dzieci (oglądanie filmów, głośne czytanie i zajęcia plastyczne).	

Ważną rolę w procesie edukacji regionalnej odgrywa w mieście Oława **Izba Muzealna Ziemi Oławskiej**, w której organizowane są liczne wystawy i lekcje muzealne. Poprzez współdziałanie z instytucjami oświatowymi Izba Muzealna realizuje zadania służące zachowaniu tożsamości kulturowej w jej wartościach śląskich, jak również w tradycjach z poprzednich „małych ojczyzn”.

Działalność kulturalna wyżej wymienionych instytucji wspierana jest przez organizacje pozarządowe, między innymi Stowarzyszenie „Pomost-Sojusz dla Oławy i Ziemi Oławskiej”, Stowarzyszenie Taneczne „ATHINA”, Oławskie Stowarzyszenie Muzyków, Instytut Edukacji Społecznej, Chorażew Piastów Śląskich, Klub Krótkofalowców KOGUT, Oławską Sieć Komputerową FAST-NET, Polski Związek Filatelistów (Okręg Wrocław, Koło Nr 37 w Oławie), Związek Harcerstwa Polskiego Chorażew

Dolnośląska, Hufiec w Oławie, Oławska Telewizję Kablową. Stowarzyszenie Miłośników Kresów Wschodnich, Stowarzyszenie JUSTITIA, Stowarzyszenie „Kronika Oławska”

Sport i rekreacja

Jednostką organizacyjną gminy powołaną w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców gminy w zakresie kultury fizycznej poprzez administrowanie obiektami sportowymi oraz organizowanie usług w zakresie sportu i rekreacji jest Oławskie Centrum Kultury Fizycznej (OCKF). Jednostka ta jest gospodarzem obiektów sportowo–rekreacyjnych na terenie miasta, stadionu sportowego składającego się z trzech boisk do gry w piłkę nożną, dwóch hal sportowych oraz kąpieliska otwartego (sezonowego). W porozumieniu z OCKF obiekty te są wykorzystywane przez kluby, organizacje i zrzeszenia sportowe przez cały rok do treningu i na organizację imprez sportowych bądź sportowo-rekreacyjnych.

Do niedawna największym, wielosekcyjnym klubem w naszym mieście był Miejski Klub Sportowy „Oława”. Klub ten do 1 lutego 2007 r. prowadził działalność w czterech dyscyplinach sportu:

1. piłka nożna – w grupach orlików, trampkarzy, juniorów i seniorów,
2. siatkówka dziewcząt – w grupach młodziczek, junierek,
3. podnoszenie ciężarów – w grupach młodziczek, junierek i senierek,
4. szachy – które uprawiają uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów z Oławy i okolicznych wsi.

Łącznie w klubie uprawiało sport i szachy około 300 zawodniczek i zawodników.

Od 1 lutego 2007 roku, w wyniku reorganizacji, powstały cztery samodzielne, jednosekcyjne kluby:

- Miejski Klub Sportowy - zajmujący się piłką nożną, blisko współpracuje z nim MKS Oldboje Oława,
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Sportowy „SOBIESKI” OŁAWA – specjalizujący się w siatkówce dziewcząt,
- Miejski Atletyczny Klub Sportowy „TYTAN” OŁAWA – specjalizujący się w podnoszeniu ciężarów,
- Miejsko-Gminny Ludowy Klub Szachowy.

Warto dodać, że MKS wchłonął LKS „Bór-Zaodrze” Oława.

Analizując działalność o charakterze sportowo-rekreacyjnym w mieście należy wymienić szereg instytucji, klubów, stowarzyszeń i sekcji sportowych, których funkcjonowanie w znaczący sposób wzbogaca życie miasta w tym zakresie. Do najważniejszych z nich należą:

Sekcja podnoszenia ciężarów - od wielu lat oławscy ciężarowcy odnoszą znaczące sukcesy zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym.

Liga Obrony Kraju - LOK jest organizacją, która od wielu lat bardzo aktywnie działa w zakresie upowszechniania sportu strzeleckiego. Każdego roku LOK organizuje „Szkołną Ligę Strzelecką” – jako wieloetapowe zawody strzeleckie dla kilkuset uczniów.

Szachy - oławscy szachiści odnoszą duże sukcesy i zajmują czołowe miejsca w turniejach i rozgrywkach ligowych w kategorii seniorów i juniorów.

Międzyszkolny Klub Sportowy „Olavia” - działalność Międzyszkolnego Klubu Sportowego „Olavia” jest dwutorowa. Klub jest organizatorem i uczestnikiem imprez sportowych oraz uczestniczy w systemie sportu kwalifikowanego. Klub jest organizatorem m.in.: czwartków lekkoatletycznych – mityngów dla dzieci ze szkół podstawowych, Oławskiego Biegu Skrzata, turniejów minisiatkówki chłopców, obozu nauki pływania, Międzynarodowego Turnieju Kadetów w piłce siatkowej, zawodów „Z Mikołajem na sportowo” oraz przygotowuje zawodników do udziału we wrocławskim Mini Maratonie.

Siatkówka – od kilku lat nasze zawodniczki walczą w dolnośląskiej lidze młodziczek w piłce siatkowej, warto tu odnotować zdobycie I i III miejsca w międzynarodowym turnieju piłki siatkowej młodziczek w Złotyach Horach w Czechach oraz II i V miejsce w Eurolidze polsko-czeskiej "Pradziad".

Inne aktywne kluby, stowarzyszenia i sekcje sportowe:

MKS Oldboje Oława – dwukrotny mistrz Polski w piłce nożnej

LZS Erjot Oława - sekcja tenisa stołowego

Oławski Klub Tenisowy

Jeździecki Klub Sportowy „W siodle”

Terenowe Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Odra”

Uczniowski Klub Sportowy „Box Team”

Miejsko-Gminny Uczniowski Klub Sportowy „Feniks” Oława – piłka koszykowa

Oławski Klub Judo „OLIMP”

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

Sportowy Klub Bilardowy

Koła i Kluby Wędkarskie

Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых

Ponadto w mieście odbywa się sporo imprez o charakterze kulturalno-rozrywkowo-sportowym, które mają już ustaloną, dobrą markę, można do nich zaliczyć: Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego o Puchar Burmistrza Oławy, koncert wigilijny „Taaakiego Fajnego Chóru”, Ogólnopolskie Konfrontacje Instrumentów Dętych, Wielka Majówka, Dzień Koguta, Piknik Miast Partnerskich, koncert w ramach Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans, turniej o tytuł gimnazjalisty roku, Bieg Skrzata, Z Mikołajem na sportowo, Przegląd Teatryków Oławskich Szkół Podstawowych, festyny przedszkoli i szkół ale pojawiają się co roku nowe pomysły, a w ślad za nimi kolejne imprezy. Warto wymienić kilka z nich: Przeglądy Twórczości Dziecięcej, Festiwale Piosenki Przedszkolnej, koncerty noworoczne czy turnieje bokserskie.

3.6. Bezpieczeństwo

Analiza badań przeprowadzonych w celu opracowania strategii rozwoju miasta oraz badań poczucia stanu bezpieczeństwa mieszkańców wskazuje wyraźnie na podobieństwo uzyskanych wyników do tych, jakie są efektem podobnych działań podejmowanych w innych miastach, nie tylko w naszym kraju, ale i poza jego granicami.

Za priorytetowe, w zakresie bezpieczeństwa, uznano obszary:

- Bezpieczeństwo osób;
- Bezpieczeństwo mienia;
- Bezpieczeństwo komunikacyjne, w tym: zagadnienia organizacyjno – prawne, inżynieria drogowa, nadzór.

Bezpieczeństwo osób

Nie ulega wątpliwości, że ochrona osób jest najważniejszym celem działań podejmowanych w zakresie bezpieczeństwa publicznego. Ustawa o ochronie osób i mienia z 1997 roku (Dz. U. Nr 114, poz. 740 z późniejszymi zmianami) definiuje ochronę osób jako działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa życia, zdrowia i nietykalności osobistej.

Skoro jest oczywistym, że największą wartością miasta są jego mieszkańcy, należy uczynić wszystko, co jest możliwe do wykonania, aby mogli swobodnie i bezpiecznie, o każdej porze, przemieszczać się po mieście.

Bezpieczeństwo mienia

Przytoczona powyżej ustawa definiuje ochronę mienia jako: „...działania zapobiegające przestępstwom i wykroczeniom przeciwko mieniu, a także przeciwdziałające powstawaniu szkody wynikającej z tych zdarzeń oraz nie dopuszczające do wstępu osób nieuprawnionych na teren chroniony”.

Zgodnie z jej postanowieniami, ochrona mienia może być realizowana w formie:

- bezpośredniej ochrony fizycznej: stałej lub doraźnej, polegającej na stałym dozorcze sygnałów przesyłanych, gromadzonych i przetwarzanych w elektronicznych urządzeniach i systemach alarmowych, polegającej na konwojowaniu wartości pieniężnych oraz innych przedmiotów wartościowych lub niebezpiecznych,
- zabezpieczenia technicznego, polegającego na: montażu elektronicznych urządzeń i systemów alarmowych, sygnalizujących zagrożenie chronionych osób i mienia, oraz eksploatacji, konserwacji i naprawach w miejscach ich zainstalowania, montażu urządzeń i środków mechanicznego zabezpieczenia oraz ich eksploatacji, konserwacji, naprawach i awaryjnym otwieraniu w miejscach zainstalowania.

Możliwości podejmowania działań zapobiegających przestępstwom na mieniu są bardzo różnorodne. Niewątpliwie za przyszłościowe uznać należy działania w zakresie edukacji lokalnej społeczności czy

też projektowanie i budowę osiedli odpornych na akty kradzieży czy wandalizmu. Zdecydowane działania są potrzebne w zakresie ochrony obiektów użyteczności publicznej, zieleni miejskiej i środków komunikacji publicznej.

Bezpieczeństwo komunikacyjne

Analiza głównych przyczyn wypadków drogowych wskazuje na trzy czynniki: prędkość, prowadzenie pojazdu po alkoholu i brawurę kierowców niedoceniających ryzyka – co dotyczy głównie młodzieży. Wiele wskazuje także na to, że żywiłowy rozwój motoryzacji indywidualnej oraz kształtowanie środowiska drogowego głównie pod kątem potrzeb i możliwości kierowców pojazdów silnikowych zagraża zdrowiu i życiu niechronionych oraz słabszych użytkowników dróg oraz ogranicza swobodę ich poruszania się po mieście. Taki kierunek kształtowania miasta jest sprzeczny z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Stąd niezwykle istotnym jest problem niechronionych uczestników ruchu – pieszych, rowerzystów, motorowerzystów, motocyklistów, niepełnosprawnych, osób starszych i dzieci. W dobie coraz lepszych pojazdów i coraz skuteczniejszej ochrony kierowcy i pasażera przed skutkami wypadku, ochrona oraz partnerskie traktowanie innych uczestników ruchu nabiera coraz większego znaczenia moralnego i praktycznego.

Wszystkie badania pokazują, że to są podstawowe wyzwania, przed jakim staje każdy, kto chce przyczynić się do ograniczenia liczby i skutków wypadków. Ogromne znaczenie ma także jakość sieci ulicznej i układu parkingów. Istnieje potrzeba przystąpienia do budowy ścieżek rowerowych. Priorytetowym zadaniem jest zbudowanie miejskiej obwodnicy.

W świetle przeprowadzanych w Polsce badań, za główne przyczyny niskiego stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym należy uznać:

- zdecydowanie niewystarczający nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ruchu drogowym; mimo tak gwałtownego wzrostu ilości pojazdów, liczba policjantów ruchu drogowego pozostaje niezmienna od kilkunastu lat,
- braki w stosowaniu rozwiązań z zakresu inżynierii drogowej poprawiających bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- słabą edukację w zakresie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Przeciwdziałać temu można poprzez opracowywanie i wdrażanie rozwiązań o charakterze organizacyjno - prawnym, prewencję (w podziale na inżynierię drogową i nadzór) oraz działania informacyjno - edukacyjne.

4. Promocja Miasta Oława⁸

Obszary działań promocyjnych

Podjęte działania promocyjne w Oławie powinny być możliwie wielostronne i obejmować różnorodne dziedziny życia gospodarczego i społecznego. Te obszary to działalność w następujących dziedzinach:

- kultury
- edukacji
- sportu i rekreacji
- informacji i promocji
- hotelarstwa i gastronomii
- inwestycji i remontów
- ochrony środowiska
- gospodarki komunalnej.

W większości tych obszarów władze miejskie mają bezpośredni wpływ na ich kształt; w pozostałych – dysponują narzędziami zachęt do stymulowania pożądanych zachowań samodzielnych podmiotów gospodarczych i organizacji pozarządowych.

Zadania promocyjne

Budowa pozytywnego wizerunku miasta jest wyzwaniem, któremu powinny być podporządkowane zadania z różnorodnych dziedzin życia społecznego, wchodzące w skład wieloletniej strategii rozwojowej miasta. I jak to już było powiedziane, skierowane nie tylko do zewnętrznych obserwatorów - potencjalnych turystów, inwestorów czy przyszłych mieszkańców, ale i do tych, co już tu mieszkają na stałe, lub wyjechali za pracą lub po naukę na Zachód i powinno nam zależeć, by tu wrócili - bogatsi o doświadczenia i dobra materialne.

Niwelowanie różnic pomiędzy Wrocławiem a Oławą nie może ograniczyć się tylko do zabudowy przestrzeni między nimi, co już jest widoczne na dużą skalę, ale dotyczyć musi powstania peryferyjnego (ale nie prowincjonalnego), ambitniejszego niż do tej pory centrum kulturalnego, edukacyjnego i rekreacyjnego. Istotnym celem dla budowy pozytywnego zewnętrznego wizerunku miasta jest stworzenie warunków dla odwiedzin Oławy w szeroko rozumianych celach turystycznych. Wiąże się z tym wykorzystanie istniejących zasobów zabytkowych, ale i powołanie nowych profesjonalnych instytucji kulturalnych i obiektów sportowo-rekreacyjnych, potrafiących swą działalnością zainteresować przybyszów spoza Oławy.

---

⁸ Na podstawie programu autorskiego naczelnika Wydziału Promocji i Współpracy Europejskiej Jerzego Witkowskiego

Celem działań promocyjnych skierowanych głównie do mieszkańców miasta jest budowanie tożsamości lokalnej społeczności Oławy, co jest niezbędnym elementem w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego.

Poniżej przedstawiono zadania promocyjne, część z nich pogrupowano według wiodących tematów inwestycyjnych. Znaczną grupę zadań, trudną do osobnego wydzielenia, stanowią tematy istotne dla przypomnienia nie tak dawnej niemieckiej przeszłości Oławy, które mają duże znaczenie dla kontaktów z przedwojennymi mieszkańcami miasta.

- **Rewitalizacja starówki**, szczególnie Rynku, jest podstawowym warunkiem do podjęcia intensywnych działań promocyjnych na rzecz rozwinięcia turystyki przyjazdowej. Centralną atrakcją tego miejsca jest zegar figuralny na wieży ratuszowej, którego podziwianie wymaga czasu. Wypełnienie go powinna zapewnić gastronomia w postaci ogródków kawiarnianych pod parasolami. Niezbędna dla celów turystycznych jest też w Rynku gastronomia „pod dachem” o możliwie zróżnicowanym standardzie. W 2005 r. Gmina rozpoczęła realizację projektu polegającego na rewitalizacji Starówki miasta Oława – etap I. Na ten cel otrzymano wsparcie finansowe z EFRR w ramach ZPORR. Zakres zrealizowanego projektu uwzględniał remont ratusza oraz południowej pierzei rynku. Z racji ciągłości i kontynuacji procesów inwestycyjnych oraz z uwagi na konieczność zachowania pewnej logicznej i technicznej konsekwencji planowanych projektów konieczne jest kontynuowanie procesu rewitalizacji Starówki. Kolejny etap rewitalizacji uwzględniać więc będzie rewaloryzację pozostałych pierzei Rynku, wymianę nawierzchni dróg i chodników, zagospodarowanie przestrzenne – obiekty małej architektury, jak również remont pomieszczeń wewnątrz budynku Ratusza. Realizacja projektu wpłynie na ożywienie gospodarcze i społeczne, a także zwiększenie potencjału turystycznego i kulturalnego poprzez dostosowanie współczesnych funkcji rewitalizowanego obszaru do wartości zabytkowych zespołu i jego poszczególnych obiektów. Takie działanie zachęci do rozwijania nowych form aktywności gospodarczej i społecznej. Rewitalizowany zespół staromiejski pełnić ma rolę centrum kulturalno – administracyjnego i ośrodka usługowego wyższego rzędu dla całego powiatu. Oprócz istniejącej funkcji mieszkaniowej przewiduje się powstanie punktów usługowych generujących nowe miejsca pracy – usługi gastronomii, handlu detalicznego, banki, przedstawicielstwa firm, a także rozwój bazy kulturalnej. Wszystko to ma spowodować ożywienie gospodarcze i społeczne, a także poprzez podniesienie atrakcyjności tego obszaru, sprzyjać zwiększeniu potencjału turystycznego i kulturalnego regionu.
- **Plac Starozamkowy** – cenny jako zabytek urbanistyczny (mniej - jako architektoniczny) powinien być również wykorzystany dla celów letniej gastronomii, z wyłączeniem ruchu drogowego, przynajmniej na ten okres. Wiąże się z tym potrzeba zapewnienia innej lokalizacji dla parkujących pojazdów Policji lub zmiany lokalizacji tej instytucji.
- **Zabytkowe piwnice** w budynku Szkoły Muzycznej można niewielkim nakładem kosztów przystosować do zorganizowania tam „piwnicy artystycznej” do prezentacji małych form muzycznych, spotkań literackich i ekspozycji plastycznych.

- **Zabytkowa studnia** przy ul. Brzeskiej (widoczna na jednym z planów Wenera), odkryta niedawno podczas prac ciepłowniczych. Wyeksponowanie jej wymagałoby zrekonstruowania zadaszenia nad studnią według zachowanych lub udokumentowanych wzorów dolnośląskich oraz urządzenia małej architektury na przyległym terenie.
- **Wieża ciśnień** przy pl. Piastów (zabytek techniki z początku XX w.) wraz z sąsiednim budynkiem filialnym Zespołu Szkół Ogólnokształcących im. Jana III Sobieskiego są doskonałymi obiektami na stworzenie profesjonalnego centrum muzealno-turystycznego, w skład którego wchodziłyby zlokalizowane w budynku filii LO alternatywnie:
  - muzeum zegarów - organizacja muzeum o takim profilu ma uzasadnienie z uwagi na istnienie rzadkiego w Polsce zegara figuralnego na wieży ratuszowej, co byłoby dobrym uzupełnieniem oferty dla potencjalnych turystów z kraju i zagranicy zainteresowanych tą tematyką.
  - muzeum heraldyczne – taki profil z kolei miałby uzasadnienie w kontekście braku w Polsce wyspecjalizowanego muzeum tego typu (istnieją oddziały muzeów historycznych w kilku dużych miastach) oraz podjęcia przez miasto realizacji europejskiego projektu promocyjno-integracyjnego „Eurogallus”.
  - stała ekspozycja rozwoju urbanistycznego miasta dolnośląskiego na przykładzie Oławy (w wieży ciśnień, na czterech kondygnacjach, z wykorzystaniem najnowszych technik audio-wizualnych),
  - przestrzeń dla ekspozycji zmiennych zlokalizowane w przeszklonym łączniku
  - kawiarnia z tarasem widokowym (z windą zatrzymującą się na każdym poziomie wieży i awaryjną klatką schodową),
  - punkt informacji turystycznej i sprzedaży pamiątek oraz publikacji o Oławie i Dolnym Śląsku (w łączniku lub na parterze wieży ciśnień).
- **Rekonstrukcja północno - zachodniego bastionu** zamku piastowskiego z przywróceniem wcześniejszych założeń ogrodowych. Byłby to jedyny akcent wizualny przy wjeździe do centrum miasta od strony Wrocławia, odsłaniający zachowaną zabytkową zabudowę i zachęcający zmotoryzowanych turystów do zatrzymania się w Oławie.

Zrekonstruowany bastion mógłby pełnić funkcję tarasu gastronomicznego dla usytuowanej w jego wnętrzu gastronomii, a także estrady dla imprez plenerowych dla naturalnej widowni w ogrodzie zrekonstruowanym na modłę włosko-francuską. Podjęcie tego zadania wymagałoby likwidacji stacji paliwowej i wycinki drzew (dziś całkowicie zasłaniających zamek).

Realizacja zadania byłaby możliwa przy udziale finansowym przyszłego właściciela gastronomii, a także – przy robotach ziemnych i ogrodowych - w młodzieżowym czynie społecznym (wzorem Złoczowa).
- **Projekt „Eurogallus”** – współpraca z europejskimi jednostkami administracyjnymi posiadającymi w herbie koguta. Aktualnie odnaleziono ok. 280 takich miast i gmin w 27 krajach. Projekt realizować będzie głównie powstające aktualnie stowarzyszenie „Gallus” we współpracy z organizacjami pozarządowymi miast „kogucich” i innymi miejscowymi stowarzyszeniami

kulturalnymi, edukacyjnymi, itp., głównie na bazie nowo powstałego OWE „Gallus”.

- **Ośrodek Współpracy Europejskiej „Gallus”** - nowa instytucja kultury, która powstanie do 2009 roku na drodze generalnej przebudowy wyłączono z eksploatacji kina „Odra” w Oławie. Będzie to placówka komplementarna dla istniejącego Ośrodka Kultury, z salą widowiskową na ok. 600 miejsc, przystosowaną do upowszechniania filmu, teatru, muzyki i estrady. Ośrodek będzie specjalizował się w działalności kulturalnej wykorzystującej nowoczesne techniki audio-wizualne: internet, film, fotografia (bardziej szczegółowy program funkcjonalno-przestrzenny w innym dokumencie).
Źródłem finansowania nowej placówki ma być własna dochodowa działalność gospodarcza, środki pochodzące z europejskich organizacji pozarządowych oraz minimalnej dotacji Urzędu Miejskiego (w pierwszym roku działalności do 40%, w ciągu kilku lat zredukowanej do 5-10% kosztów ogólnych).
- **Prestiżowa doroczna impreza miejska.** Zorganizowanie takiej imprezy umożliwi nowoczesne i profesjonalne wyposażenie OWE „Gallus”. Sprzyjać temu będą nawiązane kontakty w ramach realizacji projektu „Eurogallus”.
- **Modernizacja amfiteatru.** Zadanie to powinno uwzględniać wielofunkcyjność obiektu polegającą na możliwości wykorzystania go przez cały rok, nie tylko jako sezonowa widownia. Poza podstawową funkcją, wzmocnioną obszernym zapleczem (garderoby), istnieje możliwość połączenia z nią: krytych piętrowych garaży, kina letniego, gastronomii, biur dla adwokatów, zaplecza dla kortów i publicznych toalet. Przedsięwzięcie powinno być realizowane w przeważającej części ze środków przyszłych użytkowników przy koordynacyjnej roli Urzędu Miejskiego, zwłaszcza na etapie projektowania i eksploatacji.
- **Zagospodarowanie „Piasków”** na Zwierzynku pod kątem ośrodka wypoczynkowego i akwenu dla wędkarzy. Zbiornik wodny „Piaski” o powierzchni ok. 7 ha znajduje się w dzielnicy Zwierzyniec ok. 3 km od centrum Oławy, na wyspie między kanałem żeglugowym Odry i kanałem Młynówki. Aktualnie teren charakteryzuje się brakiem ładu przestrzennego, zaniedbaną roślinnością i infrastrukturą. Planowana jest rewitalizacja tego zbiornika w celu zapobieżenia jego dalszej degradacji oraz udostępnienia go mieszkańcom jako miejsca wypoczynku i relaksu. Przygotowana koncepcja zagospodarowania zbiornika uwzględnia interesy różnych grup przyszłych użytkowników obiektu, a mianowicie: spacerowiczów, wędkarzy, rowerzystów, osób aktywnie wypoczywających.
- **Ośrodek wodniacki** na tzw. świńskim targu, (obszar obok garaży, na przedłużeniu ul. Sportowej, między ul. Żeromskiego i Odry). Zadanie w ramach przywrócenia turystyczno-rekreacyjnej roli Odry. Temat jest jednym z ważniejszych w dziedzinie poszukiwań turystycznej atrakcyjności miasta. Koncepcja zagospodarowania powinna uwzględniać część hotelową i gastronomiczną. Ośrodek mógłby być poszerzony o funkcję naturalnego lodowiska na okres zimy, co z pewnością wpłynęłoby na zwiększenie rentowności.
- **Przystań pasażerska** dla statków wycieczkowych po Odrze zlokalizowana na wysokości proponowanego ośrodka wodniackiego, po drugiej stronie wału przeciwpowodziowego (niezbędna

koordynacja z podobnymi planami wrocławskimi).

- **Rekonstrukcja komory celnej** przy moście odrzańskim – istniejącej do połowy lat 60. na siedzibę i specjalistyczny sklep dla środowiska oławskich wędkarzy (przy ich partycypacji finansowej).

Ten temat powinien być powiązany z poprawą warunków komunikacyjnych na skrzyżowaniu ul. Chrobrego i Rybackiej (przy moście odrzańskim).

- **Modernizacja parku** i przystosowanie go do uprawiania w nim wielu dziedzin rekreacji.
- **Ścieżki rowerowe** i nowe urządzenia rekreacyjne w mieście.
- **Popularyzacja sportu zwłaszcza niszowych dyscyplin sportowych**, w których łatwiej o spektakularny sukces na poziomie europejskim lub światowym (np. koszykówka koedukacyjna - korfbol).
- **Tereny hippiczne.** Pomoc miasta w urządzeniu takiego terenu oraz w organizowaniu tam imprez.
- **Ustawienie figury lub rzeźby o charakterze kontemplacyjnym** w części parku urządzonej w miejscu przedwojennego cmentarza ewangelickiego przy ul. Kilińskiego, przypominającej dawny charakter miejsca.
- **Przeniesienie figury św. Nepomucena** z Rynku w pobliże jej pierwotnej lokalizacji.
- **Renowacja pomnika z wojny prusko-francuskiej 1970/71** na skrzyżowaniu ul. Lipowej i ul. Kutrowskiego.
- **Uporządkowanie cmentarza żydowskiego** przy ul. Cichej.
- **Estetyka miasta.** W ramach tej szeroko rozumianej kwestii należy przewidzieć m.in.:
  - priorytet dla remontów kamienic w pobliżu obiektów użyteczności publicznej,
  - stosowanie niskopiennej zieleni na placach parkingowych,
  - ujednoczenie i estetyzacja ulicznych oznakowań informacyjnych,
  - kontynuację konkursu na najładniejszy balkon i klatkę schodową,
  - ogłoszenie nowego konkursu na zimową iluminację świetlną prywatnych posesji.
- **Rada Konsultacyjna przy Burmistrzu.** Powołany w 2006 roku zespół związanych z Oławą osób o uznanym autorytecie do opiniowania długofalowych zamierzeń miejskich.
- **Wydawanie miesięcznika 3S,**
- **Działalność wydawnicza z zakresu historii miasta**
- **Promocja w publikacjach własnych (foldery) i zewnętrznych oraz w mediach**
- **Inna działalność informacyjna** (np. Internet, gabloty informacyjne w mieście, aktualizacja map miejskich),
- **Gromadzenie archiwalnych fotografii oławskich,**
- **Dokumentacja fotograficzna aktualnych zdarzeń miejskich i ich archiwizacja,**
- **Konkurs studencki na pracę o tematyce oławskiej,**
- **Zamawianie i dystrybucja upominków.**

Podstawową korzyścią z tak zaplanowanego planu promocji miasta ma być wzrost atrakcyjności Oławy - dla osób poszukujących miejsca do stałego osiedlenia się i dla żyjących tu już mieszkańców.

CZĘŚĆ II

ANALIZA SWOT

5. Analiza SWOT, czyli słabe i mocne strony Miasta Oława

5.1. Wyniki analizy SWOT

Celem prawidłowego określenia celów strategicznych konieczne jest przedstawienie wizji rozwoju gminy poprzez rozpoznanie jej słabych i mocnych stron. W ramach prac nad strategią w Gminie Miejskiej Oława sporządzono analizę SWOT, czyli jedną z najpopularniejszych technik analizy strategicznej. Nazwa tej metody pochodzi od skrótu czterech angielskich słów: Strengths (atuty, mocne strony), Weakness (słabe strony), Opportunities (możliwości, szanse), Threats (zagrożenia). W pracach nad analizą SWOT wykorzystano wiedzę najlepszych ekspertów, czyli osób najbardziej zaangażowanych i zorientowanych w życiu społecznym gminy. Zadaniem uczestników było wskazanie:

Mocnych stron Miasta Oława, czyli zjawisk pozytywnych z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina;

Słabych stron Miasta Oława, czyli zjawisk negatywnych ograniczających możliwości rozwoju gminy, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina;

Szans, czyli zjawisk pozytywnych z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju Miasta Oława, występowanie, których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego wpływu gminy (tzw. otoczenie);

Zagrożeń, czyli zjawisk negatywnych mogących stanowić zagrożenie dla rozwoju Miasta Oława, występowanie których jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu.

Do najważniejszych atutów Miasta Oława należą:

- Centrum mikroregionu: usługowe, oświatowe, administracyjne, kulturowe, handlowe;
- Dążenie mieszkańców do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych;
- Infrastruktura techniczna: nadwyżki gazu, energii elektrycznej, wody, oczyszczania ścieków;
- Istnienie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i socjalne;
- Położenie geograficzne w kontekście możliwości sportowo-rekreacyjnych;
- Położenie miasta- nad Odrą i blisko Wrocławia;
- Sieć szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego;
- Sieć transportowa i telekomunikacyjna;
- Stosunkowo niski poziom zagrożenia przestępczością;
- Uregulowana gospodarka odpadami i ściekami;
- Wykwalifikowane zasoby ludzkie;
- Zróżnicowanie i duża ilość podmiotów gospodarczych.

Z mocnych stron Miasta Oława kształtują się następujące szanse:

- Atrakcyjność przyrodnicza otoczenia miasta;
- Bliskość autostrady A4;
- Bliskość lotniska;
- Informatyzacja;
- Integracja z Unią Europejską i możliwość korzystania z funduszy unijnych;
- Młode i dobrze wykształcone społeczeństwo;
- Położenie miasta w obrębie kolejowego europejskiego korytarza transportowego Wschód - Zachód (Wrocław - Górny Śląsk – Berlin – Katowice - Budapeszt);
- Program dla Odry 2006;
- Wspieranie przez Państwo rozwoju sektora MŚP (ulgi podatkowe, preferencyjne kredyty);
- Wzrost liczby inwestycji zagranicznych w regionie;
- Wzrost świadomości ekologicznej.

Do słabych stron Miasta Oława można zaliczyć:

- Brak mieszkań;
- Infrastruktura turystyczna;
- Promocja i informacja;
- Selektywne bezrobocie;
- Układ komunikacyjny, brak obwodnic;
- Zasoby bazy do działalności kulturalnej, sportowej i edukacyjnej;
- Zasoby zagospodarowanych terenów zielonych i rekreacyjnych.

Ze słabych stron Miasta Oława kształtują się następujące zagrożenia:

- Jakość i dostępność usług w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i edukacyjnej;
- Mały przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa, ujemne saldo migracji;
- Migracja zarobkowa;
- Niedrożność układu komunikacyjnego;
- Obniżenie standardów kulturowych i cywilizacyjnych, wykluczenie społeczne;
- Położenie części miasta w obszarze zagrożenia powodzią.

5.2. Wyniki analizy SWOT z uwzględnieniem obszarów (celów) strategicznych miasta Oława

Poniżej, wyprzedzając opisaną w dalszej części niniejszego opracowania charakterystykę celów strategicznych, operacyjnych i zadań strategicznych, przedstawione zostały wyniki analizy SWOT uporządkowane pod względem odpowiednich celów strategicznych. Taka forma prezentacji pozwala dodatkowo zilustrować logikę opracowania, spójność oraz siłę powiązań pomiędzy faktycznie zachodzącymi w Mieście Oława zjawiskami społeczno – gospodarczymi, a wytyczanymi strategicznymi kierunkami rozwoju gminy.

MOCNE STRONY	
Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu	
1	Położenie miasta- nad Odrą i blisko Wrocławia
2	Sieć transportowa i telekomunikacyjna
3	Uregulowana gospodarka odpadami i ściekami
4	Infrastruktura techniczna: nadwyżki gazu, energii elektrycznej, wody, oczyszczania ścieków
Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście	
5	Centrum mikroregionu: usługowe, oświatowe, administracyjne, kulturowe, handlowe
6	Zróżnicowanie i duża ilość podmiotów gospodarczych
7	Wykwalifikowane zasoby ludzkie
8	Dążenie mieszkańców do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych
9	Sieć szkolnictwa podstawowego i ponadpodstawowego
Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca	
10	Istnienie instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne i socjalne
11	Stosunkowo niski poziom zagrożenia przestępczością
12	Położenie geograficzne w kontekście możliwości sportowo-rekreacyjnych

SŁABE STRONY	
Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu	
1	Układ komunikacyjny, brak obwodnic
2	Brak mieszkań
3	Zasoby bazy do działalności kulturalnej, sportowej i edukacyjnej
Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście	
4	Promocja i informacja
5	Selektywne bezrobocie
Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca	
6	Infrastruktura turystyczna
7	Zasoby zagospodarowanych terenów zielonych i rekreacyjnych

SZANSE	
Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu	
1	Bliskość autostrady A4
2	Bliskość lotniska
3	Program dla Odry 2006
Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście	
4	Integracja z Unią Europejską i możliwość korzystania z funduszy unijnych
5	Położenie miasta w obrębie kolejowego europejskiego korytarza transportowego Wschód - Zachód (Wrocław - Górny Śląsk- Berlin – Katowice - Budapeszt)
6	Wzrost liczby inwestycji zagranicznych w regionie
7	Wspieranie przez Państwo rozwoju sektora MŚP (ulgi podatkowe, preferencyjne kredyty)
8	Informatyzacja
9	Młode i dobrze wykształcone społeczeństwo
Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca	
10	Wzrost świadomości ekologicznej
11	Atrakcyjność przyrodnicza otoczenia miasta

ZAGROŻENIA	
Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu	
1	Położenie części miasta w obszarze zagrożenia powodzią
2	Niedrożność układu komunikacyjnego
Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście	
3	Migracja zarobkowa
Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca	
4	Obniżenie standardów kulturowych i cywilizacyjnych, wykluczenie społeczne
5	Mały przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa, ujemne saldo migracji
6	Jakość i dostępność usług w zakresie ochrony zdrowia, opieki społecznej i edukacyjnej

CZĘŚĆ III

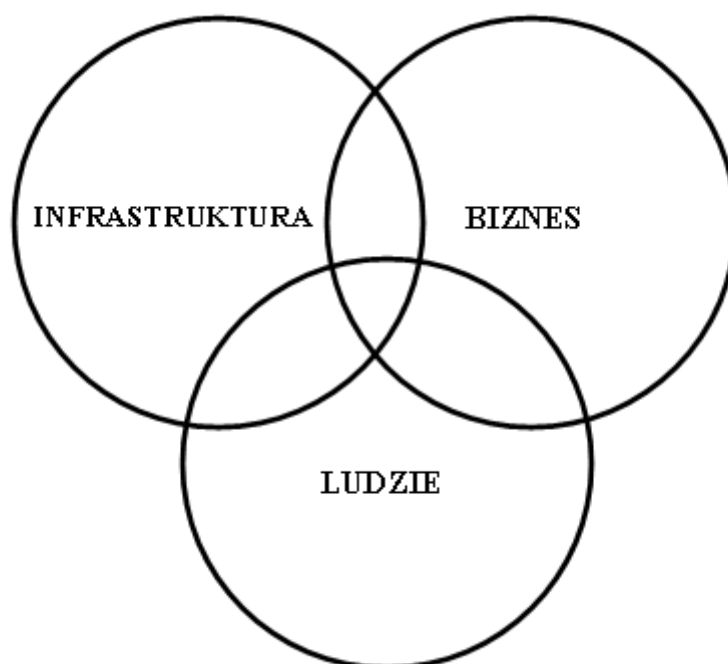
CELE STRATEGICZNE

6. Strategia Rozwoju Miasta Oława

6.1. Wizja i misja

Na podstawie prac wykonanych nad utworzeniem niniejszego dokumentu Strategii rozwoju Miasta Oława, prowadzonych przez powołany w tym celu zespół zadaniowy, wypracowano model funkcjonowania Miasta Oława, zapewniający mu rozwój i dobrobyt jego mieszkańcom. Istotą modelu jest założenie, że dla sprawnego funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego, niezbędne jest oparcie jej rozwoju o trzy podstawowe filary: infrastruktura, biznes (gospodarka), ludzie (mieszkańcy).

Rys. 8. Infrastruktura / Biznes / Ludzie

Właśnie umiejętne połączenie tych obszarów i wykorzystanie dodatnich relacji pomiędzy poszczególnymi obszarami, stanowi o jakości życia, a tym samym o poziomie zadowolenia lokalnej społeczności. Mając na uwadze powyżej opisane założenie, sformułowana została wizja Miasta Oława, która brzmi:

WIZJA MIASTA
„Harmonijny rozwój miasta ku zadowoleniu
mieszkańców”

W powyższej wizji ujęto każdy z istotnych obszarów, nadając im równorzędne znaczenie.

Tradycja – tutaj znajdujemy odniesienie do infrastruktury miasta. Oława posiada olbrzymi potencjał płynący z jej historii. Jednak nie można zapominać przy tym o dalszym rozwoju, czyli dbałości o już istniejącą infrastrukturę przy jednoczesnym modernizowaniu i rozbudowywaniu tkanki miasta.

Zadowolenie mieszkańców – zamyka w sobie prawdę równie oczywistą, co istotną dla dobrego funkcjonowania jednostki samorządu terytorialnego. Zadowolony mieszkaniec stanowi największą wartość i potencjał danego regionu, a przywiązanie obecnych i „ściągnięcie” nowych determinuje rozwój.

Rozwój gospodarczy – tutaj ujęty został obszar związany z rozwojem tzw. „biznesu”. Wszelkie mechanizmy mające na celu wspieranie tego sektora, począwszy od mikroprzedsiębiorstw na dużych podmiotach gospodarczych kończąc, przesądzają o atrakcyjności danego regionu.

Jednocześnie wizja wskazuje jednoznacznie, że umiejętne połączenie ww. obszarów powoduje wytworzenie wartości dodanej (efekt synergii), której efekt jest większy niż suma ich oddzielnego działania, przesadzającej o powodzeniu na drodze do rozwoju Miasta Oława.

Wizja, przytoczona powyżej, jest opisem wizerunku organizacji, jednostki samorządu terytorialnego, w stosunku do odległej przyszłości określający wynik jej rozwoju przy założeniu możliwie najlepszych uwarunkowań. Ponadto wizja to:

- wyobrażenie przedstawiające obraz rzeczywistości w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej,
- koncepcja modelowa przyszłej organizacji, funkcjonowania i pożądanego rozwoju jednostki określona przez jej aspirację i twórczą wyobraźnię.

Misja to zasada działalności, której charakter określa sama jednostka samorządu terytorialnego, w oparciu i w zgodzie z odpowiednimi przepisami prawa (m.in. ustawa o samorządzie gminnym). Misja to ponadto:

- posłannictwo pełnione przez osobę lub organizację, które dotyczy wykonania specjalnego zadania,
- charakterystyczna rola do spełnienia przez jednostkę, wyrażająca jej odrębność (tożsamość, sens istnienia).

Pojęcia wizja i misja należą do ogólnych postaci kategorii celu działania. Zawsze, aby stworzyć dobrą misję konieczna jest wpięrow dobra wizja.⁹ W celu kompleksowego oddania kierunku rozwoju, jaki nadaje sobie Miasto Oława, przytoczono poniżej misję gminy.

---

⁹ Na podstawie <http://mfiles.ae.krakow.pl>

MISJA MIASTA

„Tworzenie warunków do systematycznego zrównoważonego rozwoju miasta poprzez wspieranie przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz dążenie do podniesienia jakości życia mieszkańców przy zachowaniu wartości kulturowych

6.2. Cele strategiczne

Analiza wszystkich propozycji przedstawionych podczas warsztatów strategicznych oraz raportów o stanie Miasta Oława przedłożonych przez Urząd Miejski pozwala na sformułowanie trzech celów strategicznych odpowiadających gospodarczej i społecznej płaszczyźnie rozwoju terytorialnego. Wykorzystanie autów oraz stopniowe eliminowanie słabych stron i zagrożeń przez Miasto Oława, stworzy realną szansę jej rozwoju. W perspektywie kilku lat będzie można realizować wizję rozwoju polegającą na osiągnięciu następujących celów strategicznych:

Cel 1. Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu

Cel 2. Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście

Cel 3. Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca

Wszystkie z przedstawionych celów strategicznych rozwoju lokalnego wytyczają postulowane warunki określające „jakość życia” w mieście. „Jakość życia” jest wypadkową oferowanych dla społeczności lokalnej „warunków bytowych” i „walorów użytkowych” gminy. Warunki bytowe obejmują całokształt związków człowieka z otoczeniem, dotyczą m.in. stosunków społecznych, ekonomicznych, warunków mieszkaniowych i obsługi, a także warunków tworzonych przez walory lub niedostatki środowiska przyrodniczego oraz ład przestrzenny i funkcjonalność zagospodarowania terenów. „Walory użytkowe” to warunki bytowe skorygowane przez możliwość i dostępność ich masowej konsumpcji. Dla potrzeb niniejszego opracowania dokonano następujących klasyfikacji „warunków użytkowych”:

- „walory pracy” - wynikające z jej dostępności, z możliwości zatrudnienia zgodnego z posiadanymi kwalifikacjami, wysokości zarobków, warunków w miejscu zatrudnienia;
- „walory zamieszkania” - to dostępność mieszkań, warunki mieszkaniowe, infrastruktura mieszkaniowa, ład przestrzenny zabudowy;
- „walory obsługi” - rozumiane są jako dostępność szeroko rozumianego wachlarza usług dla ludności w sferze: bytowej, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, rekreacji i wypoczynku, a także usług wyspecjalizowanych jak banki, firmy konsultingowe itp.

Sformułowane cele strategiczne tworzą ramy tzw. ekorozwoju. Ekorozwój w Mieście Oława zakłada prowadzenie wszelkiej działalności gospodarczej w harmonii z lokalnym ekosystemem. Strategia ekorozwoju oznacza więc taki przebieg nieuchronnego i pożądanego rozwoju gospodarki i infrastruktury, który nie narusza w istotny i nieodwracalny sposób lokalnego środowiska.

6.3. Cele operacyjne, zadania strategiczne

Struktura Strategii rozwoju musi być wewnętrznie spójna i zbudowana w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności. Celom strategicznym muszą być podporządkowane „cele operacyjne”, a tym ostatnim „zadania strategiczne”.

Cele operacyjne prowadzą do osiągnięcia stanu syntetycznie ujętego w brzmieniu celów strategicznych. Są etapami na drodze do ich osiągnięcia lub ich elementami składowymi.

Identyfikacji celów operacyjnych dokonano na podstawie:

- wyników przeprowadzonych warsztatów strategicznych, których uczestnikami byli przedstawiciele zespołu zadaniowego;
- diagnozy prospektywnej Miasta Oława;
- bezpośrednich badań, obserwacji i konsultacji w Mieście Oława;
- dokumentów, opracowań i studiów sporządzonych w Mieście Oława;
- oficjalnej statystyki opisującej Miasto Oława;
- własnych doświadczeń i wiedzy autorów Strategii.

Na podstawie wykonanych analiz, dla każdego z wyznaczonych celów strategicznych opracowane zostały cele operacyjne, wraz z przewidywanymi do realizacji zadaniami strategicznymi, a wyniki tych prac zaprezentowano poniżej.

Cel strategiczny 1. Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu

W ramach niniejszego celu strategicznego, realizowana będzie polityka w zakresie doprowadzenia szeroko pojętej infrastruktury Miasta do pożądanego stanu. Tak, aby tkanka miasta stała się faktycznie jego wizytówką. Dążąc do realizacji pierwszego celu strategicznego, będą prowadzone działania w zakresie poprawy warunków mieszkaniowych, w tym m.in. dostosowania infrastruktury użytku publicznego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Istotnym elementem realizacji celu, będzie odpowiednia realizacja ekorozwoju miasta i dbałość o infrastrukturę techniczną Oławy.

Według założeń twórców Strategii rozwoju Miasta Oława, dbając o realizację wizji Miasta, cel strategiczny nr 1. odpowiada wszelkim potrzebom infrastrukturalnym, związanym zarówno z bieżącym funkcjonowaniem miasta (eksploatacją) - modernizację, jak i jego rozwojem - rozbudowa, budowa nowych obiektów.

Wykorzystując niewątpliwe atuty, jakimi dysponuje w tej sferze Miasto: położenie nad Odrą i blisko Wrocławia, rozbudowana sieć transportowa, wystarczające zaopatrzenie w media, zostaną rozwiązane

w Oławie problemy związane z niewydolnym technicznie układem komunikacyjnym na terenie miasta, niedoborem mieszkańców oraz niewystarczającej ilości miejsc do aktywnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców.

Cel operacyjny 1. Rozwój i modernizacja zasobów mieszkaniowych i użyteczności publicznej

Zadania strategiczne:

- Rewitalizacja miasta ze szczególnym uwzględnieniem substancji zabytkowej.
- Likwidacja barier architektonicznych.
- Rozwój budownictwa mieszkaniowego.
- Termomodernizacja budynków.

Cel operacyjny 2. Ekorozwój miasta Oławy

Zadania strategiczne:

- Zagospodarowanie i modernizacja infrastruktury Odrzańskiej Drogi Wodnej.
- Wprowadzenie segregacji odpadów na terenie miasta.
- Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

Cel operacyjny 3. Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej

Zadania strategiczne:

- Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczych, energetycznych, gazowych oraz drogowych.
- Modernizacja i rozbudowa sieci wodno – ściekowej, wód opadowych oraz ujęć wody pitnej.
- Budowa sygnalizacji świetlnej lub rond w najbardziej niebezpiecznych miejscach.
- Budowa obwodnic miasta.
- Modernizacja urządzeń hydrotechnicznych służących ochronie przeciwpowodziowej.
- Stworzenie systemu ścieżek rowerowych w mieście.
- Stworzenie infrastruktury turystycznej na rz. Odrze.
- Budowa i modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej.
- Tworzenie i modernizacja placów zabaw dla dzieci.
- Budowa basenu krytego.
- Poprawa stanu technicznego placówek oświatowych i wyposażenie szkół w pomoce naukowe.
- Rozbudowa i modernizacja bazy kulturalnej.

Cel strategiczny 2. Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście

Kontynuując założenia dotyczące wizji Miasta Oława, cel strategiczny 2. odpowiada na potrzeby związane z szeroko rozumianym obszarem „biznesu”. Można śmiało stwierdzić, że w przypadku tego celu strategicznego, Miasto Oława powinno „jedynie” zachować obecnie przyjęty kierunek rozwoju, czego potwierdzeniem może być powstanie i owocne funkcjonowanie Wałbrzyskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Invest-Park” – Podstrefa „Oława”. Wykorzystując szanse, jakie daje Oławie możliwość

korzystania ze środków strukturalnych UE, położenie miasta w tak strategicznym dla regionu miejscu (w obrębie kolejowego europejskiego korytarza transportowego), młoda społeczność zamieszkująca miasto, Oława będzie w stanie przezwyciężyć podstawowe zagrożenie, jakie dominuje na rynku pracy (nie tylko lokalnie, czy regionalnie, ale w całym kraju) – migrację zarobkową (odpływ młodzieży pracującej z miasta).

Stąd, chcąc osiągnąć Cel strategiczny 2. „Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście”, podjęte zostaną działania mające wypromować Miasto Oława jako miejsce do prowadzenia działalności gospodarczej (małej, średniej i dużej). Nie zapomniano również o usprawnieniu funkcjonowania już obecnych na rynku podmiotów, jak i tych nowopowstających.

Cel operacyjny 1. Opracowanie systemu stymulującego rozwój i powstawanie nowych firm

Zadania strategiczne:

- Promocja miasta.
- Opracowanie map cyfrowych miasta.
- Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obszarów miejskich.
- Rozwój instytucji oraz ośrodków wspierania biznesu w Oławie.
- Wprowadzenie preferencji dla inwestycji w zakresie usług centrotwórczych w obszarze starego miasta.
- Wprowadzenie preferencji finansowych dla właścicieli budynków dokonujących remontów poprawiających estetykę budynków zgodnie z opracowaną koncepcją rewitalizacji.
- Poprawa wykorzystania sieci kolejowej w aspekcie przewozów pasażerskich i towarowych.
- Rozwój mediów i sposobu przepływu informacji.
- Prywatyzacja zasobów komunalnych.

Cel strategiczny 3. Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca

Niniejszy cel strategiczny jest odpowiedzią na potrzeby płynące z obszaru „ludzie”, zgodnie z przyjętą wizją Miasta Oława. Z uwagi na fakt, że człowiek jest najistotniejszym czynnikiem determinującym zmiany, rozwój i jednocześnie najcenniejszym potencjałem regionu, naturalnym wydaje się, że ten cel strategiczny obejmuje swym zakresem najszersze spektrum działań.

Cel strategiczny został podzielony na cele operacyjne według następującego algorytmu:

Zdrowie --> Bezpieczeństwo --> Integracja --> Wiedza

Ww. obszary są kluczowe dla szczęśliwego funkcjonowania mieszkańców danej społeczności, a właśnie szczęście determinuje rozwój, a co za tym idzie postęp.

Cel operacyjny 1. Efektywny system opieki społecznej i zdrowotnej

Zadania strategiczne:

- Utworzenie stacji ratownictwa zintegrowanego.
- Poprawa jakości i dostępności usług medycznych.
- Propagowanie zdrowego trybu życia mieszkańców.

- Rozwój systemu stypendialnego.

Cel operacyjny 2. Bezpieczeństwo mieszkańców

Zadania strategiczne:

- Wprowadzenie stref ograniczonego ruchu.
- Wprowadzenie systemu monitoringu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- Wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasto.
- Wdrożenie systemu monitoringu miasta.
- Monitoring zachowań uczniów w szkole i poza nią.
- Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

Cel operacyjny 3. Oława „Małą Ojczyzną” dla jej mieszkańców

Zadania strategiczne:

- Inkluzja społeczna osób niepełnosprawnych.
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.
- Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.
- Propagowanie dorobku lokalnych artystów i twórców.
- Popularyzacja historii miasta.
- Wspieranie działań na rzecz współpracy z innymi miastami w Europie.
- Opracowanie i realizacja długoterminowego programu rozwoju kultury.
- Opracowanie kompleksowej bogatej oferty rekreacyjnej.

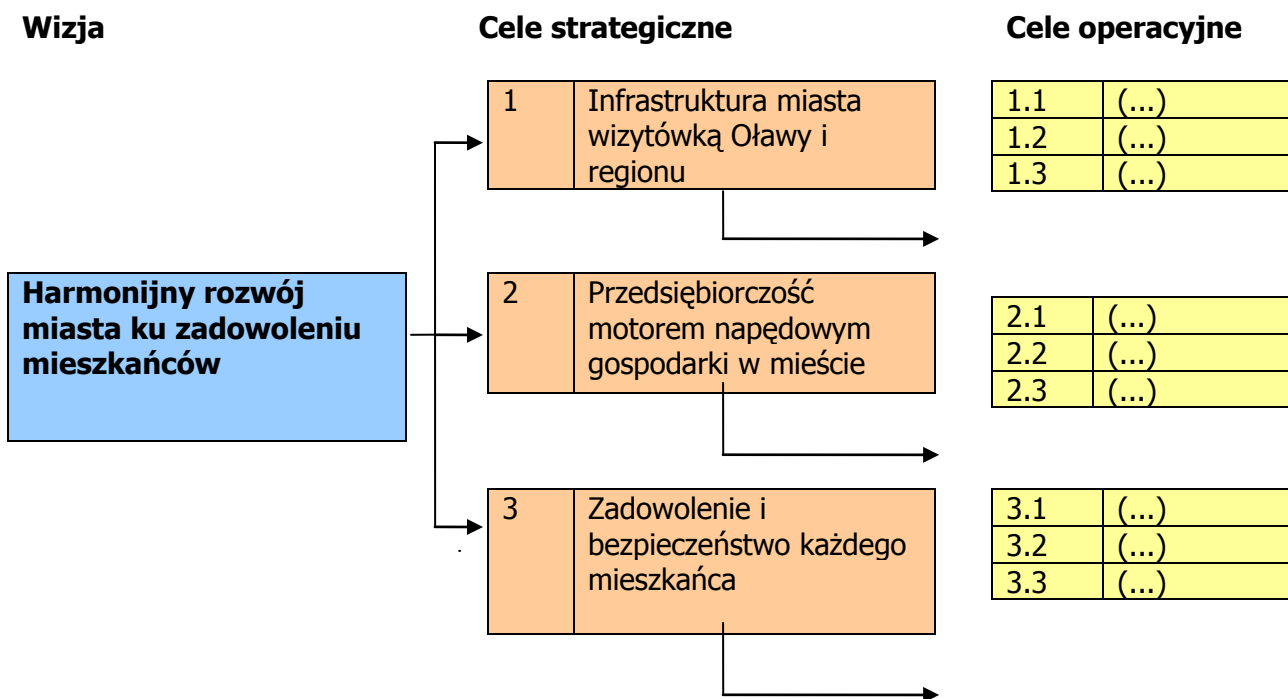
Cel operacyjny 4. Absolwent o ukształtowanej świadomości rynkowej

Zadania strategiczne:

- Dostarczenie systemu kształcenia do aktualnych potrzeb.
- Wspomaganie działalności szkół wszystkich szczebli w zakresie kształcenia, w tym szczególnie językowego, teleinformatycznego, sportowego oraz umuzykalnienia.
- Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu funkcjonowania miasta.

6.4. Drzewo celów Miasta Oława

Poniżej zaprezentowane zostało drzewo celów Miasta Oława. Punktem wyjścia niniejszego drzewa celów była wizja, przytoczona powyżej, następnie uwzględniono odpowiednio cele strategiczne, cele operacyjne oraz zadania strategiczne.

Cel strategiczny

1	Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu
---	---

Cele operacyjne

1.1	Rozwój i modernizacja zasobów mieszkaniowych i użyteczności publicznej
-----	--

1.2	Ekorozwój miasta Oławy
-----	------------------------

1.3	Budowa i modernizacja infrastruktury technicznej
-----	--

Zadania strategiczne

1.1.1	Rewitalizacja miasta ze szczególnym uwzględnieniem substancji zabytkowej.
1.1.2	Likwidacja barier architektonicznych.
1.1.3	Rozwój budownictwa mieszkaniowego.
1.1.4	Termomodernizacja budynków.

1.2.1	Zagospodarowanie i modernizacja infrastruktury Odrzańskiej Drogi Wodnej.
1.2.2	Wprowadzenie segregacji odpadów na terenie miasta.
1.2.3	Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii.

1.3.1	Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłowniczych, energetycznych, gazowych oraz drogowych.
1.3.2	Modernizacja i rozbudowa sieci wodno – ściekowej, wód opadowych oraz ujęć wody pitnej.
1.3.3	Budowa sygnalizacji świetlnych lub rond w najbardziej niebezpiecznych miejscach.
1.3.4	Budowa obwodnic miasta.
1.3.5	Modernizacja urządzeń hydrotechnicznych służących ochronie przeciwpowodziowej.
1.3.6	Stworzenie systemu ścieżek rowerowych w mieście.
1.3.7	Stworzenie infrastruktury turystycznej na rz. Odrze.
1.3.8	Budowa i modernizacja bazy sportowo – rekreacyjnej.
1.3.9	Tworzenie i modernizacja placów zabaw dla dzieci.
1.3.10	Budowa basenu krytego.
1.3.11	Poprawa stanu technicznego placówek oświatowych i doposażenie szkół w pomoce naukowe.
1.3.12	Rozbudowa i modernizacja bazy kulturalnej.

Cel strategiczny

Cele operacyjne

Zadania strategiczne

2	Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście
---	--

2.1	Opracowanie systemu stymulującego rozwój i powstawanie nowych firm
-----	--

2.1.1	Promocja miasta.
2.1.2	Opracowanie map cyfrowych miasta.
2.1.3	Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obszarów miejskich.
2.1.4	Rozwój instytucji oraz ośrodków wspierania biznesu w Oławie.
2.1.5	Wprowadzenie preferencji dla inwestycji w zakresie usług centrotwórczych w obszarze starego miasta.
2.1.6	Wprowadzenie preferencji finansowych dla właścicieli budynków dokonujących remontów poprawiających estetykę budynków zgodnie z opracowaną koncepcją rewitalizacji.
2.1.7	Poprawa wykorzystania sieci kolejowej w aspekcie przewozów pasażerskich i towarowych.
2.1.8	Rozwój mediów i sposobu przepływu informacji.
2.1.9	Prywatyzacja zasobów komunalnych.

Cel strategiczny

3	Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca
---	---

Cele operacyjne

3.1	Efektywny system opieki społecznej i zdrowotnej
-----	---

3.2	Bezpieczeństwo mieszkańców
-----	----------------------------

3.3	Oława „Małą Ojczyzną” dla jej mieszkańców
-----	---

3.4	Absolwent o ukształtowanej świadomości rynkowej
-----	---

Zadania strategiczne

3.1.1	Utworzenie stacji ratownictwa zintegrowanego.
3.1.2	Poprawa jakości i dostępności usług medycznych.
3.1.3	Propagowanie zdrowego trybu życia mieszkańców.
3.1.4	Rozwój systemu stypendialnego.

3.2.1	Wprowadzenie stref ograniczonego ruchu.
3.2.2	Wprowadzenie systemu monitoringu bezpieczeństwa ruchu drogowego.
3.2.3	Wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza miasto.
3.2.4	Wdrożenie systemu monitoringu miasta.
3.2.5	Monitoring zachowań uczniów w szkole i poza nią.
3.2.6	Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

3.3.1	Inkluzja społeczna osób niepełnosprawnych.
3.3.2	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.
3.3.3	Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.
3.3.4	Propagowanie dorobku lokalnych artystów i twórców.
3.3.5	Popularyzacja historii miasta.
3.3.6	Wspieranie działań na rzecz współpracy z innymi miastami w Europie.
3.3.7	Opracowanie i realizacja długoterminowego programu rozwoju kultury.
3.3.8	Opracowanie kompleksowej bogatej oferty rekreacyjnej.

3.4.1	Dostarczenie systemu kształcenia do aktualnych potrzeb.
3.4.2	Wspomaganie działalności szkół wszystkich szczebli w zakresie kształcenia, w tym szczególnie językowego, teleinformatycznego, sportowego oraz umuzykalnienia.
3.4.3	Edukacja dzieci i młodzieży z zakresu funkcjonowania miasta.

6.5. Spodziewane efekty

Realizacja przytoczonych w powyższym punkcie, postawionych przed Miastem Oława zadań strategicznych, przysłuży się obok osiągnięcia zamierzonych w niniejszej Strategii rozwoju celów, ale i konkretnych efektów. Poniżej zaprezentowane zostały spodziewane efekty realizacji zadań strategicznych w rozróżnieniu na:

- efekty ekonomiczne,
- efekty społeczne,
- efekty przestrzenne.

Cel strategiczny 1. Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu

Efekty ekonomiczne

- obniżenie kosztów dla budżetu gminy związanych z procesem rewitalizacji jej obszaru,
- obniżenie kosztów zaspakajania potrzeb mieszkaniowych przez gminę poprzez wprowadzenie rachunku ekonomicznej efektywności w zakresie budowy nowych obiektów, pozyskiwania mieszkań na rynku wtórnym oraz modernizacji istniejących obiektów,
- obniżenie kosztów funkcjonowania placówek szkolnictwa i oświatowych,
- pozyskanie pozabudżetowych środków na przedsięwzięcia prorozwojowe przez władze samorządowe,
- zmniejszenie kosztów rozbudowy sieci kanalizacyjnej dla budżetu gminy (po uwzględnieniu pozabudżetowych źródeł finansowania),
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy mogącej skutkować przyrostem miejsc pracy, również na obszarach wiejskich.

Efekty społeczne

- włączenie osób niepełnosprawnych w życie społeczności gminy,
- zwiększenie liczby młodzieży aktywnie uczestniczącej w zajęciach sportowych i rehabilitacji,
- zwiększenie szans awansu społecznego i materialnego ludności,
- poprawa warunków bytowych ludności/podniesienie poziomu życia społeczeństwa lokalnego.

Efekty przestrzenne

- poprawa ładu przestrzennego i estetyki zagospodarowania gminy na obszarze objętym programem,
- zwiększenie ułatwień architektonicznych przestrzeni dla osób niepełnosprawnych (gmina przyjazna osobom niepełnosprawnym),
- poprawa dostępności pozostałych placówek kulturalno – oświatowych (boisk, lokalnych centrów kultury, bibliotek itp.),

- poprawa ładu przestrzennego i estetyki gminy,
- zwiększenie funkcjonalności istniejącego na obszarze gminy układu drogowego stanowiącego podstawę budowania rozwiązań w przestrzennym zagospodarowaniu gminy.

Cel strategiczny 2. Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście

Efekty ekonomiczne

- zwiększenie dochodów ludności i gminy,
- podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej gminy, przekładającej się na wzrost dochodów ludności i budżetu oraz przyrost miejsc pracy,
- zwiększenie liczby podmiotów zaliczanych do sektora małych i średnich przedsiębiorstw,
- podniesienie poziomu konkurencyjności absolwentów na rynku pracy (poprzez wzrost jakości kształcenia i nabywanych kwalifikacji),
- pozyskanie pozabudżetowych środków na przedsięwzięcia prorozwojowe przez władze samorządowe,
- podniesienie efektywności pracy pracowników poprzez wzrost ich kwalifikacji i unowocześnienie stanowisk pracy,
- podniesienie pozycji konkurencyjnej gminy, w wyniku przedstawienia atrakcyjnej oferty inwestycyjnej w postaci wyposażonych w infrastrukturę terenów oraz sprawnych, krótkotrwałych procedur związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej (park przemysłowy),
- napływ inwestorów zewnętrznych,
- wzmocnienie lokalnego rynku pracy po stronie miejscowych przedsiębiorców/pracodawców,
- zwiększenie aktywności zawodowej społeczności lokalnej, w tym na obszarach wiejskich,
- przyrost miejsc pracy/zmniejszenie bezrobocia,
- zwiększenie liczby przedsiębiorców posiadających umiejętności ubiegania się o środki pomocowe,
- zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy mogącej skutkować przyrostem miejsc pracy, również na obszarach wiejskich.

Efekty społeczne

- zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na rynku pracy,
- ograniczenie liczby ludności objętej sferą ubóstwa, związanej z utrzymującym się bezrobociem,
- wzrost zainteresowania ludności przedsiębiorczością oraz wykształcenie postaw proekonomicznych,
- poprawa warunków bytowych ludności/podniesienie poziomu życia społeczeństwa lokalnego.

Cel strategiczny 3. Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca

Efekty ekonomiczne

- zmniejszenie liczby osób oczekujących na mieszkania komunalne,
- zmniejszenie kosztów eksploatacji zasobów mieszkaniowych pozostających w gestii gminy,
- obniżenie kosztów zamieszkania dla najemców,
- zmniejszenie kosztów leczenia,
- podniesienie poziomu konkurencyjności absolwentów na rynku pracy (poprzez wzrost jakości kształcenia i nabywanych kwalifikacji),
- pozyskanie pozabudżetowych środków na przedsięwzięcia prorozwojowe przez władze samorządowe,
- podniesienie efektywności pracy pracowników poprzez wzrost ich kwalifikacji i unowocześnienie stanowisk pracy,
- przyrost miejsc pracy/zmniejszenie bezrobocia.

Efekty społeczne

- wzrost poziomu samoidentyfikacji ludności w zamieszkiwanym obszarze o wartościach kulturowych i historycznych,
- zmniejszenie przestępczości (w tym wśród młodzieży),
- zwiększenie liczby dzieci objętych alternatywnym programem spędzania czasu wolnego,
- zmniejszenie liczby ludności dotkniętej zjawiskami patologii społecznej,
- włączenie osób niepełnosprawnych w życie społeczności gminy,
- zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na rynku pracy,
- zwiększenie liczby młodzieży aktywnie uczestniczącej w zajęciach sportowych i rehabilitacji,
- poprawa stanu zdrowia społeczeństwa przejawiająca się we wskaźniku długości życia,
- zwiększenie szans awansu społecznego i materialnego ludności,
- ograniczenie liczby ludności objętej sferą ubóstwa, związanej z utrzymującym się bezrobociem,
- wzrost zainteresowania ludności przedsiębiorczością oraz wykształcenie postaw proekonomicznych.

CZĘŚĆ IV

POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

7. Powiązania z innymi dokumentami strategicznymi i programami

7.1. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015¹⁰

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015 (SRK) jest podstawowym dokumentem strategicznym określającym cele i priorytety w obszarze rozwoju społeczno – gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia wyznacza cele oraz identyfikuje obszary uznane za najważniejsze z punktu widzenia osiągnięcia tych celów, w których koncentrowane będą działania państwa. Uwzględnia jednocześnie najważniejsze trendy rozwoju światowej gospodarki oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w Strategii Lizbońskiej. SRK nadaje priorytet działaniom, jakie podejmie rząd w latach 2007 - 2015 w celu realizacji wizji Polski.

Strategia Rozwoju Kraju jest nadrzędnym, wieloletnim dokumentem strategicznym rozwoju społeczno - gospodarczego kraju, stanowiącym odniesienie dla innych strategii i programów rządowych, jak i opracowywanych przez jednostki samorządu terytorialnego. SRK jest podstawową przesłanką dla Narodowej Strategii Spójności (NSS) – Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia, Krajowego Planu Strategicznego dla Obszarów Wiejskich i Strategii Rozwoju Rybołówstwa oraz wynikających z nich programów operacyjnych.

Istotną rolę SRK jest koordynowanie reform instytucjonalno – regulacyjnych z działaniami finansowanymi ze środków UE, tak aby poprzez efekt synergii te dwa obszary polityki gospodarczej przynosiły możliwie największy efekt prorozwojowy.

Wizja rozwoju kraju musi uwzględniać czas i warunki, w jakich będzie realizowana. Musi brać pod uwagę zarówno zdiagnozowany szczegółowo stan wyjścia, a więc sytuację w jakiej jesteśmy, jak i przyszłe warunki działania i co równie ważne - oczekiwania społeczne. Przyszła pozycja Polski zależeć będzie od harmonii pomiędzy sferą publiczną, rynkiem i społeczeństwem obywatelskim.

„Polska w 2015 roku to kraj o wysokim poziomie i jakości życia mieszkańców oraz silnej i konkurencyjnej gospodarce, zdolnej do tworzenia nowych miejsc pracy”

Głównym celem strategii jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin.

Cel główny, a także problemy społeczno - gospodarcze wynikające z zapóźnień rozwojowych, niedoinwestowania polskiej gospodarki oraz uwarunkowań zewnętrznych, wskazują na priorytety.

¹⁰ Na podstawie Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015

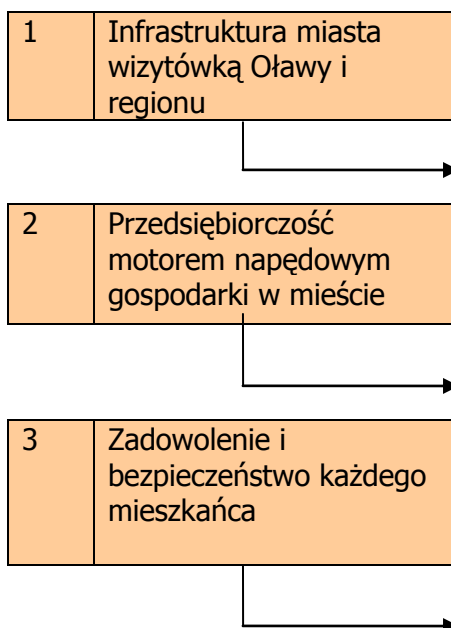
Określają one najważniejsze obszary działań, dzięki którym możliwe będzie osiągnięcie głównego celu SRK.

Priorytetami tymi są:

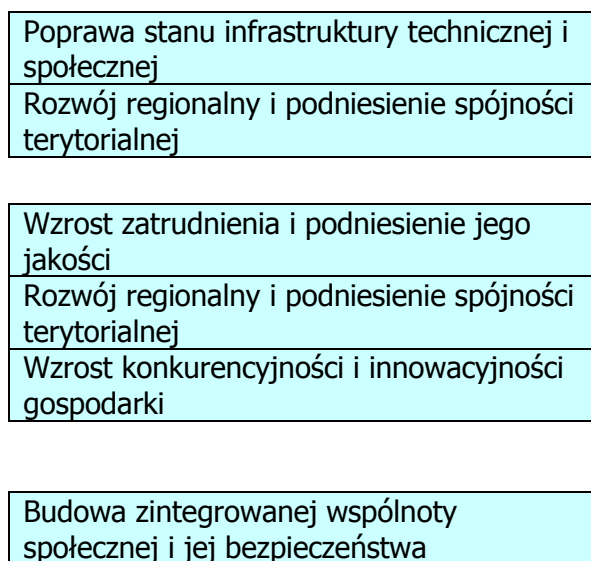
1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki,
2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej,
3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa,
5. Rozwój obszarów wiejskich,
6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.

Zauważalnym jest spójność dokumentu Strategia rozwoju Miasta Oława ze Strategią rozwoju Kraju 2007 – 2015. Szczególnie jest to widoczne w przypadku wizji Miasta Oławy i celu głównego SRK. Dodatkowo realizacja przez Miasto Oława poszczególnych celów strategicznych, przyczyni się do realizacji priorytetów SRK.

Cele strategiczne Miasta Oława

Wpływ na Priorytety SRK

7.2. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia¹¹

Zgodnie z projektem Rozporządzenia Rady wprowadzającym ogólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności Rada Europejska przygotowuje Strategiczne Wytyczne Wspólnoty (SWW), dotyczące spójności społecznej,

¹¹ Na podstawie Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia

gospodarczej i terytorialnej, określając ramy dla interwencji funduszy. Na podstawie SWW każdy kraj członkowski przygotowuje NSRO, które łączą polityki wspólnotowe z politykami krajowymi, określając strategię społeczno – gospodarczą kraju w latach 2007-2013. Głównymi instrumentami realizacji polityki spójności w okresie 2007 - 2013 będą Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności.

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia mają charakter strategiczny i zawierają opis i uzasadnienie wybranych priorytetów w kontekście celów i priorytetów określonych w SWW oraz krótki opis poszczególnych programów operacyjnych realizowanych w jego ramach. Ponadto, dokument przedstawia indykatywną alokację środków na programy operacyjne oraz system realizacji. Dokument powstał na podstawie szeroko konsultowanego projektu Narodowego Planu Rozwoju, zaakceptowanego przez Radę Ministrów w dniu 6 września 2005 r.

Celem strategicznym Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia jest podjęcie i uruchomienie przedsięwzięć, które zapewnią utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu, w następstwie wzmocnienia konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrostu zatrudnienia, przy zapewnieniu wyższego poziomu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej.

Realizacja celu strategicznego NSRO będzie odbywać się poprzez cele szczegółowe. Zdefiniowane one zostały w odpowiedzi na wyzwania odnowionej Strategii Lizbońskiej oraz na podstawie wniosków wynikających z analizy słabych i mocnych stron polskiej gospodarki, a także szans i zagrożeń przed nią stojących. W świetle tych założeń przyjęto trzy cele szczegółowe:

1. Utrzymanie gospodarki na ścieżce wysokiego wzrostu gospodarczego;
2. Wzmocnienie konkurencyjności regionów i przedsiębiorstw oraz wzrost zatrudnienia;
3. Podniesienie poziomu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej.

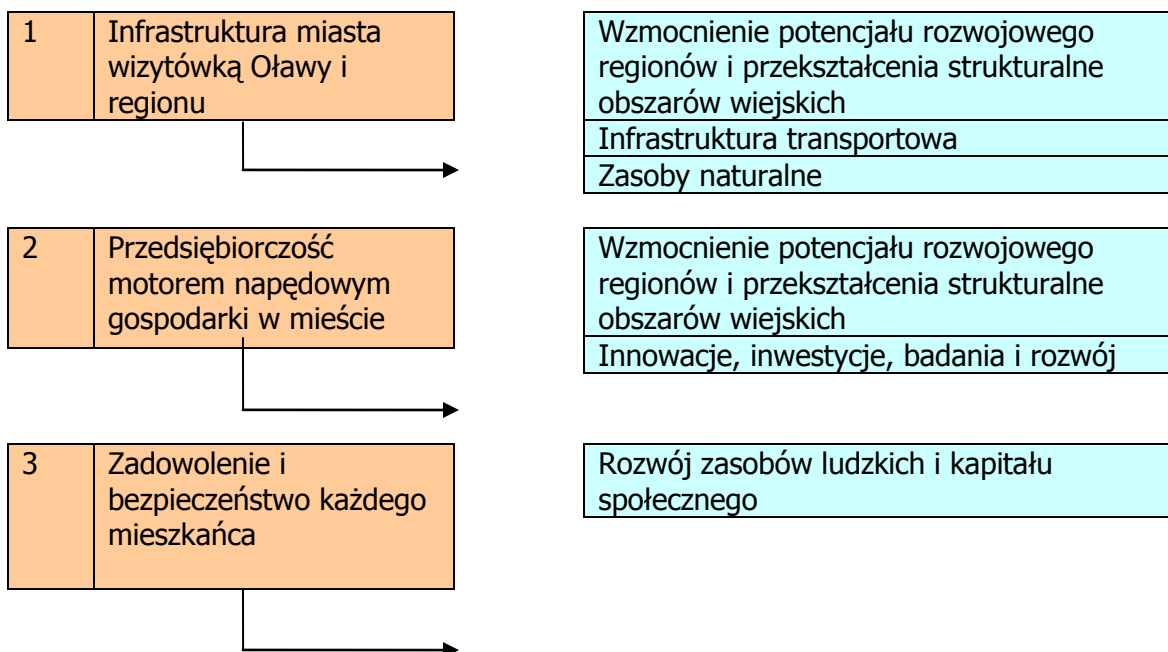
Na podstawie celu strategicznego i celów szczegółowych określone zostały kierunki rozwoju Polski. Kierunki rozwoju, obok zmian o charakterze legislacyjnym i fiskalnym oraz instytucjonalnym, stanowią podstawę do opracowania programów operacyjnych. Przedsięwzięcia realizujące koncepcję NSRO będą finansowane ze strony instrumentów strukturalnych polityki spójności – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (ESF) oraz Funduszu Spójności (FS) przy współfinansowaniu ze źródeł publicznych wymaganym ze strony kraju członkowskiego, a także ze środków prywatnych.

- Kierunek rozwoju - Wzmocnienie potencjału rozwojowego regionów i przekształcenia strukturalne obszarów wiejskich;
- Kierunek rozwoju - Infrastruktura transportowa;
- Kierunek rozwoju – Zasoby naturalne;
- Kierunek rozwoju – Innowacje, inwestycje, badania i rozwój;
- Kierunek rozwoju – Rozwój zasobów ludzkich i kapitału społecznego.

Poniżej przedstawiono wpływ realizacji poszczególnych celów strategicznych Miasta Oława, na realizację kierunków rozwoju, nakreślonych przez NSRO.

Cele strategiczne Miasta Oława

Wpływ na Kierunki rozwoju NSRO

7.3. Programy Operacyjne¹²

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, który - zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) - stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

PO Infrastruktura i Środowisko koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym. Ponad 66% wydatków będzie przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 17 osi priorytetowych:

¹² Na podstawie www.fundusze-strukturalne.gov.pl

- Gospodarka wodno – ściekowa,
- Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi,
- Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska,
- Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska,
- Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych,
- Drogowa i lotnicza sieć TEN-T,
- Transport przyjazny środowisku,
- Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe,
- Infrastruktura drogowa w Polsce Wschodniej,
- Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku,
- Bezpieczeństwo energetyczne,
- Kultura i dziedzictwo kulturowe,
- Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia,
- Infrastruktura szkolnictwa wyższego,
- Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego,
- Pomoc techniczna – Fundusz Spójności,
- Konkurencyjność regionów.

Poniżej przedstawiono wpływ realizacji poszczególnych celów strategicznych Miasta Oława, na realizację osi priorytetowych, nakreślonych przez PO Infrastruktura i Środowisko.

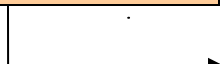
Cele strategiczne Miasta Oława

Wpływ na osie priorytetowe PO Infrastruktura i Środowisko

1	Infrastruktura miasta wizytówką Oławy i regionu
---	---

3	Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca
---	---

Gospodarka wodno – ściekowa
Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi
Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska
Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych
Transport przyjazny środowisku
Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe
Kultura i dziedzictwo kulturowe
Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia
Konkurencyjność regionów

Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia
---

Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL), który jest jednym z programów operacyjnych służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce.

Przyjęcie Programu przez Radę Ministrów stanowi potwierdzenie głównych kierunków rozwoju i prowadzenia polityki prozatrudnieniowej rządu z wykorzystaniem środków EFS. Dokument będzie negocjowany z Komisją Europejską.

Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, Program będzie koncentrował wsparcie na następujących obszarach: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli, wdrażaniem zasady dobrego rządzenia oraz promocją zdrowia zasobów pracy.

Celem głównym Programu jest: umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa.

Program składa się z 11 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. W ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie efektywności struktur i systemów instytucjonalnych, natomiast środki komponentu regionalnego zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych.

- Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna;
- Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw;
- Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty;
- Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka;
- Priorytet V Dobre rządzenie;
- Priorytet VI Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym;
- Priorytet VII Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej;
- Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki;
- Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach;

- Priorytet X Partnerstwo na rzecz rozwoju obszarów wiejskich;
- Priorytet XI Pomoc Techniczna.

Poniżej przedstawiono wpływ realizacji poszczególnych celów strategicznych Miasta Oława, na realizację priorytetów, nakreślonych przez PO Kapitał Ludzki.

Cele strategiczne Miasta Oława

Wpływ na priorytety PO Kapitał Ludzki

2	Przedsiębiorczość motorem napędowym gospodarki w mieście
---	--

Zatrudnienie i integracja społeczna
Wysoka jakość systemu oświaty
Szkolnictwo wyższe i nauka
Profilaktyka, promocja i poprawa stanu zdrowia ludności w wieku produkcyjnym
Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

3	Zadowolenie i bezpieczeństwo każdego mieszkańca
---	---

Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw
Rynek pracy otwarty dla wszystkich oraz promocja integracji społecznej
Regionalne kadry gospodarki

7.4. Strategia rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020¹³

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorządy województw, określa bowiem cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie regionu. Dobra strategia przy tym powinna mieć charakter integracyjny nie tylko w stosunku do mieszkańców, ale też i organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli działających na danym terenie.

Jednym z kluczowych zadań samorządu województwa w procesie opracowywania strategii jest także zapewnienie właściwej współpracy z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego z obszaru województwa, samorządem gospodarczym i zawodowym, administracją rządową, innymi województwami, organizacjami pozarządowymi oraz szkołami wyższymi i jednostkami naukowo-badawczymi. Wykonując to zadanie, samorząd województwa może i powinien również współpracować z organizacjami międzynarodowymi i regionami innych państw, zwłaszcza sąsiednich.

Uznając strategię za podstawowy akt planistyczny, będący punktem odniesienia dla dokumentów operacyjnych na poziomie wojewódzkim, wyznaczono go w systemie polityki rozwoju regionalnego

¹³ Na podstawie Strategii rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020

państwa jako podstawę do oceny przez zarządy województw projektu Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego oraz do prowadzenia wszelkich działań rozwojowych na terenie województwa.

Cel nadrzędny Strategii rozwoju Województwa Dolnośląskiego brzmi:

„Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”

Zaproponowane dalej priorytety stanowią wyjście naprzeciw powyższym ustaleniom i odwołują się do podziału na kategorie celów sfery gospodarczej, przestrzennej i społecznej.

Cel „gospodarczy”: Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska.

Priorytety:

1. Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska;
2. Budowa gospodarki opartej na wiedzy (GOW);
3. Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku.

Cel „przestrzenny”: Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu.

Priorytety:

1. Poprawa spójności przestrzennej regionu;
2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich;
3. Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych;
4. Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki;
5. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu.

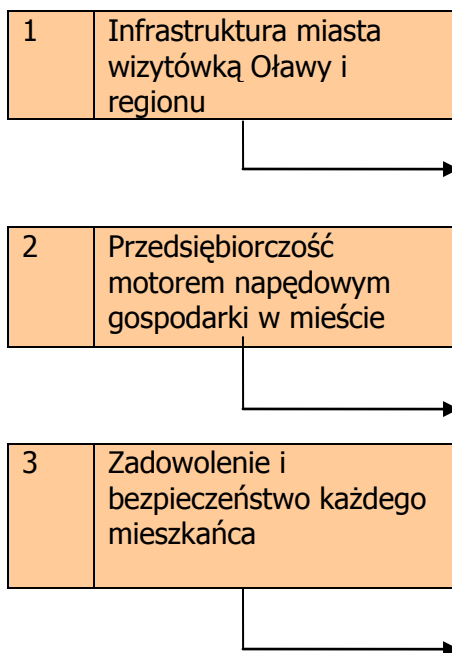
Cel „Społeczny”: Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat.

Priorytety:

1. Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
2. Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury;
3. Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych;
4. Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa;
5. Aktywna polityka rynku pracy oraz wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich.

Poniżej przedstawiono wpływ realizacji poszczególnych celów strategicznych Miasta Oława, na realizację priorytetów, nakreślonych przez Strategię rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020.

Cele strategiczne Miasta Oława

Wpływ na priorytety Strategii rozwoju Województwa Dolnośląskiego

Poprawa spójności przestrzennej regionu
Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych
Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki
Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska
Budowa gospodarki opartej na wiedzy (GOW)
Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku
Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury
Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych
Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa
Aktywna polityka rynku pracy oraz wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich

7.5. Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego¹⁴

Kolejny okres programowania Funduszy Strukturalnych w Unii Europejskiej na lata 2007–2013 to ogromna szansa dla Województwa Dolnośląskiego. W latach 2007-2013 w ramach realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego województwo otrzyma bowiem znacznie większą kwotę na wsparcie rozwoju regionalnego, niż miało to miejsce w latach 2004-2006.

Efektywne wykorzystanie nowej puli środków jest równocześnie ogromnym wyzwaniem, zarówno dla przyszłych beneficjentów jak i Samorządu Województwa, którego rola w latach 2007-2013 zostanie znacząco wzmocniona. Po raz pierwszy samorządom województw została bowiem powierzona rola Instytucji Zarządzających programami regionalnymi, tym samym będą one w pełni odpowiedzialne za przygotowanie, wdrażanie oraz zarządzanie programami.

Warunkiem, który umożliwi osiągnięcie sukcesu, jest przede wszystkim celowość działań podejmowanych przez władze samorządowe przy użyciu właściwych narzędzi. Dlatego też punktem odniesienia dla opracowywania Regionalnego Programu Operacyjnego była Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku, która pełni funkcję podstawowego aktu planistycznego w zakresie rozwoju naszego regionu. Główny cel Regionalnego Programu Operacyjnego jest tożsamy z celem nadrzędnym SRWD – Podniesie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju. Dlatego też

¹⁴ Na podstawie www.rpo.umwd.pl

Regionalny Program Operacyjny jest jednocześnie głównym narzędziem realizacji regionalnej strategii, jest on również zgodny z decyzją Rady Unii Europejskiej z dnia 6 października 2006 roku w sprawie strategicznych wytycznych Wspólnoty dla spójności. Tym samym program realizuje kluczowy wymóg dla wszystkich programów wdrażanych w latach 2007-2013, jakim jest ich wkład na rzecz wzrostu gospodarczego oraz tworzenia warunków sprzyjających zwiększeniu zatrudnienia.

Program umożliwia przyznanie wsparcia różnorodnym rodzajom inwestycji, które zostały określone m.in. w wyniku szeroko prowadzonych konsultacji oraz uzgodnień z jednostkami i środowiskami zaangażowanymi w rozwój naszego województwa. Dlatego też kierujemy podziękowania do wszystkich, którzy wzięli aktywny udział w przeprowadzonych konsultacjach, a których wkład okazał się niezwykle cenny w trakcie prac nad programem.

W latach 2007-2013 wsparcie zostanie skierowane zarówno do obszarów już finansowanych ze środków europejskich, takich jak infrastruktura komunikacyjna, turystyka, kultura, edukacja, infrastruktura ochrony środowiska, społeczeństwa informacyjnego, ochrony zdrowia, ale także do nowych dziedzin, w tym m.in. bezpieczeństwa ekologicznego i energetycznego regionu, które dotychczas nie były wspierane ze środków funduszy strukturalnych. Ponadto Regionalny Program Operacyjny będzie w większym stopniu wspomagać innowacyjność dolnośląskiej gospodarki oraz rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.

Cele i priorytety Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (RPO) z jednej strony są spójne ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku (SRWD), a z drugiej wpisują się w cele Polityki Spójności wspierającej wzrost gospodarczy i zatrudnienia przedstawione w Strategicznych Wytycznych Wspólnoty dla spójności (SWW) oraz na poziomie krajowym w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia (NSRO). Ustalając strategię programu uwzględniono potrzebę zdynamizowania realizacji odnowionej Strategii Lizbońskiej określonej na szczeblu państw członkowskich w „Zintegrowanym Pakiecie Wytycznych dla Wzrostu Zatrudnienia na lata 2005-2008, a w Polsce w Krajowym Programie Reform na lata 2005-2008 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej”(KPR). Realizacja założeń tych dokumentów na Dolnym Śląsku w latach 2007-2013 związana będzie przede wszystkim z wdrażaniem Regionalnego Programu Operacyjnego. Dlatego też cel główny programu określono jako:

„Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju”

Cel główny RPO jest tożsamy z celem nadrzędnym strategii województwa i odnosi się do trójkierunkowego oddziaływania wynikającego z unijnych i krajowych dokumentów strategicznych. Jego istota wyraźnie akcentuje wzrost konkurencyjności regionu w aspekcie osiągania sukcesu w gospodarczej, krajowej i europejskiej rywalizacji. Istotna jest także poprawa jakości życia regionalnej społeczności. W swoich założeniach cel główny obejmuje całokształt przedstawionych w analizie

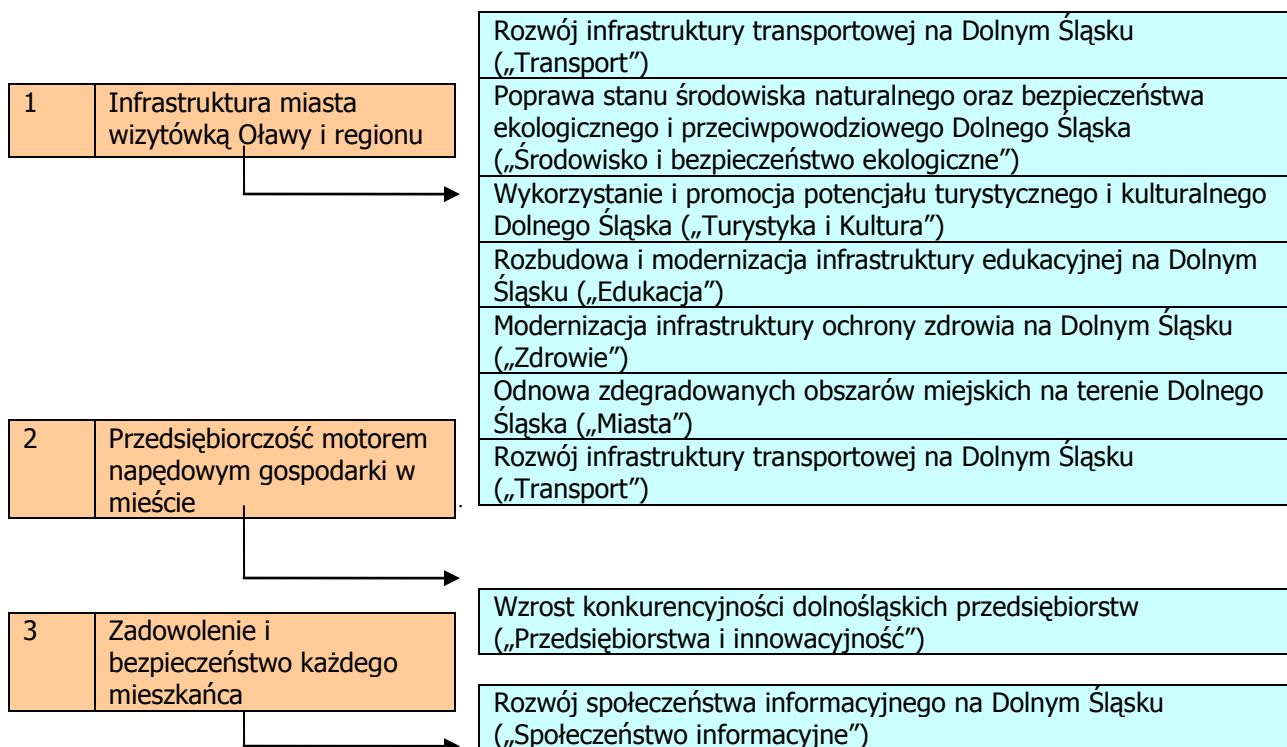

społeczno-gospodarczej stosunków społecznych, ekonomicznych, warunków pracy, zamieszkiwania i obsługi ludności (m.in. dostępność szerokiego wachlarza usług dla ludności w sferze: bytowej, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, rekreacji i wypoczynku), a także warunków tworzonych przez walory i niedostatki środowiska przyrodniczego oraz ład przestrzenny i funkcjonalność zagospodarowania terenów. Zarówno podniesienie poziomu gospodarczej i społecznej konkurencyjności regionu, jak i poprawa jakości życia ludności uwzględniać musi użytkowanie zasobów naturalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju.

Wzrost konkurencyjności dolnośląskiej gospodarki, przy jednoczesnym podnoszeniu jakości życia społeczności regionu i poprawie stanu środowiska, wymaga wdrażania priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego:

1. Wzrost konkurencyjności dolnośląskich przedsiębiorstw („Przedsiębiorstwa i innowacyjność”);
2. Rozwój społeczeństwa informacyjnego na Dolnym Śląsku („Społeczeństwo informacyjne”);
3. Rozwój infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku („Transport”);
4. Poprawa stanu środowiska naturalnego oraz bezpieczeństwa ekologicznego i przeciwpowodziowego Dolnego Śląska („Środowisko i bezpieczeństwo ekologiczne”);
5. Regionalna infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku („Energetyka”);
6. Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska („Turystyka i Kultura”);
7. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku („Edukacja”);
8. Modernizacja infrastruktury ochrony zdrowia na Dolnym Śląsku („Zdrowie”);
9. Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska („Miasta”);
10. Pomoc techniczna.

Cele strategiczne Miasta Oława Wpływ na priorytety RPO dla Dolnego Śląska

7.6. Strategia rozwoju Powiatu Oławskiego¹⁵

Samorząd terytorialny zgodnie z art. 163 Konstytucji RP wykonuje zadania publiczne, niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Działanie to powinno zapewnić harmonijny rozwój regionu, co ma szczególne znaczenie w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Rada Regionów Europy ma za zadanie tworzenie warunków dla wyrównywania dysproporcji pomiędzy regionami. Ważna rola przypada w tym procesie samorządom lokalnym na poziomie powiatu. Przekazanie części uprawnień władzy centralnej na szczebel samorządu terytorialnego powoduje, że część odpowiedzialności za jakość życia mieszkańców spoczywa w rękach władz gminnych, powiatowych i regionalnych. Przyjęcie tej odpowiedzialności przez władze lokalne rodzi potrzebę efektywnego i kreatywnego zarządzania zasobami poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, tak aby ich wykorzystanie przyczyniało się do jak najlepszego zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców oraz kreowania warunków do wszechstronnego indywidualnego rozwoju. Kreowanie tego rozwoju nie jest możliwe bez rzetelnej oceny aktualnego stanu spraw społecznych, gospodarczych i ekologiczno – przestrzennych oraz przemyślanego wytyczenia pożądanych kierunków rozwoju na najbliższe lata. Niezwykle istotne jest przy tym zachowanie spójności strategicznych celów i programów formułowanych na poziomie gminy, powiatu i regionu z polityką krajową i UE.

¹⁵ Na podstawie Strategii rozwoju Powiatu Oławskiego

Misją powiatu oławskiego jest:

„Integracja działań gmin, organizacji, przedsiębiorstw oraz obywateli w kierunku zrównoważonego rozwoju regionu i poprawy warunków życia jego mieszkańców”

Wdrażanie strategii powiatu oławskiego jest ściśle powiązane z wdrażaniem strategii rozwoju województwa dolnośląskiego oraz realizacją regionalnego planu operacyjnego na lata 2007-2013. Zgodność projektów strategicznych i działań pozostaje w zgodności z planami inwestycyjnymi województwa, tym niemniej służy przede wszystkim realizacji priorytetów, określonych przez mieszkańców powiatu oławskiego.

Priorytet działań w sferze gospodarki:

- Przedsiębiorczość i praca dla ludzi.

Priorytety działań w sferze przestrzennej:

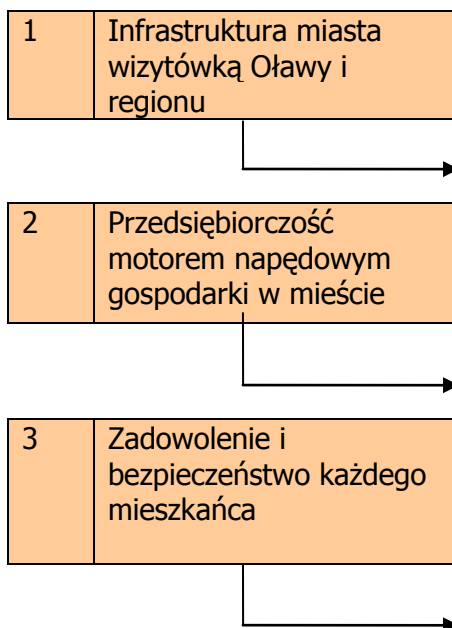
- Drogi warunkiem koniecznym dalszego rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości powiatu oławskiego,
- Ochrona naturalnych zasobów przyrodniczych w harmonii ze zrównoważonym rozwojem powiatu,
- Modernizacja bazy dydaktyczno-oświatowej.

Priorytety działań w sferze socjalnej i zasobów ludzkich:

- W trosce o zdrowie społeczeństwa powiatu,
- Integracja społeczna, przeciwdziałanie zjawiskom bezrobocia i wykluczenia społecznego,
- Wzrost jakości kształcenia.

Poniżej przedstawiono wpływ realizacji poszczególnych celów strategicznych Miasta Oława, na realizację priorytetów, nakreślonych przez Strategię rozwoju Powiatu Oławskiego.

Cele strategiczne Miasta Oława

Wpływ na priorytety Strategii rozwoju Powiatu Oławskiego

Drogi warunkiem koniecznym dalszego rozwoju gospodarczego i przedsiębiorczości powiatu oławskiego,
Ochrona naturalnych zasobów przyrodniczych w harmonii ze zrównoważonym rozwojem powiatu,
Modernizacja bazy dydaktyczno-oświatowej.

Przedsiębiorczość i praca dla ludzi

W trosce o zdrowie społeczeństwa powiatu,
Integracja społeczna, przeciwdziałanie zjawiskom bezrobocia i wykluczenia społecznego,
Wzrost jakości kształcenia.

7.7. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Oława¹⁶

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miejskiej Oława” opracowane zostało na podstawie obowiązującej ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym. W „Studium” uwzględniono uwarunkowania przestrzenne i społeczno - gospodarcze, określono cele, kierunki i politykę w zakresie zagospodarowania przestrzennego.

„Studium” opracowano w granicach administracyjnych miasta. W części dotyczącej uwarunkowań przestrzennych dokonano wszechstronnej analizy stanu istniejącego w zakresie elementów zagospodarowania przestrzennego, ich rozmieszczenia i podstawowych parametrów oraz analizę zagadnień mogących mieć wpływ na rozwój przestrzenno-gospodarczy gminy.

W celu zapewnienia koordynacji działań w zarządzaniu gospodarką przestrzenną zarówno na poziomie lokalnym jak i ponadlokalnym, w studium uwzględniono potrzebę zapewnienia silnych związków tego dokumentu ze „Studium zagospodarowania przestrzennego Województwa Wrocławskiego”, poprzez uwzględnienie uwarunkowań wynikających z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych oraz zadań, na których przewiduje się realizację programów zawierających zadania rządowe.

¹⁶ Na podstawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy miejskiej Oława

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania, w „Studium” określono główne cele polityki przestrzennej:

- zwiększenie wpływów do budżetu miasta poprzez stworzenie dogodnych warunków do inwestowania, utworzenie strefy aktywności gospodarczej;
- racjonalizacja rozwoju mieszkalnictwa na obszarze miasta poprzez właściwe wyznaczenie nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe;
- rozwój infrastruktury technicznej poprzez rozbudowę i modernizację systemu komunikacyjnego oraz uzbrojenia technicznego w mieście;
- poprawa warunków życia mieszkańców poprzez stały rozwój i podnoszenie standardu sieci usługowej w mieście, w tym m.in. usług oświaty, zdrowia i kultury oraz rozwój rynku pracy – tworzenie stref aktywności gospodarczej;
- ochrona walorów środowiska naturalnego gminy poprzez tworzenie różnych form ochrony oraz ograniczenie inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska;
- zwiększenie walorów przyrodniczych miasta poprzez wprowadzenie różnych form ochrony środowiska przyrodniczego, zwiększanie ilości zieleni parkowej, dolesień, położenie nacisku na pielęgnację istniejących i wprowadzenie nowych zadrzewień;
- zachowanie elementów dziedzictwa kulturowego poprzez prowadzenie polityki sprzyjającej ochronie środowiska kulturowego, dążenie do odbudowy i rewaloryzacji zabytków architektury i budownictwa oraz tworzenie różnych form ochrony;
- rozwój regionalny poprzez uwzględnienie zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych (m.in.: obwodnica miasta);
- ochrona przed powodzią poprzez modernizację i budowę systemu obwałowań i polderów, zakaz zabudowy wałów, terenów między wałami oraz ograniczenie zabudowy obszarów położonych bezpośrednio przy wałach.

Warunkiem osiągnięcia założonych celów rozwoju miasta jest:

- posiadanie dostatecznych środków do realizacji planów inwestycyjnych: środków komunalnych, prywatnych i innych;
- właściwe rozmieszczenie inwestycji;
- zapewnienie dostępności terenów dla nowych inwestycji: wyprzedzająco opracowane plany miejscowe;
- łatwość ich uzbrojenia - etapowanie i kompleksowe uzbrajanie terenów;
- uporządkowanie problemów komunikacyjnych w mieście.

Miasto Oława, historycznie ukształtowane, w sposób naturalny jest złożone z części nazwanych tu jednostkami funkcjonalno - przestrzennymi. Różnią się one główną funkcją terenu, sposobem zagospodarowania, zagęszczeniem zabudowy oraz powierzchnią i warunkami naturalnymi. Wyodrębniono 8 jednostek, których granice przebiegają wzdłuż naturalnych lub sztucznie

wytworzonych podziałów. Granicami naturalnymi są rzeki Odra i Oława a sztucznymi: tory kolejowe, drogi, ulice i granice administracyjne miasta.

- jednostka centralna O - Oława Centrum – Stare Miasto funkcja wiodąca: usługowo – mieszkaniowa,
- jednostka śródmiejska I - Oława Śródmieście funkcja wiodąca: mieszkaniowo – usługowa,
- jednostka mieszkaniowa II - Oława Zachód funkcja wiodąca: mieszkaniowa,
- jednostka mieszkaniowa III - Oława Zaodrze funkcja wiodąca: mieszkaniowa,
- jednostka przemysłowa IV - Oława Przemysłowa funkcja wiodąca: produkcja,
- jednostka południowa V - Oława Południe funkcja wiodąca: mieszkaniowo – produkcyjna,
- jednostka peryferyjna VI - Oława Nowy Otok funkcja wiodąca: mieszkaniowo – produkcyjna,
- jednostka przyrodnicza VII - Oława Północ funkcja wiodąca: otwarte tereny przyrodnicze.

Dla realizacji przyjętych szczegółowych celów polityki przestrzennej, w „Studium” określono w szczególności:

- obszary zainwestowane i wskazane do zainwestowania;
- uwarunkowania i kierunki rozwoju komunikacji;
- uwarunkowania i kierunki rozwoju infrastruktury technicznej;
- uwarunkowania i kierunki działań związane z podniesieniem jakości życia mieszkańców;
- uwarunkowania i kierunki działań związane z ochroną środowiska przyrodniczego;
- uwarunkowania i kierunki działań związane z ochroną środowiska kulturowego;
- zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- zadania wymagające współpracy z sąsiednimi gminami;
- tereny wskazane do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Główną funkcją miasta jest mieszkalnictwo i administracja oraz produkcja i usługi. Funkcją uzupełniającą i z upływem czasu zanikającą jest rolnictwo. Głównymi elementami zainwestowania gminy są: budownictwo mieszkaniowe, zakłady produkcyjne oraz usługi. Ogólna powierzchnia terenów zainwestowanych wynosi około 780 ha. Tereny te, ze wskazaną funkcją, zostały przedstawione na rysunku inwentaryzacji.

W „Studium” planuje się znaczny rozwój przestrzenno - gospodarczy na terenie miasta Oławy. Jego rozmiary ilustruje m.in. ilość terenów przeznaczonych pod planowane inwestycje, związane szczególnie z mieszkalnictwem oraz strefami aktywności gospodarczej.

Własności gruntów

Własności gruntów należą obecnie do jednych z najistotniejszych uwarunkowań wpływających na kierunki rozwoju i zagospodarowania przestrzennego gminy. W znacznym stopniu determinują możliwości inwestycyjne oraz kierowanie polityką zagospodarowania. W gminie miejskiej Oława prawie 45% powierzchni zajmują grunty własności prywatnej. Własność państwowa stanowi ok. 30%

powierzchni gminy, w tym grunty należące do Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa zajmują 6,6% powierzchni całkowitej gminy.

Własność komunalna to ok. 26% powierzchni gminy (707 ha). Większość tych terenów (438 ha) należy do gruntów tworzących komunalny zasób gruntów. Pozostała część własności komunalnej (237 ha) znajduje się w użytkowaniu wieczystym.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że po opracowaniu niezbędnej ilości planów miejscowych, władze gminy posiadając znaczny zasób gruntów komunalnych, nie powinny mieć trudności z gospodarką nieruchomościami. Należy dążyć poprzez np. wymianę gruntów, do przejmowania na cele publiczne wszystkich gruntów wskazanych w „Studium” (usługi infrastruktury społecznej i technicznej wraz z drogami).

Podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego

Zasada zrównoważonego rozwoju i ochrona środowiska przyrodniczego stanowią podstawę sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Zgodnie z Art. 5 ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska, w studium ustala się warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej, umożliwiające uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane zapewniać ochronę środowiska naturalnego między innymi poprzez: rozmieszczanie środków produkcji w sposób najmniej szkodliwy dla środowiska, zapewnianie w przygotowywanej działalności gospodarczej wymaganej ochrony elementów przyrodniczych oraz dbałość o walory krajobrazowe środowiska.

W „Studium” określa się następujące podstawowe kierunki ochrony środowiska przyrodniczego:

- utrzymanie istniejącej ochrony obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych i kulturowych,
- objęcie ochroną najcenniejszych obszarów i obiektów przyrodniczych,
- prowadzenie zrównoważonej gospodarki rolnej i leśnej,
- przeciwdziałanie zagrożeniom powodziowym,
- stosowanie ekologicznych technologii i urządzeń infrastruktury technicznej,
- ochrona ilościowa i jakościowa wód podziemnych i powierzchniowych,
- prowadzenie lokalnej polityki sprzyjającej ochronie środowiska przyrodniczego,
- łagodzenie skutków niewłaściwego korzystania ze środowiska.

W tym celu należy przyjąć następujące działania sprzyjające ochronie środowiska przyrodniczego:

- w zakresie gospodarki przestrzennej: wyklucza się możliwość realizacji na terenie gminy przemysłu wodochłonnego (do czasu realizacji nowych ujęć wód podziemnych), oraz inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska; wyklucza się nową zabudowę ze stref zalewowych rzek i cieków, a także zaleca się prowadzenie wzmożonego nadzoru budowlanego w zakresie ładu przestrzennego;

- w zakresie rozwoju komunikacji: dąży się do prawidłowej organizacji i usprawnienia ruchu kołowego poprzez budowę obwodnic leżących na najbardziej obciążonych szlakach komunikacyjnych;
- w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej: dąży się do zapewnienia warunków dla właściwej kompleksowej gospodarki ściekami 100% skanalizowania i odpadami komunalnymi oraz stosowanie wzmożonego nadzoru i kontroli w tym zakresie, zaleca się również przechodzenie w mediach grzewczych na paliwo ekologiczne.

Podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego

Zasada zrównoważonego rozwoju uwzględniająca min.: ochronę dziedzictwa kulturowego stanowi podstawę sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta. Jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane zapewniać ochronę dóbr kultury poprzez min.: ustanawianie nowych form ochrony a także zapewnianie we wszystkich etapach prowadzenia działalności gospodarczej wymaganej ochrony cennych elementów.

W „Studium” określa się następujące podstawowe kierunki ochrony środowiska kulturowego:

- zachowanie obiektów o wartościach kulturowych poprzez ich rewaloryzację, adaptację do współczesnych potrzeb i wymogów;
- rozszerzenie zakresu ochrony poprzez ustanowienie obszarów ochrony konserwatorskiej w planach zagospodarowania przestrzennego;
- przekształcenie i waloryzacja obiektów dysharmonijnych w oparciu o przepisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- kontynuacja rozwoju budownictwa w oparciu o walory kulturowe na zasadzie kontynuacji cech przestrzennych – kształtowanie skali i formy nowej zabudowy w nawiązaniu do historycznej, jako jej twórczej interpretacji;
- aktywizacja turystyczna miasta polegająca w większym stopniu na wykorzystaniu walorów kulturowych.

7.8. Pozostałe dokumenty, szczebla lokalnego, powiązane ze Strategią rozwoju miasta Oława

Istotnym elementem wyznaczania strategicznych kierunków rozwoju miasta Oławy jest ich ścisłe wiązanie z rzeczywistymi atutami i problemami, z którymi konfrontuje się region.

We wcześniejszej części niniejszej Strategii rozwoju miasta Oława przedstawiono szczegółowo wyniki przeprowadzonej analizy SWOT, zaprezentowano wizję miasta, przedstawiono cele strategiczne oraz przyczyniające się do ich realizacji cele operacyjne i zadania strategiczne.

W niniejszym rozdziale zostanie zaprezentowane powiązanie niniejszego dokumentu, który z racji swej rangi nosi znamiona dokumentu najwyższego rzędu, z dokumentacją strategiczną dla danych obszarów funkcjonowania Miasta Oława, takich jak: bezpieczeństwo, problemy społeczne, oświata, kultura i sport, promocja.

Powiązania pomiędzy dokumentami strategicznymi, ich dodatnia korelacja, jest bardzo istotna z punktu widzenia realizacji wizji miasta. Współdziałanie w wielu obszarach, jakie swym działaniem i wpływem obejmuje Miasto Oława, decyduje o synergiczności podejmowanych działań, a właśnie idea osiągnięcia „wartości dodanej” leżała u podstaw sformułowanej w niniejszym opracowaniu strategii rozwoju.

Podstawowymi dokumentami, które wykazują dodatnią korelację ze Strategią rozwoju Miasta Oława są:

- Plan Rozwoju Lokalnego,
- Lokalny Plan Rewitalizacji,
- Wieloletni Plan Inwestycyjny,
- Strategia zapewnienia bezpieczeństwa w mieście Oława,
- Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Program ochrony środowiska dla miasta Oława,
- Plan gospodarki odpadami dla miasta Oława.

CZĘŚĆ V

MONITORING I PROMOCJA STRATEGII

8. Sposoby monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

8.1. System monitorowania Strategii

Wdrażanie Strategii, tak jak innych dokumentów o charakterze strategicznym, dowolnej jednostki samorządu terytorialnego wymaga prowadzenia monitoringu stopnia zaawansowania realizacji zawartych w nim zadań strategicznych. Zaniechanie kontroli realizacji planu strategicznego, jakim jest Strategia rozwoju miasta Oława, skutkuje prawie zawsze gwałtownym spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrożeniowego. Niejednokrotnie prowadzi do odsunięcia realizacji zadań strategicznych w bliżej nieokreśloną przyszłość.

Dynamiczny charakter Strategii, służącej realizacji idei zrównoważonego rozwoju miasta Oława, narzuca konieczność monitorowania zmian zachodzących w mieście i jego otoczeniu oraz weryfikacji przyjętych do realizacji zadań strategicznych i metod ich osiągnięcia.

Powszechnie stosowanym w tym zakresie rozwiązaniem jest ocena stopnia i tempa osiągnięcia celów realizacji zadań strategicznych - celów operacyjnych. Służy jej zestaw mierników pozwalających na zweryfikowanie czy dane zadanie strategiczne zostało w założonym terminie zrealizowane, czy też nie. Osiągnięcie w założonym okresie wszystkich lub zdecydowanej większości założonych wartości mierników oznaczać będzie realizację podjętych w Strategii zadań strategicznych, tym samym osiągnięcie wyznaczonych celów operacyjnych, a to z kolei oznaczać będzie osiągnięcie głównych celów strategicznych i wypełnienie założeń postawionych w „Strategii rozwoju Miasta Oława”.

Monitorowanie jest procesem, który ma na celu analizowanie stanu zaawansowania projektu i jego zgodności z postawionymi założeniami. Istotą monitorowania jest wyciąganie wniosków z tego, co zostało i nie zostało zrobione. Jest nią także modyfikowanie dalszych poczynań w taki sposób, aby efektywnie kojarzyć je z innymi przedsięwzięciami realizowanymi na obszarze objętym Strategią tj. Miasta Oława.

Monitoring powinien mieć charakter sformalizowany, w tym celu nastąpi powołanie zespołu zadaniowego ds. realizacji Strategii. Zespół ten będzie powołany na mocy zarządzenia Burmistrza.

W jego skład wejdą:

1 Burmistrz

2 Zastępca Burmistrza

3 Skarbnik

4 Naczelnicy Wydziałów:

- Wydział Finansowy,
- Wydział Gospodarki Komunalnej, Mieszkaniowej i Ochrony Środowiska,
- Wydział Gospodarki Gruntami i Geodezji,
- Wydział Architektury, Urbanistyki i Planowania Przestrzennego,
- Wydział Rozwoju Gospodarczego, Inwestycji i Zamówień Publicznych,

- Wydział Funduszy Europejskich,
- Wydział Promocji i Współpracy Europejskiej,

5 Opcjonalnie Burmistrz może zaprosić do współpracy eksperta (ów) zewnętrznych i / lub

6 Podmioty zewnętrzne posiadające odpowiednie uprawnienia do nadzoru i weryfikacji zadań określonych w projekcie, wskazanych przez Burmistrza do realizacji „na zewnątrz”.

Zespół ten okresowo oceniać będzie realizację Strategii, a także m.in. na podstawie własnych analiz oraz raportu o stanie miasta, proponował będzie Radzie zmiany w dokumencie Strategii rozwoju Miasta Oława.

Organem gminy odpowiedzialnym za monitorowanie i ocenę realizacji Strategii jest: Burmistrz.

W zakres zadań realizowanych przez zespół zadaniowy ds. realizacji Strategii wchodzi:

- monitorowanie i nadzór nad realizacją Strategii;
- przygotowywanie propozycji zmian w Strategii;
- przygotowywanie okresowych ocen realizacji Strategii;
- opiniowanie okresowych ocen realizacji Strategii;
- konsultacje z partnerami społeczno – gospodarczymi regionu.

Monitorowanie realizacji Strategii odbywać się będzie na podstawie sprawozdań budżetowych i finansowych jednostek organizacyjnych miasta oraz innych dokumentów przedkładanych na żądanie zespołu zadaniowego ds. realizacji Strategii.

Monitoringowe funkcje realizowane będą także przez Radę Miejską. Rada oceniać będzie bowiem okresowo (co najmniej raz w roku) bieżący stan i efekty realizacji zadań strategicznych ujętych w Strategii, a ponadto skuteczność poczynań wdrożeniowych miasta (sesja tematyczna). Na bieżąco prowadzona będzie zatem weryfikacja ustaleń Strategii, a w razie potrzeby także ich aktualizacja. W związku z tym Rada Miejska otrzymywać będzie, co najmniej raz do roku, odpowiednio przygotowane raporty.

8.2. Sposoby oceny Strategii

Istotną rolą zespołu zadaniowego ds. realizacji Strategii będzie zdefiniowanie wskaźników rozwoju lokalnego. Zasadniczym ich zadaniem będzie zobrazowanie i zobjektywizowanie stopnia realizacji celów strategicznych. Ich lista może być dość długa, stąd konieczną wydaje się ich weryfikacja w oparciu o następujące kryteria:

- mierzalności danych niezbędnych do wyliczenia wskaźnika (czy dane te są łatwo dostępne i czy ich zdobycie nie wiąże się z nadmiernymi kosztami?),
- prostota w konstrukcji wskaźnika i łatwość jego interpretacji,

- łatwość prezentacji w lokalnych mediach jako instrumentów monitorowania i analizowania głównych trendów rozwojowych miasta.

8.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi

Współpraca pomiędzy Urzędem Miejskim a organizacjami pozarządowymi

Współpraca pomiędzy Urzędem Miejskim a organizacjami pozarządowymi przy realizacji założeń Strategii odbywać się może w celach:

- inicjowania, przygotowania i realizacji na terytorium Miasta Oława wspólnych przedsięwzięć służących rozwojowi i współpracy samorządów,
- programowania i realizacji regionalnej polityki ekorozwoju,
- tworzenia warunków do rozwoju turystyki w szczególności poprzez polepszanie i rozwój infrastruktury turystycznej, promocję turystyki, pozyskiwanie inwestorów, monitoring ruchu turystycznego,
- informowania społeczności lokalnych o idei integracji europejskiej oraz o strukturze i funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- pozyskiwania i wykorzystywania środków pomocowych Unii Europejskiej oraz innych krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych,
- podejmowania działań organizacyjnych i inwestycyjnych mających na celu zrównoważony rozwój Miasta Oława, poprawę warunków życia mieszkańców oraz rozwój przedsiębiorczości na terenie objętym Strategią,
- inspirowania i podejmowania wspólnych inicjatyw służących społeczno - gospodarczemu rozwojowi Miasta Oława oraz mających wpływ na rozwój społeczności objętych działaniami,
- inicjowania i opiniowania strategicznych projektów gospodarczych dotyczących działalności Miasta Oława oraz obszarów ich działania,
- realizacji innych przedsięwzięć promujących ideę samorządności i integracji europejskiej,
- udzielania, w różnych formach, dotacji z budżetu gminy dla podmiotów pozarządowych chcących wykonywać zadania publiczne,
- szukania wspólnych płaszczyzn zainteresowania w realizacji poszczególnych zadań (lobbowanie).

Współpraca pomiędzy Urzędem Miejskim a sektorem publicznym i prywatnym

Współpraca pomiędzy Urzędem Miejskim a sektorem publicznym i prywatnym w celu realizacji Strategii odbywać się będzie poprzez:

- inicjowanie okresowych spotkań z przedstawicielami organizacji przedsiębiorców i innych organizacji mających wpływ na rozwój Miasta Oława,
- przepływ informacji z sesji Rady Miejskiej,

- udostępnienie udziałów w spółkach gminnych w celu zaangażowania kapitału prywatnego do realizacji zadań publicznych,
- stosowanie dopuszczalnych ułatwień w działalności dla podmiotów zainteresowanych udziałem w realizacji zadań.

8.4. Public relations Strategii

Public relations Strategii odbywać się poprzez:

- strony internetowe – zamieszczenie Strategii oraz jego aktualizacja,
- działania informacyjno – promocyjne,
- cykliczną publikację raportów z realizacji zadań w lokalnej prasie,
- przekazanie Strategii do szkół i bibliotek,
- wykorzystywanie części lub całości dokumentu Strategii podczas imprez targowych, w których Miasto bierze udział,
- wizualizację – standardowe oznaczanie obiektów, wydawnictw i wystrojów upowszechniające wiedzę o efektach Strategii, z uwzględnieniem zasad promocji projektów realizowanych z wykorzystaniem funduszy unijnych.

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Sytuacja finansowa miasta Oława w latach 2005 – 2009	12
Tabela 2. Planowane na 2007 rok wydatki w ważniejszych działach budżetowych w porównaniu z wydatkami w roku 2006	15
Tabela 3. Podmioty gospodarcze w mieście Oława wg form organizacyjno-prawnych.....	23
Tabela 4. Wodociągi	24
Tabela 5. Kanalizacja	25
Tabela 6. Drogi gminne [km].....	27
Tabela 7. Stan ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania.....	30
Tabela 8. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.....	31
Tabela 9. Wskaźnik "kondycji demograficznej" miasta Oława.....	32
Tabela 10. Wskaźnik "kondycji demograficznej" dla województwa dolnośląskiego	32
Tabela 11. Stopa bezrobocia w gminie i województwie.....	34
Tabela 12. Porównanie ilości uczniów w oławskich szkołach podstawowych i gimnazjalnych w latach 2004-2005 oraz 2006-2007	35
Tabela 13. Przedszkola w mieście Oława	35
Tabela 14. Placówki stacjonarnej pomocy społecznej	37
Tabela 15. Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Oławie (dane za 2005 rok)	39
Wykres 1. Dochody i wydatki miasta Oława w latach 1999 - 2006	12
Wykres 2. Wpływy z tytułu udziału w podatkach państwowych w latach 2005 - 2007	13
Wykres 3. Wpływy do budżetu z tytułu dochodów z majątku w latach 2005 - 2007.....	13
Wykres 3. Wpływy do budżetu z tytułu dochodów z majątku w latach 2005 - 2007.....	13
Wykres 4. Wpływy do budżetu z podatków i opłat lokalnych w latach 2005 - 2007	13
Wykres 5. Wpływy do budżetu w postaci subwencji w latach 2005 - 2007.....	14
Wykres 6. Wpływy do budżetu z tytułu dotacji w latach 2005 - 2007	14
Wykres 7. Struktura dochodów budżetowych w roku 2007	14
Wykres 8. Obszary działalności gminy związane z największymi wydatkami w 2007 r.....	15
Wykres 9. Urodzenia żywe/zgony/przyrost naturalny.....	30
Wykres 10. Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym, ...	31
poprodukcyjnym wg faktycznego miejsca zamieszkania	31
Wykres 11. Wskaźnik „kondycji demograficznej” (porównanie lat 2000 i 2006).....	32
Wykres 12. Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotni	33
Rys. 1. Lokalizacja miasta Oława na tle Polski i powiatu	6
Rys. 2. Poglądowa lokalizacja miasta Oława na tle regionu /Źródło: www.gminy.pl/	6
Rys. 3. Sanktuarium p.w. Matki Boskiej Pocieszenia	8
Rys. 4. Ratusz	8
Rys. 5. Obszar Natura 2000.....	10
Rys. 6. Plan Oławy.....	20
Rys. 7. Lokalizacja terenów inwestycyjnych miasta Oławy	22
Rys. 8. Infrastruktura / Biznes / Ludzie	57

